

OBAVIJESTI VOJNOG ORDINARIJATA
Službeno glasilo Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj

Izdavač:

Vojni ordinariat u Republici Hrvatskoj
Zagreb, Ksaverska cesta, tel: 01/46 70 660, 46 70 659, (37 84 489-MORH)
faks: 01/46 70 662
www.vojni-ordinariat.hr
e-pošta: vojni.ordinariat@morh.hr

Odgovara:

Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij

Uredio:
Mladen Čobanović

USKRSNA PORUKA VOJNOG ORDINARIJA	5
“Pazimo jedni na druge da se potičemo na ljubav i dobra djela” (Heb 10, 24)	9
Hrvatska i Sveta Stolica: Dvadeset godina od uspostave diplomatskih odnosa	12
Porta fidei	14
Zvanja su dar Božje ljubavi	20
„Ubiicumque et semper“	22
HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA	24
Priopćenje sa sjednice Komisije HBK “Iustitia et pax”	24
Doista, gdje vam je blago, ondje će vam i srce biti (Lk 12, 34)	24
Poziv Komisije HBK “Iustitia et Pax”	25
VOJNA BISKUPIJA	27
DEKRETI I IMENOVANJA U VOJNOM ORDINARIJATU	27
IZVJEŠĆA I DOGAĐAJI	27
“Vjerske vođe – graditelji mira”	27
Vlč. Alojz Kovaček drugi put u mirovnoj misiji u Afganistanu	28
Ispraćaj 19. hrvatskog kontingenta HRVCON-a u ISAF	29
Križni put Hrvatske vojske i policije	30
LJETOPIS VOJNOG ORDINARIJATA	31
PROPOVIJEDI VOJNOG ORDINARIJA	39
Dan Vojne kapelaniće „Bl. Alojzije Stepinac“ u Karlovcu	51
DOGAĐAJI IZ DRUGIH (NAD)BISKUPIJA	53
10. obljetnica smrti blagopokojnog kardinala Franje Kuharića	53

USKRSLI KRIST - ISTINSKA NADA

Pozdravljam vas pozdravom: Isus Krist – Istinska nada neka bude s vama! Ovu uskrsnu poslanicu pišem vama, dragi svećenici, pomoćnici i djelatnici, koji ste u poslanju i službi Vojne biskupije, vama, poštovani djelatnici Ministarstva obrane, časnici i dočasnici Oružanih i Redarstvenih snaga Republike Hrvatske, svima vama, dragi vjernici koji ste mi povjereni u duhovnoj i pastoralnoj skrbi. Neka vas, živu Crkvu, koja djeliće u vojnim i redarstvenim kapelajama naše biskupije obasja uskrsna Kristova nada!

Draga braćo i sestre: poruka Kristova uskrsnuća koja odzvanja u našim crkvama uvijek je poruka radosti i slavlja: Isus je pobijedio smrt, uskrsnuo je i darovao nam nadu. Ova poruka koja čini temelj naše vjere širila se od početaka kršćanstva, iako je događaj Isusovog uskrsnuća osporavala racionalistička kultura. Da bi obranili njegovo postojanje apologetici su napisali mnoštvo spisa. Isusovo uskrsnuće je srce kršćanskog navještaja. Sveti Pavao, pišući kršćanima u Korintu, naglašava da je ovo vijest koju je primio i koju vjerno prenosi različitim zajednicama: “*Doista, predadoh vam ponajprije što i primih: Krist umrije za grijeha naše po Pismima; bi pokopan i uskrišen treći dan po Pismima; ukaza se Kefi, zatim dvanaestorici*” (1 Kor 15, 3-5). Ova vijest je toliko važna i odlučna da sveti Pavao kliče: “*Ako pak Krist nije uskrsnuo, uzalud je doista propovijedanje naše, uzalud i vjera vaša. Zatekli bismo se kao i lažni svjedoci Božji što posvjedočimo protiv Boga: da je uskrisio Krista*” (1 Kor 15, 14-15).

“*Krist je uskrsnuo!*” Ova radosna vijest se prenosi s generacije na generaciju i potkrijepljena je svjedočanstvom mučenika i svetaca; i kamo god stigne, ona učvršćuje nadu i potvrđuje isčekivanje jednog novog svijeta. Upravo zbog toga, poruka Uskrsa je uvijek poziv na radost i slavlje. No njezin sadržaj života, radosti, nade različito je primljen i prihvaćen, ovisno o mjestima i vremenima u kojima je naviještan te, osobito, o osobama koje ga naviještaju. Naime, ne postoje uvijek u životima pojedinaca i društva razlozi za radost i nadu. U životima mnogih vladaju strah, nesigurnost, razočarenje, opasnosti svake vrste. Ne možemo ne osjetiti teškoću govoriti o nadi roditeljima koji se muče kako preživjeti do kraja mjeseca samo s jednom plaćom; radnicima na privremenom radu daleko od kuće, koji ne naslučuju nikakav znak nadvladavanja krize; mladima

koji su nezaposleni – bez posla, bez budućnosti; osobama koje tuguju zbog gubitka bračnog druga ili prijatelja; bolesnima koji u bolnicama i staračkim domovima troše posljednje životne nade; zatvorenicima koji služe kaznu bez perspektive za boljim životom. Ukratko, kako je teško donositi i navještati radost onome tko pati i očajava.

Sveta čitanja u liturgiji riječi uskrsne nedjele kao temelj nam predstavljaju jedan događaj, navještaj, opomenu. Evanđelje nam pripovijeda događaj uskrsnuća koji kao glavne likove ima tri svjedoka: Magdalenu, apostola Ivana i apostola Petra. Čudno, među ovim likovima nema Majke Božje, Isusove majke, majke Raspetoga. Ona nije obaviještena o tome što se dogodilo i ne hrli prema grobnom mjestu. Volimo je zamišljati kako je, sva shrvana majčinskom boli, puna nade jer je u svom srcu čuvala riječi svoga Sina. Naprotiv, likovi koji hrle na grob su pritisnuti žalošću zbog neslavnoga svršetka njihovoga Mesije. Nitko od njih još ne vjeruje u uskrsnuće. Naime, prva Magdalenina reakcija pred praznim grobom bila je pomisao na krađu Isusova tijela. Unatoč svim godinama provedenima uz Učitelja, unatoč slušanju njegovog navještaja i poučavanja, unatoč prisustvovanju njegovim čudesima kada je vratio u život Lazara, sina udovice iz Naina, Jairovu kćer, ljubljeni učenici još uvijek nisu razumjeli Pisma, da će i on uskrsnuti od mrtvih. Protagonisti, zbog toga, hrle na grob ne kako bi potvrdili

uskrsnuće, već da bi se uvjerili u krađu Isusova tijela. To pokazuje kako životne tragedije uvijek slabe nadu u spasonosnu budućnost.

Dok su sada, dok hrle prema grobu, još uvijek nevjerni, po dolasku na cilj najednom će postati vjerni(c). Prijelaz od nevjericе na vjeru je vrlo neposredan da bi ga zakoni psihologije mogli objasniti. On je djelo milosti, koja djeluje prema Božjem vremenu, a ne onom psihologije. Božje vrijeme je ono od stvaranja iz ničega, ono, dakle, može mijenjati smjer jednoga života te obratiti savjest u jednom jedinom trenutku. U svakom slučaju, žurno trčanje svjedoka možemo smatrati putem vjere, putem koji je označen različitim etapama „gledanja“: on polazi od jednostavnog promatranja odvaljene grobne stijene, do gledanja složenih plahti, do osobnog razmatranja koje izvire iz vjere, koja će se usavršiti razumijevanjem Pisama. To nam daje shvatiti da kada gledamo „Božjim očima“ opažamo klicu života i u poljima smrti. Naime, kršćanska vjera ispovijeda i vjeruje u uskrsnuće promatrujući znakove smrti. To je vjera u Riječ Gospodnju koja dopušta da započnemo i nastavimo vjerovati u uskrsnuće usred bezbrojnih znakova smrti koji obilježavaju naš život i naš svijet. Susret Uskrsloga s Majkom Božjom kojeg smo ponovno dozvali u sjećanje potvrda je Gospodinove pobjede, pobjede života nad moćnom smrću. Ona baca svjetlo i nadu na tijek naših patnji i žalosti.

Sveti Pavao nas opominje da tražimo „s onu stranu“. Hedonizam i konzumerizam naših ljudi, plitak i kratak pogled koji vidi samo materijalno blagostanje prisiljavaju nas da gledamo dolje a zaboravljamo nebo. Tekst nas, naprotiv, potiče da gledamo prema gore, u vis, u nebo gdje postojano prebiva naše spasenje. Želje za životom i srećom koje hranimo dolaze odozgor, od zvijezda, koje ne upravljuju fatalistički našom sudbinom, već rasvjetljuju Božji plan. Štoviše, poziv neba nikada nije prijezir zemlje. Uskrsnuće, zapravo, započinje na zemlji, jer je ljubav prema bližnjemu sjedinjena s ljubavlju prema Bogu, zemlja je sjedinjena s nebom. Putovi ljubavi i milosrđa svi vode k Bogu, iz kojeg god pravca dolazili.

Rađati nadu i nebo učiniti vjerodostojnim

Navještaj Radosne vijesti je pripao Petru, ribaru iz Galileje, kojega je snaga Duha Svetoga preobrazila u odvažnog navjestitelja. On, sada, više nije Sotona koji kuša, kojega je Isus odbacio snažnim riječima; onaj koji želi ostati na brdu preobraženja, jer se boji životnih nesigurnosti; onaj koji je zanijekao Isusa pred sluškinjom, a zatim pobegao s brda raspeća. Sada je prvi od apostola koji se hrabro suočava s progonstvom Židova. Njegov navještaj Krista uskrsloga je jezgra/srce kršćanske vjere, toliki da potiče apo-

stola Pavla da izjavi da ako Krist nije uskrsnuo, uzaludna je naša vjera, mi bismo bili prevareni bijednici i varalice.

Što nas, sada, uči ovaj događaj, navještaj, ova uskrsna pobudnica? Drugi vatikanski koncil je zapisao da je zadaća kršćanina da „generacijama koje slijede dadne razloge života i nade“. Benedikt XVI. je rekao da „svi grijesi kršćana u povijesti ne proizlaze iz njihove vjere u nebo, nego iz činjenice što ne vjeruju dovoljno u nebo“. Mislim da obje izjave sintetički ukazuju na djelotvornu zadaću kršćanina u navještanju Uskrsa: stvarati nadu, učiniti nebo vjerojatnim. Ova zadaća je, ipak, vrlo jasna u teoriji. U praksi, dovedena je u pitanje teškim upitima: je li moguće dati nadu i učiniti vjerojatnim nebo obiteljima stradalih i ubijenih? Tolikim roditeljima, očajnima zbog kaznenih prekršaja i prijestupa njihove djece? Tolikim mladima, koji nemaju zaposlenja, ne pronalaze kuće, koji su stavili na raspolažanje i zapostavili svoje najdublje osjećaje i nade? Tolikim obiteljima koje se brinu za bolesne i trajno nepokretne?

Popis zala ovoga svijeta je vrlo dug, jer mnogo je osoba koje nikada neće vidjeti sunčevu svjetlost, koje nemaju riječi kojima bi zahvalile ili izrazile osjećaje ljubavi ili boli. On može stvoriti unutarnju muku jer iskustvo zla, egzistencijalnog promašaja, fizičke i moralne boli je univerzalno iskustvo. Lijep je izazov biti optimisti unatoč

tragedijama koje okrvavljuju ovaj svijet, tajnim dramama savjesti, pretrpljenim nepravdama, nesigurnoj budućnosti! Nije lako nadati se i biti optimistični u ovim uvjetima. Previše je nesigurnosti i previše sumnji. I ove godine, na uskrsnom bdijenju, zapjevat će se *aleluja*, a zvona će pozvati na slavlje. Ali, tko će čuti pjevanje *aleluje* i zvon zvona? Hoće li navještaj Uskrsnuća ostati unutar zidina katedrala i crkava, ograničen liturgijskim slavljem ili će stići u domove? Nemam sigurnih odgovora na ova pitanja, i ne bih želio omalovužiti njihovu dramatičnost. Naime, svjestan sam teškoća na koje naši ljudi nailaze u prihvaćanju cjelevite poruke evanđelja života. Ali ne mogu a da ne pozovem na vjernost konkretnoj i odvažnoj zauzetosti svakog kršćanina: rađati nadu i nebočiniti vjerojatnim.

Evanđelje, prije nego što je knjiga napisana tintom, jest knjiga oslikana na licima svjedoka Uskrsnuća. Pokušajmo se, sada, zapitati koja Crkva danas naviješta evanđelje i koji su to vjerodstojni svjedoci. Zar nisu oslabile riječi nas biskupa, svećenika, redovnica, redovnika, teologa, pastoralnih djelatnika i ojačale riječi „siromaha“? Naime, njihovo je kraljevstvo nebesko! Bogati materijalnim dobrima, znanjem i spoznajom, povjerenjem u tehniku i tehnički napredak ne osjećaju potrebu za obraćanjem Bogu. „Siromasi“, naime, osjećaju potrebu zatražiti Božju pomoć. Moderna propaganda anarhista, ateista, radikalnih racionalista propovijeda da se može biti sretan i bez Boga; štoviše, kažu da bismo bili sretni i bez moralnih briga; potrebno je biti bez Boga. Naprotiv, čovječanstvu su potrebni „siromasi“ koji će hrabro proglašavati i svjedočiti milosrdnoga Boga. Naslutio je ovu pastoralnu hitnost, na svoj proročki način, Ivan Pavao II., koji je bio veliki apostol božanskoga milosrđa. Milosrdnom Bogu je posvetio svoju drugu encikliku, a tijekom svojega pontifikata je bio misionar Božje ljubavi svim narodima. Nakon tragičnih događaja 11. rujna 2001., koji su zamračili zoru trećega tisućljeća, pozvao je kršćane i sve ljude dobre volje da vjeruju da je Božje milosrđe jače od svakoga zla i da se samo na Kristovom Križu pronalazi spasenje svijeta. Prije nekoliko godina jedna je siromašna žena iz Caritasovog prenoćišta blizu Stazione Termini u Rimu pozdravila Benedikta XVI. ovim riječima: „Jamčim vam da ćemo moliti za vas. Da vam Bog da snage da budete vedri i jaki, puni nade koju i mi imamo. Ovdje ćete, svakako, pronaći bol, ali ako na povratku budete morali sa sobom donijeti samo jednu stvar, neka to bude, molim vas, nada“. Papa je, ganut do suza, odgovorio: „Preko gesta, pogleda i riječi onih koji im ovdje pružaju pomoć, brojni muškarci i žene blisko osjećaju da su njihovi životi vođeni i za-

šticieni Ljubavlju, koja je Bog, i zahvaljujući tome imaju osjećaj vrijednosti... Ova duboka sigurnost rađa u srcu čovjeka snažnu, čvrstu i sjajnu nadu, nadu koja daruje hrabrost da nastave svoj životni hod unatoč promašajima, teškoćama i kušnjama koje ih prate“.

Teolog Th. de Chardin ističe: „Svijet će sutra pripasti, sigurna je stvar, onima koji će zemlji dati veću nadu“. Nada je otvaranje mogućega. Ona se odnosi na novo nebo i novu zemlju koji su obećani evanđeoskim naviještanjem. Kršćanin stvara nadu i približava nebo onda kada živi u iščekivanju poput hodočasnika u tuđini. U pashi/prijelazu oslobođenja staroga Izraela, kada je Andeo Gospodnji prošao, narod je krenuo na put, ostavio tuđinsku zemlju bez oklijevanja i bez objašnjenja. I kršćanin je svjestan da ne živi u svojoj Obećanoj zemlji, da ne živi u postojanosti i pasivnosti dostignutoga cilja. Onaj koji se nada živi paradoks da je na ovom svijetu, ali ne i od ovoga svijeta, te živeći ga priopćava drugima, čar života skrivenoga u Kristu. Kršćanska nada je daleko od nejasnog osjećaja da će sve biti dobro i da će zlo biti pobijedeno, a teškoće prije ili kasnije nestati; ona je pogled koji zna prijeći s onu stranu smrti, a da je ne izbjegava već joj daje značenje u svjetlu Isusova uskrsnuća.

„Život je, zapisao je Benedikt XVI., poput putovanja na moru povijesti, često mračan i u oluji, putovanje na kojem detaljno istražujemo zvijezde koje nam pokazuju put. Prave zvijezde našega života su osobe koje su znale ispravno živjeti. One su svjetla nade. Svakako, Isus Krist je istinsko svjetlo, sunce koje izlazi usprkos svoj povijesnoj tami. No da bismo stigli do njega potrebna su nam i bliža svjetla - osobe koje daruju svjetlo napajajući se na njegovom svjetlu te tako pokazuju smjer našega prijelaza“.

Dragi prijatelji, toliko vedrine i mira koji razoružava ne pozivaju nas samo da vjerujemo u nebo, već da nebo učinimo vjerojatnim! Moja uskrsna poruka je u želji da svi vi uzmognete biti uvjereni i vjerni donositelji ove nebeske nade svim ljudima u Domovini.

Želim vam sretan i blagoslovjen Uskrs!

Mons. Juraj Jezerinac,
vojni ordinarij u RH

“Pazimo jedni na druge da se potičemo na ljubav i dobra djela” (Heb 10, 24)

Poruka pape Benedikta XVI. za korizmu 2012.

Braćo i sestre, korizma nam još jednom pruža mogućnost razmišljati o središtu kršćanskog života: ljubavi. Naime, to je pogodno vrijeme da, uz pomoć Božje riječi i sakramenata, obnovimo svoj hod u vjeri, i kao pojedinci i kao zajednica. To je put označen molitvom i zajedništvom, šutnjom i postom, u iščekivanju uskrsne radosti.

Ove godine želim iznijeti neka svoja razmišljanja u svjetlu kratkog biblijskog teksta preuzetog iz Poslanice Hebrejima: “Pazimo jedni na druge da se potičemo na ljubav i dobra djela” (10, 24). Ta je rečenica dio perikope u kojoj sveti pisac poziva pouzdati se u Isusa Krista kao najvišeg svećenika, po kojem smo zadobili oproštenje i otvoren put koji vodi Bogu. Plod prihvatanja Krista je život koji počiva na tri teologalne kreposti: to jest pristupati Gospodinu “istinitim srcem u punini vjere” (r. 22), nepokolebljivim čuvanjem “vjere nade” (r. 23) u stalnoj budnosti da se zajedno s braćom čine “ljubav i dobra djela” (r. 24). Kaže se također kako je, kao potpora vjerniku u tom ponašanju u skladu s evanđeljem, važno sudjelovati na liturgijskim susretima i molitvi zajednice, upirući pogled u eshatološki cilj, to jest puno zajedništvo u Bogu (r. 25). Zaustaviti se na retku 24 koji, u kratkim crtama, pruža dragocjen i trajno aktualan nauk o tri aspekta kršćanskog života: pozornost prema drugome, uzajamnost i osobna svetost.

1. “Pazimo”: odgovornost prema našoj braći i sestrnama.

Prvi aspekt predstavlja poziv da “pazimo”: grčki izraz koji se koristi u tekstu je *katanein*, koji znači dobro gledati, biti pozoran, svjesno promatrati, primjećivati neku stvarnost. Susrećemo ga u Evanđelju kada Isus poziva učenike da “promatraju” ptice nebeske, koje su, bez imalo truda, okružene brižnom i pažljivom Božjom providnošću (usp. Lk 12, 24) te da “vide” brvno u vlastitom oku prije nego ugledaju trun u bratovu oku (usp. Lk 6, 41). Nalazimo ga također u još jednom ulomku iz iste Poslanice Hebrejima, gdje Pavao poziva braću: “promotrite... Isusa” (3, 1), apostola i najvišeg svećenika naše vjere. Dakle, glagol kojim započinje naš poziv poručuje nam da svrнемo svoj pogled na drugoga, prije svega na Isusa, te da budemo po-

zorni jedni prema drugima, da ne budemo jedni drugima stranci, ravnodušni prema onom što se događa našoj braći i sestrama. Prečesto, međutim, kod nas prevladava potpuno suprotan stav: jedna ravnodušnost i nezainteresiranost koji su plod sebičnosti i prikriveni tobožnjim poštivanjem tuđe “privatnosti”. I danas snažno odjekuje Gospodinov glas koji svakog od nas poziva da se pobrinemo za drugoga. I danas Bog traži od nas da budemo “čuvari” naše braće (usp. Post 4, 9), da uspostavljamo odnose označene uzajamnom brigom, pozornošću prema dobru drugoga i prema osobi u cjelini. Velika zapovijed ljubavi prema bližnjemu zahtijeva od nas da shvatimo odgovornost prema onome koji je, kao i ja, Božje stvorene i dijete: činjenica da smo braća u čovještvu i, u mnogim slučajevima, također u vjeri mora nas navesti na to da u drugom promatramo istinski alter ego, kojega Gospodin beskrajno ljubi. Ako budemo odnjegovali u sebi taj stav da u drugima promatramo svoju braću i sestre, solidarnost, pravednost kao i milosrđe i suočenje sami će kao iz nekog vrela poteći iz našega srca. Sluga Božji Pavao VI. rekao je da svijet danas nadasve trpi zbog nedostatka bratstva: “Svijet je bolestan. Njegovo zlo sastoji se manje u tome da ne bi bilo zaliha, da bi ih neki prigrabili, a više u pomanjkanju bratstva među ljudima i među narodima” (Enc. Populorum progressio, br. 66).

Pažnja prema drugom podrazumijeva da njemu ili njoj želimo dobro u svakom pogledu: tjelesnom, moralnom i duhovnom. Suvremena kultura je, čini se, izgubila osjećaj za dobro i zlo, zato treba ponovno snažno isticati da dobro postoji i da pobijeđuje, jer je Bog “dobar i dobrostiv” (Ps 119, 68). Dobro je sve ono što daje, štiti i promiče život, bratstvo i zajedništvo. Odgovornost prema bližnjemu znači, dakle, htjeti i činiti dobro drugome, u nadi da će i taj drugi postati osjetljiv na dobrotu i njezine zahtjeve. Zanimati se za brata znači otvoriti oči za njegove potrebe. Sveti pismo upozorava nas na opasnost da nam srca otvrdnu zbog svojevrsne “duhovne neosjetljivosti” koja nas čini slijepima za trpljenja drugih ljudi. Evanđelist Luka donosi dvije prisopodobe u kojima su prikazana dva primjera te situacije do koje može doći u ljudskom srcu. U prisopodobi

o dobrom Samarijancu, svećenik i levit ravnodušno "prođoše dalje" pokraj čovjeka kojeg su opljačkali i pretukli razbojnici (usp. Lk 10, 30-32), a u prisopodi o bogatašu i Lazaru, bogataš, koji je uživao sva obilja, potpuno je neosjetljiv prema siromašnom Lazaru koji umire od gladi pred njegovim vratima (usp. Lk 16, 19). Obje prisopobe pružaju primjere onoga što predstavlja suštu suprotnost "posvećivanju pažnje", promatranju drugoga s ljubavlju i sućuti. Što je to što čovjeka prijeći da uputi taj ljudski i brižni pogled prema bratu? Često su to materijalno bogatstvo i osjećaj dostatnosti, ali to može biti i stavljanje vlastitih interesa i problema iznad svega drugog. Ne bismo nikada smjeli biti nesposobni "imati milosti" prema onima koji trpe; nikada naše srce ne bi smjelo biti u tolikoj mjeri obuzeto stvarima i problemima da postane gluho za vapaj siromašta. Poniznost srca i osobno iskustvo trpljenja mogu u nama probuditi osjećaje suošćenja i empatije: "Pravednik razumije pravo malenih, a opaki ne shvaća spoznaju" (Izr 29, 7). Moguće je tako shvatiti blaženstvo "ožalošćenih" (Mt 5, 4), to jest onih koji su kadri izaći iz samih sebe i gnuti se na tuđu bol. Susret s drugim i otvaranje srca njegovim potrebama su prigoda za spasenje i blaženstvo.

"Paziti" na brata podrazumijeva također brigu za njegovo duhovno dobro. I tu želim podsjetiti na jedan aspekt kršćanskog života koji je, kako mi se čini, pao u zaborav: riječ je o bratskom ispravljanju poradi vječnog spasenja. Danas smo, općenito, vrlo osjetljivi kada se govori o brizi i ljubavi prema tjelesnom i materijalnom dobru drugih, ali kada je riječ o našoj duhovnoj odgovornosti prema braći zavladala je šutnja. Tomu nije bilo tako u prvoj Crkvi i u zajednicama doista zrelim u vjeri, koje su pokazivale brigu ne samo za tjelesno zdravlje brata, već također za zdravlje njegove duše u pogledu njegovog konačnog određenja. U Svetom pismu čitamo: "Ne kori podsmjevača, da te ne zamrzi; kori mudra, da te zavoli. Pouči mudroga, i bit će još mudriji; uputi pravednoga, i uvećat će se njegovo znanje" (Izr 9, 8. sl.). Sam Krist zapovijeda da prekorimo brata koji pogriješi (usp. Mt 18, 15). Glagol kojim se izražava to bratsko ispravljanje – na grčkom elenchein – isti je onaj koji označava proročko poslanje kršćana da raskrinkavaju naraštaj koji se odao zlu (usp. Ef 5, 11). Crkvena je tradicija ubrojila među djela duhovnog milosrđa "opominjanje grešnika". Važno je ponovno vratiti taj vidik kršćanske ljubavi. Pred zlom ne treba šutjeti. Mislim tu na stav onih kršćana koji se, zbog ljudskog obzira ili iz jednostavne lagodnosti, prilagođavaju prevladavajućem mentalitetu, radije no da upozoravaju svoju braću na načine razmi-

šljanja i djelovanja koji su u opreci s istinom i ne slijede put dobra. Kršćanski se prijekor, međutim, nikada ne vodi duhom osude ili uzajamnog optuživanja. Naprotiv, uvijek je potaknut ljubavlju i milosrđem te proizlazi iz istinske brige za dobrobit drugoga. Apostol Pavao kaže: "Braćo, ako se tko i zatekne u kakvu prijestupu, vi, duhovni, takva ispravljajte u duhu blagosti. A pazi na samoga sebe da i ti ne podlegneš napasti" (Gal 6, 1). U našem svijetu prožetom individualizmom nužno je ponovno otkriti važnost bratskog ispravljanja, da bismo zajedno kročili prema svesti. Čak i pravednik padne sedam puta (usp. Izr 24, 16), kaže se u Svetom pismu, a svi smo mi slabi i sami sebe obmanjujemo (usp. 1 Iv 1, 8). Veoma je, dakle, značajna služba koja se sastoji u tome da drugima pomažemo i dopustimo da nama drugi pomognu da sami sebe sagledamo u istini, da bismo poboljšali svoj život i smjernije kročili Gospodinovim putem. Postoji uvijek potreba za jednim pogledom koji ljubi i ispravlja, koji poznaće i prepoznaje, koji duboko proniče i opršta (usp. Lk 22, 61) kao što je Bog učinio i čini sa svakim od nas.

2. "Jedni na druge": dar uzajamnosti.

To "čuvanje" u odnosu na druge u opreci je s mentalitetom koji, svodeći život isključivo na zemaljski vidik, ne promatra ga u eshatološkoj perspektivi i prihvata svaki moralni izbor u ime individualne slobode. Društvo kao što je ovo današnje može postati gluho bilo na tjelesna trpljenja, bilo na duhovne i moralne životne potrebe. Ne smije tako biti u kršćanskoj zajednici! Apostol Pavao nas poziva da tražimo ono što vodi "miru i uzajamnom izgrađivanju" (Rim 14, 19) i koristi "bližnjemu na dobro, na izgrađivanje" (isto 15, 2), ne tražeći vlastitu korist "nego što koristi mnogima na spasenje" (1 Kor 10, 33). To uzajamno ispravljanje i opominjanje, u duhu poniznosti i ljubavi, mora biti sastavni dio života svake kršćanske zajednice.

Gospodinovi učenici, sjedinjeni s Kristom po Euharistiji, žive u zajednici koja ih međusobno povezuje kao udove istoga tijela. To znači da mi drugi pripada, njegov život, njegovo spasenje tiču se moga života i moga spasenja. Dotičemo ovdje jednu veoma duboku sastavnici zajedništva: između našeg života i života drugih ljudi postoji neka međuvisnost, bilo u dobru bilo u zлу; i grijeh i dobra djela imaju jednu društvenu dimenziju. U Crkvi, Kristovom mističnom tijelu, ta uzajamnost nalazi svoju potvrdu: zajednica ne prestaje činiti pokoru i moliti za oproštenje za grijeha svoje djece, ali se također raduje neprestance i s klicanjem zbog svjedočanstava kreposti i ljubavi koje se javljaju u njezinu krilu. Neka se

"udovi jednak brinu jedni za druge" (1 Kor 12, 25), kaže sveti Pavao, jer smo jedno tijelo. Ljubav prema braći, čiji jedan izraz – milostinja, koja je, zajedno s molitvom i postom, tipična korizmena praksa, ima svoj korijen u toj zajedničkoj pri-padnosti. I u konkretnoj brizi za siromašne svaki kršćanin može izraziti svoje dioništvo u jednom tijelu koje je Crkva. Jedan je od pokazatelja pozornosti prema drugima u uzajamnosti također prepoznati dobro koje Gospodin čini u njima i zahvaljivati s njima za čudesne milosti koje dobri i svemogući Bog nastavlja izvoditi u svojoj djeci. Kada neki kršćanin otkrije u drugom djelovanje Duha Svetoga, mora se tome radovati i slaviti nebeskog Oca (usp. Mt 5, 16).

3. "Da se potičemo na ljubav i dobra djela": zajedno hoditi u svetosti.

Taj izraz iz Poslanice Hebrejima (10, 24) potiče nas razmišljati o općem pozivu na svetost, neprestanom napredovanju u duhovnom životu, stremljenju većim karizmama i ljubavi koja će biti sve uzvišenija i plodonosnija (usp. 1 Kor 12, 31-13, 13). Briga jednih za druge ima za cilj uzajamno poticanje na sve veću djelatnu ljubav koja nas, "kao svjetlost svanuća, koja je sve jasnija do potpunog dana" (Izr 4, 18), potiče da živimo svaki dan kao predokus dana koji ne pozna zalaza koji nas očekuje u Bogu. Vrijeme koje nam je dano u našem životu je dragocjeno za otkrivanje i vršenje dobrih djela, u Božjoj ljubavi. Tako sama Crkva raste i razvija se da prispije punini uzrasta Kristova (usp. Ef 4, 13). U toj perspektivi

dinamike rasta smješten je naš poziv na uzajamno poticanje da bismo prispjeli punini ljubavi i dobrih djela.

Nažalost, uvijek je prisutna napast mlakosti, gašenja Duha Svetoga, odbijanja da "oplodimo talente" koji su nam dani za naše vlastito i za dobro drugih ljudi (usp. Mt 25, 25 sl.). Svi smo primili duhovna i materijalna dobra koja su korisna za ispunjenje Božjeg nauma, za dobro Crkve i za naše osobno spasenje (usp. Lk 12, 21b; 1 Tim 6, 18). Duhovni učitelji podsjećaju da u vjerskom životu onaj koji ne napreduje, nazaduje. Draga braće i sestre, prihvatomо trajno aktualan poziv da težimo "visokom mjerilu redovitog kršćanskog života" (Ivan Pavao II., Apost. pismo Novo millennio ineunte [6. siječnja 2001.], br. 31). Mudrost Crkve u priznavanju i proglašavanju blaženstava i svetosti nekih uzornih kršćana ima također za cilj probuditi želju za naslijedovanjem njihovih kreposti. Sveti Pavao potiče: "Pretječite jedni druge poštovanjem!" (Rim 12,10).

Neka u svijetu koji traži od kršćana novo svjedočanstvo ljubavi i vjernosti Gospodinu svi osjete koliko je prijeko potrebno to nastojanje u pretjecanju u ljubavi, služenju i općem dobru (usp. Heb 6, 10). Taj je poziv posebno snažan u svetom vremenu priprave za Uskrs. Uz želju za svetom i plodnom korizmom, povjeravam vas zagovoru Blažene Djevice Marije i svima od srca udjelujem apostolski blagoslov! ■

Iz Vatikana, 3. studenoga 2011.
Papa Benedikt XVI.

Hrvatska i Sveta Stolica: Dvadeset godina od uspostave diplomatskih odnosa

Članak veleposlanika Republike Hrvatske pri Svetoj Stolici Filipa Vučka, Osservatore Romano, 15. veljače 2012., Vatikan

Prošlog 8. veljače navršilo se dvadeset godina od uspostave diplomatskih odnosa između Hrvatske i Svetе Stolice. Hrvatska je proglašila neovisnost 25. lipnja 1991. Prije toga 19. svibnja održan je referendum na kojemu se 94% hrvatskih građana izjasnilo za osamostaljenje i raskid veza s Jugoslavijom. Međutim, svi pokušaji za reformom jugoslavenske federacije nisu dali rezultate. Izbio je strašan rat koji je za Hrvate postao rat za neovisnost.

Uoči Božića 1991. Europska je zajednice najavila da će priznati Republiku Hrvatsku ukoliko ispuni sve postavljene kriterije. To se doista i dogodilo 15. siječnja 1992. kada je većina europskih država prihvatala Hrvatsku kao novu članicu međunarodne zajednice. Samo četiri mjeseca kasnije Hrvatska je postala članicom Ujedinjenih naroda.

Sveta Stolica je pomno pratila događaje u bivšoj Jugoslaviji a papa Ivan Pavao II., kao vrsni poznavatelj stanja u komunističkim državama, imao je posebni senzibilitet za ovu regiju. Tadašnji državni tajnik kardinal Angelo Sodano i nadbiskup Jean-Louis Tauran, tajnik za odnose s državama, u izravnim kontaktima s hrvatskim političarima i biskupima, ali i s najvažnijim čimbenicima međunarodne politike, raspolagali su pravim informacijama koje se su nisu mogle naći u europskim medijima, pa ni u svim političkim krugovima.

Papa Ivan Pavao II. je tijekom druge polovice 1991. u svojim mnogobrojnim obraćanjima vjernicima često spominjao rat u Hrvatskoj, apelirao na prestanak agresije i ratnih operacija, molio za stradale i proganjene. Njegove riječi „ono što se događa u Hrvatskoj nije dostoјno čovjeka, nije dostoјno Europe“ (22. rujna 1991.) kao i niz gotovo svakodnevnih apela, imali su veliki odjek u svijetu, a nama u Hrvatskoj su uljevali nadu da nismo zaboravljeni i prepušteni samima sebi. Osim apela i molitvi, Papa je osobno prenosio poruke svjetskim državnicima o potrebi da se prizna nova stvarnost u Europi i da se Hrvatska, zajedno sa Slovenijom, prihvate kao nova članice međunarodne zajednice. On je bio uvjeren da će međunarodno priznanje ubrzati kraj rata i prisiliti međunarodne čimbenike da urazume napadeće.

Unatoč razumijevanju i simpatiji za velike patnje kojima su građani Hrvatske bili izloženi,

Sveta Stolica nije žurila s priznanjem. Međutim, svoju je odluku pomno pripremala i tek kada je postalo jasno da će 15. siječnja 1992. veliki broj država priznati Hrvatsku, Sveta je Stolica odlučila to učiniti dva dana ranije. Papa je 11. siječnja 1992. na novogodišnjem primanju za diplomatski zbor kazao: "Narodi imaju pravo odabratи svoj način mišljenja i zajedničkog života. Oružjem se ne mogu riješiti problemi među narodima, naprotiv, time se samo pogoršavaju i ostaju neriješenima".

U verbalnoj noti Državnog tajništva upućenoj hrvatskom Ministarstvu vanjskih poslova 13. siječnja 1991. stoji: „Državno tajništvo ima čast priopćiti da Sveta Stolica priznaje suverenost i neovisnost Republike Hrvatske... i nada se da će moći što prije uspostaviti diplomatske odnose... Želi da njena neovisnost pomogne duhovnom i materijalnom napretku svega pučanstva, pridonese uspostavi mira u zemlji i omogući joj da uzme svoje mjesto u zajednici država...“ Sveta se Stolica odlučila na taj potez nakon što je dobila pismena jamstva hrvatskih vlasti da će poštovati ljudska prava i slobode sadržane u dokumentima UN, KESS-a, Vijeća Europe, kao i da će poštovati prava manjina i dopustiti kontrolu primjene tih mjerila.

To priznanje izazvalo je u Hrvatskoj veliko oduševljenje, to više što je do tada Hrvatsku priznala samo jedna država, Island. Bila je to poruka svima koji su bili u dvojbi glede priznanja Hrvatske. Uvjereni smo da je taj čin pridonio ubrzanom priznanju mnogih država sljedećih dana. Predsjednik Hrvatske Franjo Tuđman u svojoj zahvali Svetom Ocu posланој istog dana je kazao: "Posebno nas raduje što je Sveta Stolica kao najveća moralna snaga svijeta među prvima priznala neovisnost Republike Hrvatske. To nas još više obvezuje da se dosljedno zauzmem za mir, suživot i blagostanje svih građana Republike Hrvatske, u duhu ekumenizma i mirovorstva..."

Nakon razmjene verbalnih nota između hrvatskog Ministarstva vanjskih poslova i Državnog tajništva 8. veljače 1992. objavljeno je zajedničko priopćenje o uspostavi diplomatskih odnosa. U komentaru koji je toga dana objavio „Osservatore Romano“ kaže se da je „Hrvatska utemeljena na dragocjenom blagu vjere i povijesti... da se sada otvara budućnosti za koju želi da bude budućnost mira, napretka, pravde, pra-

ve ekumenske aktivnosti". Prvi papinski nuncij u Hrvatskoj, mons. Giulio Einaudi, stupio je na dužnost 11. svibnja 1992. Prvi hrvatski veleposlanik pri Svetoj Stolici, Ive Livljanić, predao je vjerodajnice papi Ivanu Pavlu II. 3. srpnja 1992. Od tada su odnosi Hrvatske i Svetе Stolice vrlo intenzivni. Svi hrvatski predsjednici, premijeri i ministri vanjskih poslova bili su više puta u posjetu Vatikanu. Isto tako državni tajnici i tajnici za odnose s državama Državnog tajništva redovito su posjećivali Hrvatsku.

Hrvatska se ponosi da ju je u dvadeset godina njene neovisnosti čak četiri puta posjetio Vrhovni Svećenik. Ivan Pavao II. bio je u svom prvom pastoralnom pohodu Hrvatskoj 1994. godine dok rat još nije bio završio, a četvrtina Hrvatske još je bila okupirana. Riječ je o povjesnom događaju kojemu je prisustvovala petina stanovništva Hrvatske, a koji se duboko usjekao u memoriju hrvatskog naroda. Sljedeći posjet 1998. produbio je te odnose to više što je tada proglašen blaženim kardinal Alojzije Stepinac, simbol mučeništva hrvatskog naroda tijekom i nakon II. svjetskog rata. Treći pohod Ivana Pavla II. Hrvatskoj 2003. godine bilo je njegovo 100. putovanje. Ponosni smo što je izabrao upravo našu zemlju za to jubilarno putovanje.

Papa Benedikt XVI., kao i njegov prethodnik, imao je posebni osjećaj za Hrvatsku i također nije zaobišao Hrvatsku. Tijekom svog pohoda početkom lipnja 2011. mogao se i sam uvjeriti kolika je privrženost Hrvata Svetoj Stolici. Njegove riječi ohrabrenja i podrške uoči završnih pregovora Hrvatske za ulazak u Europsku uniju bile su izuzetno dobro primljene. I Hrvatska i Europ-

ska unija imat će koristi od ulaska Hrvatske u Uniju, kazao je Sveti Otac, pozvavši Europu da na zaboravi svoje kršćanske korijene, a Hrvatsku da unese malo svježine u europske strukture.

Hrvatska je svoje bilateralne odnose sa Svetom Stolicom uredila potpisivanjem četiri ugovora 1997. i 1998. koji reguliraju široki spektar pitanja, od imovinsko-pravnih do konfesionalnih i obrazovnih. Suradnja Hrvatske bisupske konferencije i hrvatskih vlasti na svim razinama je vrlo dobra. Nova Vlada izabrana krajem 2011. nastaviti će istim putem što je potvrdio novi predsjednik Vlade Zoran Milanović i ministrica vanjskih i europskih poslova Vesna Pusić.

Veze hrvatskog naroda i Svetе Stolice su duboke i sežu još u 9. stoljeće. Papa Ivan VIII. uputio je 879. godine pismo tadašnjem vladaru Hrvatske, knezu Branimiru, u kojem priznaje njegovu svjetovnu vlast (principatum terenum) i šalje blagoslov knezu, njegovu narodu i cijeloj zemlji. Taj čin smatra se prvim međunarodnim priznanjem srednjovjekovne hrvatske državnosti, budući da je u to vrijeme priznanje Svetе Stolice donekle usporedivo s današnjim primanjem u Ujedinjene narode. Datum toga pisma, 7. lipnja, slavi se danas kao dan hrvatske diplomacije. Jedanaest stoljeća kasnije mlada i suvremena hrvatska država uspostavila je diplomatske odnose sa Svetim Stolicom pokazavši i na taj način kontinuitet svoje državnosti i bliskih odnosa s Petrom IV. nasljednikom. Zahvalni smo Svetoj Stolici što je znala prepoznati znakove vremena i što je doprinijela stvaranju i stasanju obnovljene hrvatske države. ■

Porta fidei

Apostolsko pismo pape Benedikta XVI. kojom se proglašava Godina vjere

1. "Vrata vjere" (usp. Dj 14, 27) koja vode u život zajedništva s Bogom u njegovoj Crkvi uvijek su nam otvorena. Preko njihova se praga može prijeći kada je Božja riječ naviještena a srce dopusti da ga oblikuje milost koja preobražava. Proći kroz ta vrata znači krenuti na put koji traje cijeli život. Taj put započinje krštenjem (usp. Rim 6, 4), po kojem možemo Boga nazivati Ocem, a završava prijelazom iz smrti u vječni život, plod uskrsnuća Gospodina Isusa koji je, darom Duha Svetoga, htio učiniti dionicima svoje slave sve koji vjeruju u njega (usp. Iv 17, 22). Ispovijedati vjeru u Trojstvo – Oca, Sina i Duha Svetoga – znači vjerovati u jednoga Boga koji je Ljubav (usp. 1 Iv 4, 8): Otac, koji je u punini vremena poslao svoga Sina radi našeg spašenja; Isus Krist, koji je u otajstvu svoje smrti i uskrsnuća otkupio svijet; Duh Sveti, koji vodi Crkvu kroz stoljeća u iščekivanju Gospodinova povratka u slavi.

2. Od samog početka svoje službe kao Petra nasljednika podsjećao sam na potrebu da se ponovno otkrije put vjere da bi se sve jasnije iznosilo na vidjelo radost i obnovljeni zanos susreta s Kristom. U Homiliji na misi prigodom početka pontifikata napisao sam: "Crkva u cijelini, i pastiri u njoj, moraju poput Krista krenuti na put, da izvedu ljude iz pustinje i povedu ih prema mjestu života, prema prijateljstvu sa Sinom Božnjim, prema onome koji nam daje život u punini" [1]. Nerijetko se događa da se vjernici više brinu za društvene, kulturne i političke posljedice svoga zauzimanja, dok na vjeru i dalje gledaju kao na nešto što se samo po sebi podrazumijeva u zajedničkom životu. No zapravo ta pretpostavka ne samo da se više ne može uzimati zdravo za gotovo, već je štoviše često zanijekana [2]. Dok je u prošlosti bilo moguće prepoznati jedinstveno kulturnu matricu, koja je naširoko prihvaćana u svojem podsjećanju na sadržaje vjere i na vrijednosti koje ona nadahnjuje, danas se čini kako, uslijed duboke krize vjere kojom su pogodene mnoge osobe, to nije slučaj u velikim područjima društva.

3. Ne možemo prihvati da sol postane bljutava i da svjetlo bude skriveno (usp. Mt 5, 13-16). I današnji čovjek može iznova osjetiti potrebu poput Samarijanke poći na zdenac da sluša Isusa, koji poziva vjerovati u njega i crpiti s njegova izvora, iz kojeg teče voda živa (usp. Iv 4, 14). Moramo s novom radošću u srcu uživati Božju riječ, koju je na vjerni način prenijela Crkva, i Kruh života, koji se daju kao potpora onima koji su njegovi učenici (usp. Iv 6, 51). Isusovo se učenje, naime, i danas razliježe s jednakom snagom: "Radite, ali ne za hranu propadljivu, nego za hranu koja ostaje za život vječni" (Iv 6, 27). Pitanje koje su postavili njegovi slušatelji: "Što nam je činiti da bismo radili djela Božja?" (Iv 6, 28), postavljamo i mi danas. Znamo Isusov odgovor: "Djelo je Božje da vjerujete u onoga kojega je on poslao" (Iv 6, 29). Vjera u Isusa Krista je, dakle, put kojim se može definitivno prisjeti k spasenju.

4. U svjetlu svega ovoga odlučio sam proglašiti Godinu vjere. Ona će započeti 11. listopada 2012., na pedesetu obljetnicu otvorenja Drugog vatikanskog koncila a završit će na svetkovinu Gospodina našega Isusa Krista Kralja svega stvorenja, 24. studenog 2013. Na dan 11. listopada 2012. obilježit će se također dvadeseta obljetnica objavljivanja Katekizma Katoličke Crkve, kojeg je proglašio moj prethodnik, blaženi papa Ivan Pavao II. [3], sa ciljem da svim vjernicima predstavi snagu i ljetoput vjere. Taj je dokument, istinski plod Drugog vatikanskog koncila, zatražen od Izvanredne biskupske sinode iz 1985. kao sredstvo koje će biti stavljeno u službu kateheze [4], a ostvaren je zahvaljujući suradnji čitavog epi-skopata Katoličke crkve. Nadalje, tema Opće skupštine Biskupske sinode koju sam sazvao za mjesec listopad 2012. glasi Nova evangelizacija za prenošenje kršćanske vjere. Bit će to dobra prilika da se čitavu crkvenu zajednicu uvede u vrijeme posebnog razmišljanja i ponovnog otkrivanja vjere. Nije to prvi put da se Crkvu poziva slaviti Godinu vjere. Moj časni prethodnik sluga Božji Pavao VI. proglašio je jednu 1967., u spomen na mučeništvo apostola Petra i Pavla na 1900. obljetnicu njihova najvišeg svjedočanstva. Zamislio ju je kao svečani trenutak za čitavu Crkvu da "istinski i iskreno ispovijedi istu vjeru"; on je, osim toga, htio da to bude potvrđeno "na individualan i zajednički način, slobodno i svjesno, na izvanjski i duhovan način, ponizno i iskreno" [5]. Smatrao je da će na taj način čitava Crkva moći obnoviti "jasnu svijest o svojoj vjeri, da je oživi, pročisti, potvrди, ispovijedi" [6]. Veliki nemiri koji su se dogodili u toj godini još su bjelodanje pokazali koliko je takva jedna proslava bila nužna. Ona je zaključena Ispoviješću vjere naroda Božjeg [7], kojom se potvrdilo kako bitni sadržaji koji

već vjekovima čine baštinu svih vjernika trebaju biti potvrđeni, shvaćeni i produbljivani na uvjek nov način kako bi se pružalo svjedočanstvo u skladu s povijesnim prilikama koje su različite od negdašnjih.

5. U određenom pogledu, moj časni predhodnik promatrao je tu godinu kao "posljedicu i zahtjev pokoncilskog razdoblja" [8], duboko svjestan ozbiljnih teškoća vremena, osobito u pogledu ispovijedanja prave vjere i njezina ispravnog tumačenja. Smatrao sam da vezati početak Godine vjere uz pedesetu obljetnicu otvorenja Drugog vatikanskog koncila može biti prava prigoda da se shvati da tekstovi koje su nam u naslijeđe ostavili koncilski oci, prema riječima blaženog Ivana Pavla II., "ne gube ni svoju vrijednost niti svoj sjaj. Potrebno je da budu čitani na primjeren način, da ih se upozna i usvoji kao stručne i mjerodavne tekstove Učiteljstva unutar crkvene zajednice... osjećam, više no ikad, dužnost ukazati na Koncil kao na veliku milost koju je zadobila Crkva u 20. stoljeću. U njemu nam je bio ponuđen siguran kompas da bi nas usmjerio tijekom hoda u stoljeću u koje ulazimo" [9]. Želim također snažno potvrditi ono što sam rekao u svezi Koncila nekoliko mjeseci nakon svog izbora za Petrova nasljednika: "ako se u njegovu čitanju i prihvaćanju vodimo ispravnom hermeneutikom, [Koncil] može biti i sve više postajati velika snaga za uvjek potrebnu obnovu Crkve" [10].

6. Obnova Crkve postiže se također svjedočanstvom koje svojim životom daju vjernici: vjernici su samim svojim životom pozvani oko sebe širiti svjetlo Riječi istine koju nam je Gospodin Isus ostavio. Upravo je Koncil, u dogmatskoj konstituciji Lumen gentium, ustvrdio: "dok Krist, 'svet, nevin, neokaljan' (Heb 7, 26), nije poznavao grijeha (usp. 2 Kor 5, 21), nego je došao okajati prijestupe naroda (usp. Heb 2, 17), Crkva – koja u vlastitom krilu obuhvaća grešnike te je u isti mah i sveta i potrebna čišćenja – neprestano kroči putem pokore i obnove. Crkva 'žurno ide naprijed hodajući između progona svijeta i utjeha Božjih', navješćujući križ i muku Gospodnju, sve dok on ne dođe (usp. 1 Kor 11, 26). Ona je okrijepljena snagom uskrsnuloga Gospodina kako bi strpljivošću i ljubavlju svladala svoje unutrašnje i vanjske žalosti i teškoće te u svijetu vjerno, iako zasjenjeno, otkrivala njegovo otajstvo, sve dok se ono na kraju ne bude očitovalo u punom svjetlu" [11].

Godina vjere, s toga gledišta, je poziv na autentično i obnovljeno obraćenje Gospodi-

nu, jedinom Spasitelju svijeta. U otajstvu svoje smrti i uskrsnuća, Bog je u punini objavio Ljubav koja spašava i poziva ljudе na obraćenje života po oproštenju grijeha (usp. Dj 5, 31). Za apostola Pavla, ta Ljubav uvodi čovjeka u novi život: "Krštenjem smo dakle zajedno s njime ukopani u smrt da kao što Krist slavom Očevom bi uskrišen od mrtvih, i mi tako hodimo u novosti života" (Rim 6, 4). Zahvaljujući vjeri, taj novi život oblikuje čitav ljudski život prema radikalno novoj stvarnosti uskrsnuća. U mjeri u kojoj slobodno surađuje, čovjekove misli i osjećaji, način razmišljanja i vladanje postupno se pročišćavaju i preobražavaju, u jednom hodu koji nije nikada u potpunosti dovršen na ovome svijetu. "Vjera ljubavlju djelotvorna" (Gal 5, 6) postaje novo mjerilo shvaćanja i djelovanja koje mijenja čitav čovjekov život (usp. Rim 12, 2; Kol 3, 9-10; Ef 4, 20-29; 2 Kor 5, 17).

7. "Caritas Christi urget nos" (2 Kor 5, 14): Kristova je ljubav ta koja ispunjava naša srca i potiče nas na evangelizaciju. On – danas kao i nekoć – šalje nas po putovima svijeta da naviještamo njegovo evanđelje svim narodima na zemlji (usp. Mt 28, 19). Svojom ljubavlju, Isus Krist privlači sebi ljudе svih pokoljenja: u svakom dobu on sabire svoju Crkvu povjeravajući joj naviještaj evanđelja, s nalogom koji ne zastarijeva. Zbog toga i danas postoji potreba za snažnijim zauzimanjem Crkve za novu evangelizaciju kako bi se ponovno otkrilo radost vjere i iznova pronašlo oduševljenje za prenošenje vjere. U svakodnevnom otkrivanju njegove ljubavi misijsko zauzimanje vjernika crpi trajnu ljubav i snagu. Vjera, naime, raste kada se živi kao iskustvo primljene ljubavi i kada se prenosi kao iskustvo milosti i radosti. Ona daje da naš rad urodi plodom, jer širi naše srce u nadi i omogućuje nam pružati živo svjedočanstvo: otvara, naime, srce i um onih koji slušaju i prihvaćaju Gospodinov poziv da prionu uz njegovu Riječ kako bi postali njegovi učenici. Vjernici se, kaže sveti Augustin, "vjerom jačaju" [12]. Sveti hiponski biskup imao je itekako dobre razloge da se izrazi na taj način. Kao što nam je poznato, njegov je život bio stalno traženje ljepote vjere sve dok njegovo srce nije našlo spokoja u Bogu [13]. Njegovi brojni spisi, u kojima objašnjava važnost vjerovanja i istinu vjere, ostaju sve do naših dana poput neke baštine neprocjenjive vrijednosti i omogućuju mnogim osobama koje traže Boga da pronađu pravi put koji ih vodi do "vrata vjere".

Samo vjerujući, dakle, vjera raste i jača se; ako želi posjedovati sigurnost u pogledu vlastitog života čovjeku nema druge već se prepu-

štati, svakog dana sve više, u ruke ljubavi koja se doima kao da sve više raste jer ima svoj izvor u Bogu.

8. U ovoj sretnoj prigodi, želim pozvati subraću biskupe iz čitavog svijeta da se pridruže Petrovu nasljedniku, u vrijeme duhovne milosti koje nam Gospodin daje, da bismo se spomenuli dragocjenog dara vjere. Želimo slaviti ovu Godinu na dostojan i plodonosan način. U njoj će se morati intenzivnije razmišljati o vjeri kako bi se pomoglo onima koji vjeruju u Krista da svjesnije i snažnije prionu evanđelju, napose u času duboke promjene kao što je ova kroz koju prolazi čovječanstvo. Imat ćemo priliku ispovijedati vjeru u uskrslog Gospodina u našim katedralama i u crkvama u cijelom svijetu; u našim kućama i u našim obiteljima, tako da svatko uzmogne osjetiti snažnu potrebu bolje upoznati i budućim naraštajima prenosići neprolaznu vjeru. Redovničke i župne zajednice, kao i sve stare i nove crkvene stvarnosti, zacijelo će, u ovoj Godini, znati iznaći način da javno ispovjede Vjerovanje.

9. Želimo da ova Godina pobudi u svim vjernicima nadahnuće da ispovijedaju vjeru u punini i s obnovljenim uvjerenjem, s pouzdanjem i nadom. Bit će to također dobra prigoda za intenzivnije slavljenje vjere u liturgiji, i na osobit način u euharistiji, koja je "vrhunac kojemu teži djelovanje Crkve i ujedno... vrelo iz kojega struji sva njezina snaga" [14]. Istodobno, želimo da svjedočanstvo života vjernika bude sve vjerodostojnije. Ponovno otkriti sadržaje vjere koju se ispovijeda, slavi, živi i moli [15], te razmišljati o samom činu vjere, je zadaća koju svaki vjernik mora osobno ispuniti, osobito u ovoj Godini.

Nije slučajno da su u prvim stoljećima kršćani morali napamet učiti Vjerovanje. To im je služilo kao svakodnevna molitva da ne zaborave obavezu preuzetu na krštenju. Podseća to, riječima bremenitim značenjem, sveti Augustin kada, u Homiliji o redditio symboli, predaji Vjerovanja, kaže: "Simbol svetog otajstva kojeg ste svi zajedno primili i kojeg ste danas jedan po jedan izmolili, riječi su na kojima je vjera majke Crkve čvrsto sazdana na postojanom temelju - Kristu Gospodinu... Vi ste dakle to primili i izmolili, ali u umu i u srcu to morate uvijek imati pred očima, to morate ponavljati na svojim posteljama, o tome razmišljati na javnim mjestima i toga ne zaboraviti dok blaguje: pa čak i kada vaše tijelo usne, morate svojim srcem u tome budni biti" [16].

10. Želim sada ukratko opisati način koji pomaže dublje shvatiti ne samo sadržaje vjere,

već zajedno s tim i čin kojim odlučujemo potpuno se pouzdati u Boga, u punoj slobodi. Postoji, naime, duboka povezanost između čina kojim se vjeruje i sadržaja uz koje dajemo svoj pristanak. Apostol Pavao nam pomaže uči u tu stvarnost kada piše: srcem se vjeruje, a ustima ispovijeda vjera (usp. Rim 10, 10). To srcem vjerovati upućuje na to da je prvi čin kojim se prispijeva k vjeri dar Božji i djelovanje milosti koja djeluje i preobražava osobu do dubine njezina bića.

Lidijin primjer je u vezi s tim veoma rječit. Sveti Luka priopovijeda da je Pavao, dok se nalazio u Filipima, pošao subotom naviještati evanđelje nekim ženama; među njima je bila i Lidija i "Gospodin joj otvorio srce, te ona prihvati što je Pavao govorio" (Dj 16, 14). Postoji važno značenje sadržano u tom izrazu. Sveti Luka uči da poznavanja sadržaja u koje treba vjerovati nije dovoljno ako potom srce, to istinsko čovjekovo svetište, ne bude otvoreno milošću koja omogućuje očima dublje vidjeti i shvatiti da je ono što je naviješteno Božja Riječ.

Ispovijedati ustima, pak, znači da vjera podrazumijeva javno svjedočenje i djelovanje. Kršćanin nikada ne smije smatrati vjeru privatnim činom. Vjerovati znači odlučiti biti s Gospodinom da bi se živjelo s njim. A to čovjekovo "biti s njim" uvodi ga u shvaćanje razloga zbog kojih se vjeruje. Vjera, upravo zato jer je slobodni čin, zahtijeva također društvenu odgovornost za ono što se vjeruje. Crkva na dan Pedesetnice krajnje jasno pokazuje tu javnu dimenziju vjerovanja i neustrašivog svjedočenja svoje vjere svakom čovjeku. To je dar Duha Svetoga koji nas ospozobljava za poslanje i jača naše svjedočenje, čineći ga iskrenim i odvažnim.

Ispovijedanje vjere je osobni i u isti mah zajednički čin. Crkva je, naime, prvi predmet vjere. U vjeri kršćanske zajednice svatko prima krštenje, djelotvorni znak ulaska u vjernički narod poradi postizanja spasenja. Kao što potvrđuje Katekizam Katoličke Crkve: "'Vjerujem': to je vjera Crkve kako je svaki vjernik, osobito u času krštenja, ispovijeda osobno. 'Vjerujemo': to je vjera Crkve, kako je ispovijedaju biskupi sabrani na saboru ili općenitije, vjernici okupljeni na liturgijskom slavlju. 'Vjerujem': tako govori također Crkva, naša Majka, koja odgovara Bogu svojom vjerom te i nas uči govoriti: 'Vjerujem', 'Vjerujemo'" [17].

Očito je dakle da je poznavanje sadržaja vjere nešto bitno da bi pojedinac dao vlastiti pristanak, to jest umom i voljom potpuno prionuo uz ono što Crkva predlaže vjerovati.

Poznavanje vjere uvodi u puninu otajstva spa-senja kojeg je objavio Boga. Pristanak koji se daje podrazumijeva zato da, kada vjerujemo, slobodno prihvaćamo cjelokupno otajstvo vjere, jer za njegovu istinitost jamči sam Bog koji se objavljuje i omogućuje nam upoznati svoje otajstvo ljubavi [18].

S druge strane, ne smijemo zaboraviti da u našem društvenom ozračju mnoge osobe, premda tvrde da nemaju dara vjere, ipak iskreno traže posljednji smisao i konačnu istinu o svom životu i o svijetu. To traženje je istinski "uvod" u vjeru, jer vodi ljudne na put koji vodi Božjem otajstvu. Sam čovjekov razum, naime, nosi u sebi utisnutu potrebu za "onim što vrijedi i ostaje zauvijek" [19]. Ta potreba predstavlja stalni poziv, neizbrisivo upisan u ljudsko srce, da se kreće na put kako bi se pronašlo onoga koga ne bismo tražili da nam već nije krenuo ususret [20]. Upravo na taj susret vjera nas poziva i potpuno nas za njega otvara.

11. Da bi se sustavno upoznali sa sadržajima vjere, svi mogu u Katekizmu Katoličke Crkve pronaći dragocjeno i nezaobilazno poma-galo. Katekizam predstavlja jedan od najvaž-nijih plodova Drugoga vatikanskog koncila. U apostolskoj konstituciji Fidei depositum, koja nije slučajno potpisana na tridesetu obiljetnicu otvorenja Drugog vatikanskog koncila, blaže-ni Ivan Pavao II. pisao je: "Ovaj će Katekizam dati veoma važan doprinos onom djelu obnove čitavog crkvenog života... Smatram ga vrijed-nim i legitimnim oruđem stavljenim u službu crkvenog zajedništva i kao sigurnu normu za poučavanje ljudi vjeri" [21]

Upravo na tome smislu će Godina vjere morati izraziti složnu zauzetost za ponovno ot-krivanje i proučavanje temeljnih sadržaja vjere koji su temeljito i sveobuhvatno prikazani u Katekizmu Katoličke Crkve. Tu, naime, izbjiga na-vidjelo bogatstvo nauka kojeg je Crkva prihva-tila, čuvala i pružala u svojoj dvijetisućljetnoj povijesti. Od Svetog pisma do crkvenih otaca, od učitelja teologije do svetaca koji su živjeli u raznim razdobljima povijesti, Katekizam pruža stalni spomen na mnoge načine na koje je Crkva razmišljala o svojoj vjeri i sve više napre-dovala u nauku tako da može pružiti sigurnost vjernicima u njihovu vjerničkom životu.

U samoj svojoj strukturi, Katekizam Katoličke Crkve prati razvoj vjere sve dotle da se dotiče velikih tema iz svakodnevnog života. Listajući Katekizam stranicu po stranicu, ot-krivamo kako ono što je u njemu predstavljeno nije neka teorija, već susret sa osobom koja živi u Crkvi. Nakon isповijedanja vjere, naime, sli-

jedi tumačenje sakramentskog života, u kojem je Krist prisutan, djeluje i nastavlja izgrađivati svoju Crkvu. Bez liturgije i sakramenata, is-povijedanje vjere ne bi bilo djelotvorno, jer bi nedostajalo milosti koja podupire svjedočenje kršćanskih vjernika. Jednako tako, nauk Katekizma o moralnom životu zadobiva svoje puno značenje kada ga se dovede u vezu s vjerom, liturgijom i molitvom.

12. U ovoj će Godini, zato, Katekizam Ka-toličke Crkve poslužiti kao sredstvo koje pruža stvarnu potporu vjeri, poglavito onih koji rade na formaciji vjernika, tako presudnoj u našem kulturnom ozračju. U tu sam svrhu pozvao Kongregaciju za nauk vjere da, u dogovoru s mjerodavnim osobama iz dijasterija Svetе Sto-lice, sastavi notu, kojom će se Crkvi i vjernici-ma pružiti neke smjernice da bi se ovu Godinu vjere proživjelo na što djelotvorniji i primjereni način, u službi vjerovanja i evangelizacije.

Vjera je, naime, više no u prošlosti izlo-žena nizu pitanja koja dolaze iz promijenjenog mentaliteta a koji, osobito danas, svodi razumu sigurne činjenice isključivo na sigurnosti koje pružaju znanstvena i tehnološka otkrića. Crkva se ipak nije nikada bojala pokazati kako izme-đu vjere i autentične znanosti ne može biti bilo kakvog sukoba jer oboje, premda različitim putovima, teže istini [22].

13. Tijekom ove Godine bit će od presud-ne važnosti vratiti se povijesnim tragovima naše vjere, koja je označena nedokučivim mi-sterijem isprepletenosti svetosti i grijeha. Dok ova prva jasno pokazuje veliki doprinos koji su muškarci i žene davali rastu i razvoju zajednice vlastitim životnim svjedočenjem, ovo potonje mora u svakom od nas potaknuti iskreni i trajni rad na obraćenju da bismo iskusili milosrđe Oca koji svima ide ususret.

Tijekom tog razdoblja morat ćeemo nepre-stano svoj pogled upirati u Isusa Krista "Počet-nika i Dovršitelja vjere" (Heb 12, 2): u njemu sve boli i čežnje ljudskog srca nalaze ispunje-nje. Radost ljubavi, odgovor na dramu trpljenja i boli, snaga oprštanja za primljene uvrede i pobjeda života nad prazninom smrti – sve to pronalazi svoje ispunjenje u otajstvu njegova utjelovljenja, u njegovu čovještву, u njegovu dijeljenju naše ljudske slabosti da je preobrazi snagom svoga uskrsnuća. U njemu, umrlom i uskrslom za naše spasenje, primjeri vjere koji su označili ovih dvije tisuće godina naše povijesti spasenja zasjali su u svom punom sjaju.

Po vjeri Marija je prihvatile anđelovu ri-ječ i povjerovala navještaju da će postati Maj-kom Božjom u poslušnosti svoga posvećenja

(usp. Lk 1, 38). Prilikom posjeta Elizabeti uzdigla je svoj hvalospjev Svevišnjem za čudesu koja izvodi u onima koji se u nj uzdaju (usp. Lk 1, 46-55). S radošću i strepnjom donijela je na svijet svoga jedinog Sina, sačuvavši svoje djevičanstvo netaknutim (usp. Lk 2, 6-7). Povjerovala svom zaručniku Josipu, povela je Isusa u Egipat da ga spasi od Herodova progona (usp. Mt 2, 13-15). Istrom vjerom je slijedila Gospodina u njegovu propovijedanju i ostala je s njim sve do Golgote (usp. Iv 19, 25-27). S vjerom je Marija iskusila plodove Isusova uskrsnuća i, pohranjujući sva sjećanja u svome srcu (usp. Lk 2, 19.51), prenijela ih Dvanaestorici okupljenih s njom u dvorani Posljednje večere da bi primili Duha Svetoga (usp. Dj 1, 14; 2, 1-4).

Po vjeri apostoli ostaviše sve i podoše za Učiteljem (usp. Mk 10, 28). Povjerovali su riječima kojima je naviještalo Božje kraljevstvo koje je prisutno i ostvareno u njegovoj osobi (usp. Lk 11, 20). Živjeli su sa Isusom koji ih je poučavao svome nauku i ostavio im novo pravilo života po kojem će ih se prepoznavati kao njegove učenike nakon njegove smrti (usp. Iv 13, 34-35). Po vjeri su prošli čitavim svijetom, slijedeći zapovijed da donešu evanđelje svakom stvorenu (usp. Mk 16, 15) i, bez imalo straha, naviještali su svima radost uskrsnuća čiji su bili vjerni svjedoci.

Po vjeri su učenici formirali prvu zajednicu sabranu oko nauka apostolskog, u moliči, u slavljenju euharistije, dijeleći sve što su posjedovali kako bi sva braća imala što im je potrebno (usp. Dj 2, 42-47).

Po vjeri su mučenici dali svoj život, dajući svjedočanstvo za istinu evanđelja koja ih je preobrazila i osposobila ih za najveći dar ljubavi: oprostiti svojim progoniteljima.

Vjerom su muškarci i žene posvetili svoj život Kristu, ostavivši sve da u evanđeoskoj jednostavnosti žive poslušnost, siromaštvo i čistošću, konkretne znakove iščekivanja Gospodina koji neće kasniti. Vjerom su mnogi kršćani činili djela pravde da provedu u djelu Gospodinovu riječ, koji je došao navijestiti oslobođenje potlačenima i godinu milosti za sve (usp. Lk 4, 18-19).

Vjerom su, tijekom stoljeća, muškarci i žene svih životnih dobi, čija su imena upisana u Knjigu života (usp. Otk 7, 9; 13, 8), ispovedali ljepotu nasljedovanja Isusa Krista gdjegod su bili pozvani dati svjedočanstvo svojeg kršćanstva: u obitelji, u svom zvanju, u javnom životu, u vršenju karizmi i službi na koje su bili pozvani.

Po vjeri živimo i mi: svakodnevnim priznavanjem Gospodina Isusa, prisutna u našem

životu i povijesti.

14. Godina vjere bit će također dobra prilika da osnažimo svjedočanstvo ljubavi. Sveti Pavao podsjeća: "A sada: ostaju vjera, ufanje i ljubav - to troje - ali najveća je među njima ljubav" (1 Kor 13, 13). Još snažnijim riječima - koje kršćanima trajno dozivaju u svijest njihove obaveze - apostol Jakov kaže: "Što koristi, braćo moja, ako tko rekne da ima vjeru, a djela nema? Može li ga vjera spasiti? Ako su koji brat ili sestra goli i bez hrane svagdanje pa im tko god od vas rekne: 'Hajdete u miru, grijte se i sitite', a ne dadnete im što je potrebno za tijelo, koja korist? Tako i vjera: ako nema djela, mrtva je u sebi. Inače, mogao bi tko reći: 'Ti imaš vjeru, a ja imam djela. Pokaži mi svoju vjeru bez djela, a ja će tebi djelima pokazati svoju vjeru'" (Jak 2, 14-18).

Vjera bez ljubavi ne donosi ploda a ljubav bez vjere bio bi osjećaj prepušten na milost i nemilost sumnji. Vjera i ljubav se uzajamno zahtijevaju, tako da prva omogućuje drugoj da ostvari svoj put. Mnogo je kršćana koji, naime, posvećuju svoj život s ljubavlju onima koji su sami, potisnuti na rub društva ili isključeni kao onima kojima prvima trebamo posvetiti svoju pozornost i kojima najprije trebamo priteći u pomoć, jer se upravo u njima odražava lice samog Krista. Zahvaljujući vjeri možemo u onima koji traže našu ljubav prepoznati lice Gospodina uskrsloga: "Zaista, kažem vam, što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste!" (Mt 25, 40). Te su njegove riječi opomena koju ne smijemo zaboraviti i trajni poziv da mu uzvratimo onu ljubav kojom se on brine za nas. Vjera je ta koja omogućuje prepoznati Krista i njegova je ljubav to što nas potiče da mu pomognemo svaki put kada ga susretнемo u svojem bližnjem na svom životom putu. Potpomognuti vjerom, gledamo s nadom u naše zauzimanje u svijetu, iščekujući "nova nebesa i zemlju novu, gdje pravednost prebiva" (2 Pt 3, 13; usp. Otk 21, 1).

15. Pred kraj svoga života, apostol Pavao traži od učenika Timoteja da "teži vjeri" (usp. 2 Tim 2, 22) istom onom postojanošću kojom je to činio kada je bio mlađ (usp. 2 Tim 3, 15). Doživimo taj poziv kao da je upućen svakom do nas, kako se nitko ne bi ulijenio u vjeri. Ona nam je vjerna suputnica na životnom putu koja omogućuje, uvijek iznova, zamjećivati čudesu koja Bog čini za nas. Kao ona koja ima za cilj pomoći nam uočavati znakove vremena u današnjoj povijesti, vjera obvezuje svakog od nas da postane živi znak prisutnosti Uskrsloga u svijetu. Ono što svijet danas osobito treba jest

uvjerljivo svjedočenje onih koji su, prosvijetljeni u umu i srcu Gospodinovom riječju, kadri otvoriti srce i um mnogih ljudi želji za Bogom i pravim životom, životom koji nema kraja.

Neka "riječ Gospodnja trči i proslavlja se" (2 Sol 3, 1): neka ova Godina vjere učini sve čvršćim odnos s Kristom Gospodinom, jer je samo u njemu naša budućnost izvjesna i samo u njemu imamo jamstvo istinske i trajne ljubavi. Riječi apostola Petra bacaju posljednju zraku svjetla na vjeru: "Zbog toga se radujte, makar se sada možda trebalo malo i žalostiti zbog različitih kušnja: da prokušanost vaše vjere - dragocjenija od propadljivog zlata, koje se ipak u vatri kuša - stekne hvalu, slavu i čast o Objavljenju Isusa Krista. Njega vi ljubite iako ga ne vidjeste; u njega, iako ga još ne gledate, vjerujete te klikćete od radosti neizrecive i proslavljene što postigoste svrhu svoje vjere: spasenje duša" (1 Pt 1, 6-9). Vjernici u svojem životu doživljavaju iskustva radosti ali i trpljenja. Koliki su samo sveci živjeli u samoći! Koliki

su vjernici, i u našim danima, kušani Božjom šutnjom a tako bi htjeli čuti njegov utješni glas! Životne kušnje, dok omogućavaju shvatiti otajstvo Križa i sudjelovati u Kristovim patnjama (usp. Kol 1, 24), uvod su u radost i nadu kojima vodi vjera: "Zato uživam u slabostima, uvredama, poteškoćama, progonstvima, tjeskobama poradi Krista. Jer kad sam slab, onda sam jak" (2 Kor 12, 10). Mi sa čvrstim pouzdanjem vjerujemo da je Gospodin Isus pobijedio zlo i smrt. Istim se tim pouzdanjem povjeravamo njemu: on, prisutan među nama, pobjeđuje moć zla (usp. Lk 11, 20) a Crkva, vidljiva zajednica njegova milosrđa, ostaje u njemu kao znak konačnog pomirenja s Ocem.

Povjerimo Majci Božjoj, koja je proglašena "blaženom" zato što "povjerova" (Lk 1, 45), ovo vrijeme milosti. ■

*U Rimu, pri svetom Petru, 11. listopada 2011.,
sedme pontifikata.
Papa Benedikt XVI.*

[1] Omelia per l'inizio del ministero petrino del Vescovo di Roma (24. travnja 2005.): AAS 97(2005), 710.

[2] Usp. BENEDIKT XVI., Omelia S. Messa al Terreiro do Paço, Lisbon (11. svibnja 2010.): Insegnamenti VI, 1(2010), 673.

[3] Usp. IVAN PAVAO II., Apost. konst. Fidei depositum (11. listopada 1992.): AAS 86(1994), 113-118.

[4] Usp. Rapporto finale del Secondo Sinodo Straordinario dei Vescovi (7. prosinca 1985.), II, B, a, 4: u Enchiridion Vaticanum, knj. 9, br. 1797.

[5] PAVAO VI., Apost. pobud. Petrum et Paulum Apostolos, o 1900. obljetnici mučeništva svetih apostolâ Petra i Pavla XIX (22. veljače 1967.): AAS 59(1967), 196.

[6] Isto, 198.

[7] PAVAO VI., Solenne Professione di fede, Omelia per la Concelebrazione nel XIX centenario del martirio dei Santi Apostoli Pietro e Paolo, a conclusione dell' "Anno della fede" (30. lipnja 1968.): AAS 60(1968), 433-445.

[8] ISTI, Opća audijencija (14. lipnja 1967.): Insegnamenti V(1967), 801.

[9] IVAN PAVAO II., Apost. pismo Novo millennio ineunte (6. siječnja 2001.), 57: AAS 93(2001), 308.

[10] Discorso alla Curia Romana (22. prosinca 2005.): AAS 98(2006), 52.

[11] DRUGI VATIKANSKI KONCIL, Dogm. konst. o Crkvi Lumen gentium, 8.

[12] De utilitate credendi, 1,2.

[13] Usp. AUGUSTIN IZ HIPONA, Ispovijesti, I,1.

[14] DRUGI VATIKANSKI KONCIL, Konst. o svetoj liturgiji Sacrosanctum Concilium, 10.

[15] Usp. IVAN PAVAO II., Apost. konst. Fidei depositum (11. listopada 1992.): AAS 86(1994), 116.

[16] Sermo 215,1.

[17] Katekizam Katoličke Crkve, 167.

[18] Usp. PRVI VATIKANSKI KONCIL, Dogm. konst. o katoličkoj vjeri Dei Filius, pog. III: DS 3008-3009; DRUGI VATIKANSKI KONCIL Dogm. konst. o božanskoj objavi Dei Verbum, 5.

[19] BENEDIKT XVI., Discorso al Collège des Bernardins, Pariz (12. rujna 2008.): AAS 100(2008), 722.

[20] Usp. AUGUSTIN IZ HIPONA, Ispovijesti, XIII, 1.

[21] IVAN PAVAO II., Apost. konst. Fidei depositum (11. listopada 1992.): AAS 86(1994), 115 e 117.

[22] Usp. ISTI, Enc. Fides et ratio (14. rujna 1998.), br. 34 i 106: AAS 91(1999), 31-32, 86-87.

Zvanja su dar Božje ljubavi

Poruka pape Benedikta XVI. za 49. svjetski dan molitve za zvanja

Draga braćo i sestre, Svjetski dan molitve za zvanja, koji će se slaviti 29. travnja 2012., na Četvrtu uskrsnu nedjelju, poziva nas razmišljati o temi: Zvanja su dar Božje ljubavi. Izvor svakog savršenog dara je Bog ljubavi – Deus caritas est: "tko ostaje u ljubavi, u Bogu ostaje, i Bog u njemu" (1 Iv 4, 16). Sveti pismo opisuje povijest te praiskonske povezanosti Boga i čovjeka, koja prethodi samom stvaranju. Sveti Pavao, kada piše kršćanima iz grada Efeza, uzdiže himan zahvaljivanja i hvale Ocu, koji neizmernom dobrohotnošću, kroz stoljeća ostvaruje svoj sveopći naum spasenja, koji je naum ljubavi. U Sinu Isusu – kaže Pavao – on "nas sebi izabra prije postanka svijeta da budemo sveti i bez mane pred njim" (Ef 1, 4). Bog nas je ljubio i "prije" nego smo nastali! Nošen isključivo svojom bezuvjetnom ljubavlju, on nas je "načinio ni od čega" (usp. 2 Mak 7, 28) da nas privede punini zajedništva sa sobom.

Obuzet silnim divljenjem pred djelom Božje providnosti, psalmist kliče: "Gledam ti nebesa, djelo prstiju tvojih, mjesec i zvijezde što ih učvrsti - pa što je čovjek da ga se spominješ, sin čovječji te ga pohodiš?" (Ps 8, 4-5). Duboka istina o našem životu je, dakle, sadržana u ovom iznenadujućem otajstvu: svako stvorenje, a na poseban način svaka osoba, je plod jedne Božje misli i jednog čina Božje ljubavi, beskrajne, vjerne i vječne ljubavi (usp. Jr 31, 3). Otkriće te stvarnosti ono je što uistinu stubokom mijenja naš život. U jednom čuvenom tekstu iz Ispovijesti, sveti Augustin izražava velikom snagom svoje otkriće Boga kao najviše ljepote i najviše ljubavi, Boga koji mu je uvijek bio blizu, ali kojem je konačno otvorio svoj um i srce da ih on preobrazi: "Kasno sam te uzljubio, ljepoto tako stara i tako nova, kasno sam te uzljubio! A eto, ti si bio u meni, a ja izvan sebe. Onde sam te tražio nasručići na ta lijepa bića koja si stvorio, ja rugoba. Ti si bio sa mnom, a ja nisam bio s tobom. Mene su daleko od tebe držale one stvari koje ne bi postojale kad ne bi bile u tebi. Zvao si me i vikao, probio si moju gluhoću, zablijesnuo si, sijevnuo si i rastjerao moju sljepoću, prosuo si miomiris, a ja sam ga upio pa uzdišem za tobom, okusio sam pa gladujem i žđam, dotakao si me, i ja gorim za mirom tvojim" (Knjiga deseta, Glava 27, 38). Tim slikama svetac ih Hipona pokušava opisati neizrecivo otajstvo susreta s Bogom, s njegovom ljubavlju koja preobražava čitav život.

Riječ je o bespridržajnoj ljubavi koja nam prethodi, jača nas i doziva na našem životnom

putu a ima svoj korijen u potpunom Božjem besplatnom daru. Govoreći osobito o svećeničkoj službi, moj prethodnik, blaženi Ivan Pavao II. rekao je da "svaki ministerijalni čin, dok privodi k ljubavi i služenju Crkvi, potiče na sve veće dozrijevanje u služenju Isusu Kristu Glavi, Pastiru i Zaručniku Crkve. Ta se ljubav oblikuje kao odgovor na onu prethodnu, slobodnu i nezasluženu ljubav Božju u Kristu" (Apost. posinod. pobud. Pastores dabo vobis, 25). Svako je pojedino zvanje, naime, plod Božje inicijative, ono je dar Božje ljubavi! On je taj koji čini "prvi korak" i to ne zbog neke posebne dobrote koju je našao u nama, već zbog prisutnosti same njegove ljubavi koja je "razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan" (Rim 5, 5).

U svakom dobu, izvor Božjeg poziva treba tražiti u inicijativi beskrajne Božje ljubavi, koja se u punini očituje u Isusu Kristu. Kao što sam napisao u svojoj prvoj enciklici Deus caritas est: "Bog je vidljiv na mnogobrojne načine. U povijesti ljubavi koju nam Biblija prenosi, on nam izlazi ususret, pokušava osvojiti naša srca – sve do Posljednje večere, sve do srca probodena na križu, sve do njegovih ukazanja nakon uskrsnuća i velikih djela kojima je, po djelovanju apostola, vodio prvu Crkvu na njezinu putu. I u kasnijoj povijesti Crkve Gospodin nije bio odsutan: uvijek nam iznova izlazi ususret, po muževima i ženama koji zrače njegovom prisutnošću, u svojoj Riječi, u sakramentima, na osobit način u Euharistiji" (17).

Božja ljubav je vječna; on je vjeran samom sebi, vjeran je "riječi koju dade tisući naraštaja" (Ps 105, 8). Potrebno je zato iznova razglašavati, navlastito novim naraštajima, privlačnu ljepotu te Božje ljubavi, koja nam prethodi i prati nas na našem putu: ona je tajni poticaj, ona je motivacija koja nikada ne jenjava, čak ni u najtežim okolnostima.

Draga braćo i sestre, trebamo otvoriti svoj život toj ljubavi. Savršena Božja ljubav (usp. Mt 5, 48) je to na što nas svakodnevno poziva Isus Krist! Visoko mjerilo kršćanskog života sastoji se naime u tome da ljubimo "kao" što ljubi Bog; riječ je o ljubavi koja se očituje u potpunom, vjernom i plodonosnom sebedarju. Ojačenoj poglavarici samostana u Segoviji, u jeku dramatičnih okolnosti u kojem se tih godina našao samostan jer mu je prijetilo ukidanje, sveti Ivan od Križa odgovara pozivajući je da djeluje po Božjem: "Ne mislite ni na što drugo osim da Bog sve uređuje i vodi; a gdje ljubavi nema, tamo je unesite i ubrat ćete ljubav" (Epistolario, 26).

Upravom na tome tlu prinošenja samog sebe i otvorenosti Božjoj ljubavi i kao plod te ljubavi, rađaju se i rastu sva zvanja. Crpeći iz toga izvora u molitvi, čestim utjecanjem Riječi i sakramentima, osobito euharistiji, moguće je živjeti ljubav prema bližnjem u kojem se uči otkrivati lice Krista Gospodina (usp. Mt 25, 31-46). Da bi izrazio neraskidivu vezu između tih "dvaju ljubavi" - prema Bogu i prema bližnjemu - koji izviru iz istog božanskog vrela i kojem se vraćaju, papa Grgur Veliki koristi primjer male biljke: "Na tlu našeg srca [Bog] je zasadio prvi korijen ljubavi prema njemu, iz kojeg se kasnije razvila, poput lista, bratska ljubav" (Moralium Libri, sive expositio in Librum B. Job, Lib. VII, cap. 24, 28; PL 75, 780D).

Ta dva izraza jedne Božje ljubavi, moraju s posebnim intenzitetom i čistoćom srca živjeti oni koji su odlučili krenuti putom raspoznavanja životnog zvanja koji vodi prema svećeničkoj službi i redovničkom životu; oni su njihovo prepoznatljivo obilježje. Naime, ljubav prema Bogu, koju su prezbiter i redovnici pozvani vidljivo - premda uvijek nesavršeno - u sebi odražavati, je razlog da se odgovori na poziv posebnog posvećenja Gospodinu po svećeničkom ređenju odnosno isповijedanju evanđeoskih savjeta. Snaga odgovora svetog Petra božanskom Učitelju: "Da, Gospodine, ti znaš da te volim" (Iv 21, 15) tajna je života darovanog i življenog u punini, i zato ispunjenog dubokom radošću.

Drugi konkretni izraz ljubavi, onaj prema bližnjem, prije svega prema onima koji su u najvećoj potrebi i koji najviše trpe, je presudni poticaj koji navodi svećenika i posvećene osobe da budu graditelji zajedništva među ljudima i sijači nade. Odnos posvećenih osoba, a napose svećenika, s vjerničkom zajednicom je živ i postaje također temeljni aspekt njihove afektivnosti. U vezi s tim sveti Arški župnik je volio ponavljati: "Svećenik nije svećenik za sebe, već za vas" (Le curé d'Ars. Sa pensée - Son cœur, Foi Vivante, 1966., str. 100).

Draga braćo u episkopatu, dragi prezbiteri, đakoni, redovnici i redovnice, vjeroučitelji, pastoralni djelatnici i svi vi koji radite na polju odgoja novih načina, najtoplje vas pozivam da pomno obratite pozornost onim članovima župnih zajednica, udruga i crkvenih pokreta koji primjećuju u sebi znakove poziva na svećeništvo i posebno posvećenje Bogu. Važno je da se u Crkvi stvore povoljni uvjeti koji će omogućiti mnogim mlađim ljudima da kažu svoj

"da", kao velikodušni odgovor na poziv Božje ljubavi.

Na pastoralu zvanja leži zadatak da pruži korisne smjernice kako bi taj hod bio plodonosan. U središtu toga će biti ljubav prema Božjoj riječi jačana sve većim upoznavanjem sa Svetim pismom i pažljivom i stalnom osobnom i zajedničkom molitvom; to će im omogućiti da osjetе Božji poziv usred vreve kojom je ispunjen svakodnevni život. Ali iznad svega, euharistija mora biti "živo središte" svakog hoda prema zvanju: tu nas Božja ljubav dotiče u Kristovoj žrtvi, sa vršenom izrazu ljubavi, i tu uvijek iznova učimo živjeti "visoko mjerilo" Božje ljubavi. Riječ, molitva i euharistija su dragocjeno blago koje nas osposobljava shvatiti ljepotu života potpuno utrošenog za Kraljevstvo.

Želim da mjesne Crkve, u svojim različitim sastavnicama, postanu "prostori" pomnog razlučivanja i dubokog preispitivanja zvanja, prostori gdje se mladićima i devojkama pruža mudro i snažno duhovno vodstvo. Na taj način kršćanska zajednica i sama postaje očitovanje ljubavi Boga u kojem prebiva svaki poziv. Ta dinamika, koja odgovara na pitanja Isusove nove zapovjedi, može pronaći rječito i jedinstveno ostvarenje u kršćanskim obiteljima, čija je ljubav izraz Kristove ljubavi koji je dao samog sebe za svoju Crkvu (usp. Ef 5, 32). U obiteljima, "zajednicama života i ljubavi" (Gaudium et spes, 48), novi način način mogu steći divno iskustvo te požrtvovne ljubavi. One, naime, ne samo da su povlašteno mjesto ljudskog i kršćanskog odgoja, već mogu predstavljati "prvo i najbolje sjemenište poziva na život posvećen kraljevstvu Božjem" (Ivan Pavao II., Apost. pobud. Familiaris consortio, 53), pomažući svojim članovima upravo u obitelji otkriti ljepotu i važnost svećeništva i posvećenog života. Neka pastiri i vjernici laici uvijek surađuju na tome da se u Crkvi umnože te "kuće i škole zajedništva" po uzoru na svetu nazaretsku obitelj, skladni odraz života Presvetog Trojstva na zemlji.

S tim željama, od srca podjeljujem apostolski blagoslov vama, draga braćo u episkopatu, svećenicima, đakonima, redovnicima, redovnicama i svim vjernicima laicima, osobito mladićima i devojkama koji poučljiva srca osluškuju Božji glas i spremni su ga prihvati i velikodušno i vjerno uza nj prianjati. ■

Iz Vatikana, 18. listopada 2011.
Papa Benedikt XVI.

„Ubi cūque et semper“

Apostolsko pismo ustanove Papinskog vijeća za promicanje nove evangelizacije pape Benedikta XVI.

Crkva ima dužnost uvijek i posvuda navižešati evanđelje Isusa Krista. On, prvi i vrhovni evangelizator, na dan svoga uzlaska k Ocu zapovjedio je apostolima: „Podîte dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio!“ (Mt 28, 19-20). Vjerna toj zapovijedi Crkva, narod što si ga je stekao Bog da bi naviještao njegova silna djela (usp. 1 Pt 2, 9), od dana Pedesetnice u koji je na dar primila Duha Svetoga (usp. Dj 2, 14), nikada se nije umorila cijeli svijet upoznavati s ljepotom evanđelja navijestajući Isusa Krista, pravoga Boga i pravoga čovjeka, koji je isti „jučer, danas i uvjek“ (Heb 13, 8) i koji je svojom smrću i uskrsnućem ostvario spasenje ispunivši staro obećanje. Zato je evangelizacijsko poslanje - nastavak djela što ga je htio Gospodin Isus - za Crkvu nužno i nezamjenjivo; ono je izraz same njezine naravi.

To je poslanje u povijesti poprimalo uvijek nove oblike i načine prema mjestima, okolnosti ma i povijesnim trenucima. U naše doba, jedna od njegovih osobitih crta bilo je suočavanje s pojmom odvajanja od vjere koja se postupno očitovala kod društava i kultura koje su stoljećima izgledale prožete evanđeljem. Društvene promjene kojima smo nazočili posljednjih desetljeća imaju složene uzroke, koji svoje korijene vuku iz dalekoga vremena i duboko su izmijenile shvaćanje našega svijeta. Sjetimo se samo ogromnih napredaka znanosti i tehnike, širenja životnih mogućnosti i prostora individualne slobode, dubokih promjena na gospodarskom polju, na proces miješanja etničkih skupina i kultura prouzročenih masovnim migracijskim pojavama, te na sve veću međuzavisnost među narodima. Sve to nije bilo bez posljedica i za vjersku dimenziju čovjekovog života. Iako je s jedne strane čovječanstvo od tih promjena imalo koristi koje se ne mogu zanijekati, a Crkva primila daljnje poticaje za davanja nade koju daje (usp. 1 Pt 3, 15), s druge se strane pokazao zabrinjavajući gubitak osjećaja za sveto, sve do toga da se čak došlo do dovođenja u pitanje onih temelja koji su se činili neprijepornima, kao i postavljanja u pitanje zajedničkog razumijevanja osnovnih čovjekovih iskustava kao što su rađanje, umiranje, življenje u obitelji, te oslanjanje na naravni moralni zakon.

Premda su sve to neki pozdravili kao oslobođenje, brzo se uočila unutarnja praznina koja se rađa tamu gdje čovjek, želeći biti jedini tvorac vlastite naravi i vlastite sudbine, ostane bez onoga što predstavlja temelj svih stvari.

Već je Drugi vatikanski koncil među središnjim temama prihvatio pitanje odnosa između Crkve i ovoga suvremenog svijeta. Na tragu koncilskoga naučavanja moji su prethodnici nastavili razmišljati o potrebi pronalaženja prikladnih načina da se našim suvremenicima omogući da još čuju živu i vječnu Gospodinovu Riječ.

Sluga Božji Pavao VI. dalekovidno je primjećivao kako je obveza evangelizacije „sve više neophodna, zbog raskršćanjenih prilika u naše doba, i mnoštvu osoba koje su krštene ali žive mimo svakog kršćanskog života, priprostim ljudima koji imaju neku vjeru ali joj slabo poznaju temelje, intelektualcima koji osjećaju potrebu da upoznaju Isusa Krista u svjetlu u kojem ga nisu primili kroz pouku u svome djetinjstvu, kao i mnogim ljudima“ (apostolska pobudnica Evangelii nuntiandi, br. 52). A s mišlju upućenom onima udaljenima od vjere, dodao je da evangelizacijsko djelovanje Crkve „neprestano mora pronalaziti sredstva i prikladan jezik da im doneše, odnosno da im ponovno doneše, objavu Božju i vjeru u Isusa Krista“ (ibid., br. 56). Časni sluga Božji Ivan Pavao II. tu je zahtjevnu zadaću pretvorio u jednu od osnova svoga velikoga učiteljstva, sažimljuci u konceptu „nova evangelizacija“, koji je sustavno produbio u brojnim interventima, zadaću koja očekuje Crkvu danas, osobito na područjima stare kristijanizacije. No, to je zadaća koja, iako se izravno tiče načina njezinoga odnosa prema van, ipak prije svega pretpostavlja stalnu obnovu u njoj samoj, ili – da tako kažemo: stalno prelaženje s evangelizirane na onu koja evangelizira. Dovoljno je podsjetiti na ono što se tvrdilo u poslijesinodskoj apostolskoj pobudni ci Christifideles laici: „Cijele zemlje i narodi, gdje su vjera i kršćanski život bili nekoć u procvatu i kadri urođiti zajednicama žive i djelotvorne vjere, danas su podloženi teškom iskušenju, ponekad su čak duboko promijenjeni, zbog dugotrajna indiferentizma, sekularizma i ateizma. Radi se, naročito, o zemljama i narodima tzv. Prvoga svijeta, u kojem gospodarsko blagostanje i konzumizam ili duh potrošnje, iako pomiješani sa strahovitim stanjima siromaštva i bijede, nadahnjuju i potiču da žive ‘kao da Boga nema’. Vjerski indiferentizam i posvemašnje praktično neobaziranje na Boga u rješavanju i najtežih životnih pitanja ništa manje nisu zabrinjavajući i razorni od otvorenog ateizma. Pa i kršćanska vjera, premda preživljuje u nekim tradicionalnim i ritualističkim očitovanjima, sve više ide tome da bude iskorijenjena iz najvažnijih trenutaka života, kao što su rođenje, trpljenje i smrt. (...) U drugim krajevima i narodima, međutim,

čuvaju se i nadalje vrlo žive tradicije pobožnosti i pućke kršćanske religioznosti; no postoji opasnost da se ta moralna i duhovna baština danas naprosto rasprši pod utjecajem mnogostrukih procesa, među kojima se ističu sekularizacija i širenje raznih sekti. Porast čiste i duboke vjere moći će se osigurati jedino novom evangelizacijom, koja će biti kadra sve te tradicije pretvoriti u novu snagu autentične slobode. Zasigurno je da postoji hitna potreba prepravljanja kršćanskog tkiva ljudskog društva. No uvjet da do toga dođe je prepravljanje kršćanskog tkiva samih crkvenih zajednica koje u tim zemljama i u tim narodima žive” (br. 34).

Preuzimajući na sebe teret briga mojih časnih prethodnika, smatram da je stoga uputno pružiti prikladne odgovore kako bi se cijela Crkva, prepustajući se obnavljanju snagom Duha Svetoga, suvremenom svijetu pokazala s misionarskim poletom koji je u stanju promicati novu evangelizaciju. Ona se posebno poziva na Crkve drevnoga osnutka koje isto tako žive u prilično različitim stvarnostima i koje imaju različite potrebe, koje očekuju različite poticaje evangelizacije: naime, na nekim područjima, pa i usred sve većeg napredovanja fenomena sekularizacije, kršćanska je praksa još vrlo živa i duboko je ukorijenjena u duh cijelih naroda. Međutim, na drugim se područjima započeta sve jasniji odmak od vjere sveukupnoga društva, sa slabijim crkvenim tkivom premda ni ono nije bez živosti koju pobuđuje Duh Sveti. No, na žalost poznajemo i područja koja su gotovo potpuno raskršćanjena, na kojima je svjetlo vjere povjereni svjedočenju malih zajednica: te zemlje, koje trebaju obnovljeni prvi navještaj evanđelja, pokazuju se kao posebno otporne na mnoge aspekte kršćanske poruke.

Različitost prilika zahtjeva pozorno razlučivanje; govoriti o „novoj evangelizaciji“ ne znači, naime, da se mora izraditi jedincata ista formula za sve prilike. No, nije teško primjetiti da je ono što trebaju sve zemlje koje žive na tradicionalno kršćanskim područjima novi misionarski polet, izraz nove velikodušne otvorenosti daru milosti. Naime, ne možemo zaboraviti da će prva zadaća uvijek biti poslušnost besplatnom djelovanju Duha Uskrstog koji prati one koji su nositelji evanđelja i otvara srce onima koji slušaju. Da bi se Riječ evanđelja navještala na plodonosan način traži se nadasve ulazak u duboko iskustvo Boga.

Kao što sam ustvrdio u svojoj prvoj enciklici Bog je ljubav: „Biti kršćanin nije rezultat neke etičke odluke ili neke velike ideje, već je susret s događajem, s Osobom, koja životu daje novi obzor i time konačni pravac“ (br. 1). Slično tomu, u koriđenu svake evangelizacije nije ljudski plan širenja, već želja da se podijeli neprocjenjivi dar što nam ga je dao Bog, čineći nas dionicima samoga svoga života.

I zato, u svjetlu ovih razmišljanja, nakon što sam brižljivo ispitao svaku činjenicu i zatražio mišljenje stručnih osoba, određujem i odlučujem kako slijedi:

Čl. 1.

§ 1. Ustanovljeno je Papinsko vijeće za promicanje nove evangelizacije kao dikasterij Rimske kurije u smislu apostolske konstitucije *Pastor bonus*.

§ 2. Vijeće postiže svoj cilj bilo poticanjem razmišljanja o temi nove evangelizacije bilo dolaskom do i promicanjem načina i sredstava prikladnih za njezino ostvarenje.

Čl. 2.

Djelovanje Vijeća, u suradnji s drugim dikasterijama i tijelima Rimske kurije, u poštivanju vlastitih kompetencija, u službi je partikularnih Crkava, osobito na onim područjima kršćanske tradicije gdje se najjasnije očituje fenomen sekularizacije.

Čl. 3.

Među specifičnim zadaćama Vijeća ističu se:

1. produbljivanje teološkog i pastoralnog značenja nove evangelizacije;

2. promicanje i poticanje proučavanja, širenja i ostvarivanja papinskog učiteljstva u odnosu na teme povezane s novom evangelizacijom u tijesnoj suradnji sa zainteresiranim biskupskim konferencijama koje će moći imati ad hoc tijelo;

3. upoznavanje s inicijativama i podupiranje inicijativa povezanih s novom evangelizacijom koje se već provode u različitim partikularnim Crkvama te promicanje ostvarivanja novih, aktivno uključujući i resurse prisutne u institutima posvećenog života i društвima apostolskog života, kao i u udruženjima vjernika i novih zajednica;

4. proučavanje i pospješivanje korištenja suvremenih načina komuniciranja kao sredstava za novu evangelizaciju;

5. promicanje korištenja Katedralskog Katoličkog Crkve kao bitnog i potpunog izraza sadržaja vjere za ljude našega doba.

Čl. 4

§ 1. Vijećem upravlja nadbiskup predsjednik kojemu pomažu tajnik, podtajnik i prikladan broj službenika prema normama određenima apostolskom konstitucijom *Pastor bonus* i Općim pravilnikom Rimske kurije.

§ 2. Vijeće ima svoje članove i može raspolažati vlastitim savjetnicima.

Sve što je odlučeno ovim motuproprijem, određujem da ima punu i stalnu valjanost unatoč bilo kakvoj protivštini, pa i da zavređuje posebno spominjanje, te određujem da se proglaši preko objave u dnevniku „L’Osservatore romano“ i da stupi na snagu na dan javne obznane. ■

U Castel Gandolfo, 21. rujna 2010, na blagdan sv. Matije, apostola i evanđeliste, šeste godine moga pontifikata Benedikt XVI.

Priopćenje sa sjednice Komisije HBK "Iustitia et pax"

Komisija "Iustitia et pax" Hrvatske biskupske konferencije održala je sjednicu pod predsjedanjem sisačkog biskupa Vlade Košića, predsjednika komisije, 8. veljače u zgradici HBK u Zagrebu.

Članovi su raspravljali o temama s kojima će se Komisija baviti tijekom ove godine: socijalna pitanja s naglaskom na ostvarivanje prava na rad, jednakopravnost Hrvata u Bosni i Hercegovini, prirodna dobra i javna poduzeća u Republici Hrvatskoj, migracijska pitanja te žrtve ratnog zločina silovanja. Članovi su se osvrnuli na aktuelno stanje u Crkvi i društvu.

Pozivajući se na izjavu Komisije HBK "Iustitia et pax" od 26. studenoga 2004. godine koja je bila objavljena u povodu rasprave o medicinski potpomognutoj oplodnji Komisija je ponovno naglasila moralno načelo poštivanja svakog ljudskog bića od časa začeća i zaštiti njegova prava na život. Komisija poziva sve odgovorne u društvu, osobito one na vlasti, da briga za zajedničko dobro bitno uključuje i zaštitu prava na život svakog ljudskog bića od časa njegova začeća. ■

Zagreb, 9. veljače 2012.

Doista, gdje vam je blago, ondje će vam i srce biti (Lk 12, 34)

Poslanica za Tjedan solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini

Dragi vjernici, korizma je za nas vjernike vrijeme kada nastojimo učvrstiti i produbiti svoju vjeru, te se više posvećujemo molitvi, postu i pokori, kako nas na Pepelnici poziva sv. Matej (Mt 6, 1-6.16-18). Isus nam je dao primjer kakvi trebamo biti prema Ocu i ljudima: ponizni, blagi, strpljivi, dobrohotni, znati trpjeti, vršiti svoju misiju.

Treća korizmena nedjelja već je šestu godinu prepoznata kao vrhunac Tjedna solidarnosti i zajedništva s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini, kada prikupljamo i materijalnu pomoć za naše sunarodnjake. Kolektom koja se na današnji dan prikuplja u župama u cijeloj Hrvatskoj pomazemo našim sunarodnjacima u materijalnim potrebama. Međutim, ovom akcijom želimo ih i ohrabriti da ne popuštaju pred malodušnosti, da ne bježe od odgovornosti čekajući da netko drugi rješava njihove teškoće. Želimo im biti podrška u nastojanjima da se zlu odlučno suprotstave snagom dobra, da im križ koji nose bude putokaz i svjetlo, da se svladaju bolna iskustva prošlosti kako bi se u istini gradilo društvo dostoјno čovjeka i ugodno Bogu. Prisjetimo se stoga riječi svetog oca Ivana Pavla II. koje je izgovorio za svoga drugoga pastoralnog pohoda Bosni i Hercegovini a kojima nas ohrabruje da udruženim snagama i uzdajući se u Boga možemo i moramo malo - pomalo, liječiti nezacijeljene rane koje nosimo s obje strane granice:

"Budite glavni graditelji svoje budućnosti! Vaše istinsko blago čini postojanost vašeg karaktera te vaša bogata ljudska kulturna i vjerska baština po kojoj se poznajete. Ne mirite se sa sudbinom! Uistinu, nije lako početi iznova. To traži žrtvu i postojanost, a zahtijeva također vještinu sijanja i strpljivost čekanja. Ali znajte da je novni početak ipak moguć. I uzdajte se u Božju pomoć, kao i u čovjekovu poduzetnost!"

Ove očinske, prijateljske i ohrabrujuće papine riječi zavrjeđuju da ih dobro upamti ova naša generacija, ali i one koje dolaze. Čuvajući ih u pameti i srcu, one nas nadahnjuju da iskažemo svoju solidarnost sa sestrama i braćom u Bosni i Hercegovini. Tako molitvenim hodom organiziranim u župama diljem Hrvatske u tjednu od 5. do 11. ožujka 2012. svjedočimo našim dragim sunarodnjacima iz raznih dijelova Bosne i Hercegovine da znamo što su proživjeli, da nam je poznata njihova duga kušnja, da znamo za težinu patnje koja svakodnevno prati njihov život, kao i za napast što na njih vreba - kako ne bi izgubili hrabrost i nadu u bolju budućnost. Nadahnuti primjerom Isusove majke Marije, koja je vjerno pratila svoga Sina na križnom putu, i svi mi, vjernici u Hrvatskoj, osobito molimo za čvrstoću vjere hrvatskog naroda u našoj Domovini i u Bosni i Hercegovini te širom svijeta, kamo su mnogi otišli i u ovo naše vrijeme.

Vjerujemo da se budućnost solidarnosti treba graditi na zajedništvu osoba, a ponajprije u obitelji. Iskonsko i odgovorno zajedništvo koje se njeguje u obitelji temelj je i škola društvenog zajedništva i solidarnosti. Bez solidarnosti u obitelji neće biti ni solidarnosti izvan obitelji. Bez shvaćanja i obrane obitelji, neće se moći shvatiti društvo kao ljudsku obitelj, a ni Crkvu niti župu kao veliku obitelj kršćana. Podsjetio nas je na to i posjet svetog oca Benedikta XVI, kada smo osobito među našim mladima vidjeli da postoji druga i drugačija Hrvatska, ona mlađe generacije neopterećene podjelama i svađama, ona koja treba dobiti priliku da zemlji osigura budućnost.

Istu tu solidarnost, zajedništvo i povezanost, unatoč granicama dviju država, osjetili smo

i ove godine na redovitom zajedničkom zasjedanju biskupskih konferencija Hrvatske i Bosne i Hercegovine u Sarajevu.

Neka naša braća u vjeri u Bosni u Hercegovini po djelima naše solidarnosti osjete da pratimo i znamo njihove potrebe, te da činimo ono na što nas Isus potiče i poziva: da čineći dobro pobjeđujemo зло. Pokažimo da djelotvorna ljubav prema bližnjemu nadilazi križ bolesti, nemoći, siromaštva i ostavljenosti; drugim riječima: križ svih mogućih kriza. Pokažimo da je ona put do uskrsnuća, do novog života. Plodna korizma siguran je put do Života. ■

Na Pepelnici 2012.

*Josip Mrzljak, varaždinski biskup i predsjednik
Hrvatskog Caritasa*

Poziv Komisije HBK "Iustitia et Pax"

Komisija poziva vjernice i vjernike kao i sve građanke i građane dobre volje u Republici Hrvatskoj da se pridruže širokoj akciji Europskog saveza za nedjelju

Komisija Iustitia et Pax Hrvatske biskupske konferencije poziva vjernice i vjernike kao i sve građanke i građane dobre volje u Republici Hrvatskoj da se od iduće nedjelje, 4. ožujka 2012., pridruže širokoj akciji Europskog saveza za nedjelju koja okuplja radničke sindikate, političke stranke, građanske udruge i Crkve oko zahtjeva za poštivanjem nedjelje kao dana počinka za sve, dana okupljanja obitelji, dana dobrovoljnih, kulturnih i socijalnih djelatnosti, te kao dana Gospodnjeg koji kršćani svetuju i slave.

1. Komisija poziva hrvatske građane, na vlastito kršćane, da se od tog dana suzdržavaju od kupovanja nedjeljom, te barem tako pokažu da žele poštivati sve one radnice i radnike, koji su zbog slabosti hrvatske zakonske zaštite izloženi pritisku i prisiljeni raditi bez nedjeljnog odmora, ostajući izvan kruga svojih obitelji, svojih bližnjih i svoje djece. Jer ti zaposlenici i posebice te radnice - majke, sestre i kćeri mnogih - u taj dan odmora neće biti sa svojima i zbog njihove odsutnosti njihovi će domovi zjapiti prazni, sivi i sumorni. Stoga, kupovanje nedjeljom svojevrsni je oblik licemjerja i bezosjećajnosti s obespravljenima.

2. Ljudska osoba, koju demokratska vlast nema pravo - prezreti, a niti gospodarstvenici u "socijalnom tržnom gospodarstvu" Europske unije - izrabljivati, nije samo proizvođač i potrošač roba i usluga. Čovjek se kroz rad ostvaruje,

dokazuje i održava, ali on je više od radnika i, mnogo više i vrjednije od - potrošača. Osoba je biće duhovno, okrenuto transcendenciji, ali i kulturni i umjetnosti, te sportskoj, rekreativnoj i, općenito, društvenoj i političkoj zauzetosti. Sve te potrebe, međutim, ljudi mogu ostvarivati samo bivajući i djelujući zajedno s drugima, u isto vrijeme i u iste dane. A ako se ta mogućnost oduzme dijelu ljudi, onda ih se zakida u njihovim osnovnim pravima građana, roditelja i, jednostavno - integralnih osoba, a u društvu se smanjuje socijalna kohezija i volja-živjeti-zajedno. U tome svemu i jest smisao i vrijednost i potreba nedjelje. Sve do novijih vremena nedjelja se i u nas poštivala, kako-tako čak i u doba komunističke diktature, koja je nažalost činila mnogo toga ne bi li udaljila, posebice mlade ljude, od svetkovanja dana Gospodnjeg.

3. S nadolaskom demokracije opravdano se očekivalo da će poštivanje nedjelje postati pravilom. Ali svjedoci smo da se pred naletom neoliberálne pohlepe razara i nedjelja, i to u našoj domovini, gdje se 91% građana izjašnjava kršćanima. Tako je i Ustavni sud, pred pritiskom trgovачkih lanaca popustio i izišao iz europske tradicije i prakse, dopuštajući da poslodavci sami određuju radno vrijeme trgovina i proizvodnih mjesta, ugrožavajući tako i prava i zdravlje, tjelesno i duševno, hrvatskih građana. I tako su zakonodavac - Hrvatski sabor i njegov cenzor - Ustavni sud,

još 2006. godine omogućili da privatni interes manjine prevlada nad javnom dobrobiti - zdravstvenom, socijalnom, obiteljskom i duhovnom - većine građana. Oni koji su nametnuli svoj stav cijeloj Hrvatskoj zacijelo ne žele razumjeti da hrvatski građani neće trošiti više, nego već troše na svoje potrebe, ako im se trgovine otvore - i nedjeljom. Jer građani će istu količinu novca trošiti od ponедjeljka do subote, budući da je subota već za većinu zaposlenika - neradni dan.

4. Zašto onda još u ropski položaj stavljeni svake nedjelje i blagdana desetke tisuća, posebice žena, koje su kod nas najslabije zaštićena skupina u radnom odnosu? Konačno, upitajmo se: nisu li s tradicionalnim radnim vremenom - od ponedjeljka do petka - oduvijek bila usklađena i nastava đaka i studenata? Uostalom, znamo li da Povelja o temeljnim pravima iz Lisabonskog ugovora EU u svom čl. 31. ozakonjuje "pravo na razdoblje dnevnog i tjednog odmora", a u čl. 91. pravo radnika na "radne uvjete koji poštuju njegovo zdravlje, sigurnost i dostojanstvo"? Ne nalaže li ista Povelja u čl. 93. svima još i dužnost "pomirenja obiteljskog i profesionalnog života"? Nije li, dakle, nedjelja jedino vrijeme koje nitko ne bi smio dirati i ugrožavati? Jer, istraživanja Međunarodne organizacije rada (ILO - OIT) i drugih institucija su pokazala da je "rad u neuobičajeno vrijeme, navlastito tijekom vikenda, škodljiv za sigurnost, zdravlje, dobrobit i ravnotežu između života i rada" te da je uzrok brojnih "nesreća na radu i obolijevanja".

5. Znamo, razumijemo i prihvaćamo da postoje službe od općeg i javnog interesa koje moraju pružati usluge - zdravstvene, sigurnosne, urbane, prometne... i nedjeljom i blagdanom. Znamo i to da je potrebno prihvatiti određenu fleksibilnost u turističkim područjima, ali takva područja imaju i zemlje sa snažnom turističkom djelatnošću, pa ipak uspijevaju poštivati nedjelju. Ali kod nas vidimo da se širi agresivna i izrabilivačka tendencija u privatnim uslužnim djelatnostima koje nije potrebno pružati baš u nedjelju i blagdane i to prema tisućama žena, zaposlenima u trgovini, koje i inače rade prekovremeno - i vrlo često neplaćeno - ne samo svagdanom, nego i nedjeljom i blagdanom, za minimalne plaće od 2500 kuna, ne imajući često ni jedan slobodan dan, ili pak dobivajući taj dan kad su njihova djeца u školama, a obitelji na poslu ili izvan kuće. I, na kraju, ne bježimo od činjenice da se ovim

pozivom borimo i za pravo svih kršćanskih vjernika - ne samo katolika - da svetuju dan Gospodnjji pribivajući nedjeljnoj misi. Jer nije čovjek radi nedjelje, nego je nedjelja radi čovjeka.

6. Prije godinu dana pokrenuta je inicijativa Europskog saveza za nedjelju (ESN), kao širokog kruga civilnog društva diljem Europe, s ciljem da se na nacionalnim razinama i na onoj Europske unije zaštiti nedjelja, slobodna od rada i blagdan za sve. U EU ta inicijativa do sada nije posvuda uspjela, jer je Unija oko ovog pitanja okljevala, pa je očekivati da će ESN pokrenuti Europsku komisiju da posvuda zakonski pokrene zaštitu slobodne nedjelje. Ovaj mrežni Savez, što okuplja već 55 velikih sudionika i 23 potporne institucije, podsjeća da je u EU nedjelja već priznata kao tjedni dan odmora, ali samo u Direktivi za zaštitu mladih ljudi na radu. Inicijativu za slobodnu nedjelju za sve je svesrdno podržala i Komisija biskupske konferencije zemalja članica EU. Savez sada ponovo poziva sve da se zalažu "Zajedno za dostojanstveno radno vrijeme", za poštene i pravedne uvjete rada, te da tu svoju volju iskažu, na različite načine u svojim državama.

7. Komisija Iustitia et Pax HBK podsjeća da se ona već u dva navrata, u lipnju 2000. i u studenom 2004. godine živo zalagala za očuvanje kulture slobodne nedjelje i za ozakonjenje ne-radne nedjelje u Hrvatskoj. U tom smislu i duhu, Komisija poziva kršćane i sve ljude dobre volje u Hrvatskoj da se pridruže ovoj plemenitoj - građanskoj, ljudskoj i kršćanskoj - europskoj akciji solidarnosti i da je od 4. ožujka oživotvore svojim inicijativama i suzdržavanjem od kupovanja i obilazaka trgovina nedjeljom, te da o tome izvještavaju Europski savez za nedjelju i hrvatske medije. I, na koncu, Komisija potiče, navlastito kršćanske i katoličke saveze i udruge, ali i sindikate i stranke, da se pridruže Europskom savezu za nedjelju - www.europeansundayalliance.eu - te da i oni podrže inicijative ovog velikog pokreta za slobodnu i ljudsku nedjelju. Uvjereni smo da će to biti snažno svjedočenje solidarnosti sa žrtvama diktature profita, a za vjernike istovremeno i djelotvoran i autentičan znak korizmenog odricanja. "I Otac tvoj, koji vidi u skrovitosti, užravit će ti" (Mt 6, 18). ■

U Zagrebu, 29. veljače 2012.
predsjednik Komisije dr. Vlado Košić, biskup sisacki

DEKRETI I IMENOVANJA U VOJNOM ORDINARIJATU

Obavijest iz Ureda Vojnog ordinarijata

- Vojnim kapelanom u mirovnoj misiji ISAF u Afganistanu od 1. ožujka 2012. godine imenovan je o. Alojz Kovaček. Prema planiranoj rotaciji iz misije se vratio o. Ivo Topalović.

IZVJEŠĆA I DOGAĐAJI

“Vjerske vođe – graditelji mira”

Od 30. siječnja do 3. veljače u Sarajevu je održana 23. konferencija zapovjednika vojnih kapelana. Vojno dušobrižništvo u Republici Hrvatskoj predstavljao je vojni kapelan Inženjerijske pukovnije iz Kamenskog vlč. Vladislav Mandura. Ceremonija otvaranja konferencije održana je u Domu vojske, a sva predavanja bila su u parlamentu Bosne i Hercegovine, koji je u to vrijeme imao pauzu. Konferencija se održavala o temi: „Vjerske vođe – graditelji mira.”

Konferenciju je svečano otvorio Selmo Cikotić, ministar odbrane Bosne i Hercegovine, a s vjerske strane kratki govor održao je vladika Vasilije Kačavenda iz Bijeljine, episkop zvorničko-tuzlanski. Nakon toga sudionici su bili gosti doma stožera OS BiH.

Prije samog početka radnog dijela konferencije vojni ordinarij u Bosni i Hercegovini mons. Tomo Vukšić održao je kratki govor i kratkim izlaganjem pojasnio važnost dušobrižništva u oružanim snagama, pri čemu je osnivanje Vojnog ordinarijata i imenovanje prvog vojnog biskupa dokaz tomu kao i činjenica potpisivanja ugovora sa Svetom Stolicom. Ef. Mustafa Cerić je istaknuo tradiciju suživota kulture i vjera na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Glavni predavač na konferenciji bio je dr. Eric Peterson, profesor na sveučilištu u Berkleyu i jedan od savjetnika u Pentagonu. On je održao i uvodno predavanje o temi: „Svjetski vjerski trendovi do 2025”. Dr. Petterson je prikazao i film o situaciji u Ruandi i pomirbi nakon etičkih sukoba između Tucija i Hutua. U filmu su bili prikazani

primjeri rada različitih vjerskih i humanitarnih organizacija.

U drugom dijelu predavanja su održali predstavnici tri vjerske zajednice: pravoslavac, katolik i musliman. Dr. Boris B. Brajković (pravoslavac, dekan bogoslovije u Foči) govorio je o viđenju situacije u BiH naglasivši da je ona još uvijek prožeta ranama i nepovjerenjem.

Magistar Ivica Mrša (profesor na katoličkoj teologiji u Sarajevu) održao je predavanje koje je bilo koncentrirano na mogućnosti djelovanja u sustavu države, a na temelju ugovora između Bosne i Hercegovine i Sv. Stolice.

Ifet Mustafić (povjerenik za međureligijske odnose i savjetnik poglavara islamske zajednice) govorio je o ustroju dušobrižništva u OS RBiH.

Zadnji dan konferencije sudionici su posjetili katoličku katedralu gdje ih je primio nadbiskup vrhbosanski, zatim židovski muzej, pravoslavnu crkvu u centru grada, te Husref Begovu džamiju. ■

Vlč. Alojz Kovaček drugi put u mirovnoj misiji u Afganistanu

Među pripadnicima 19. hrvatskoga kontingenta koji 2. ožujka odlaze u mirovnu misiju u Afganistan nalazi se i vlč. Alojz Kovaček, svećenik Đakovačko-osječke nadbiskupije i vojni kapelan Gardijsko-oklopne mehanizirane brigade (GOMB). Vlč. Kovačeku ovo je drugi odlazak u ISAF-ovu mirovnu misiju - u prvoj je bio 2009. godine. Pripreme za ponovni odlazak u Afganistan traju posljednjih šest mjeseci u tijeku kojih je nastojao što bolje upoznati sve pripadnike kontingenta, susrećući ih na nedjeljnim misama za njihove priprave na poligonu, ali i u slobodno vrijeme, kada je njegova nazočnost bila dobrodošla jer su mu se kroz neformalne razgovore rado obraćali sa svojim pitanjima, promišljanjima, problemima.

„Često se sjetim rečenice pokojnog mons. Šeše: Ako se bojiš – ne boj se, a ako se ne bojiš – malo se uplaši! Doza opreza i razboritosti potrebna je čovjeku u svemu što radi. Naravno da na meni i ostalima koji odlaze ostavlja traga i ovo što u zadnje vrijeme slušamo o događanjima u Afganistanu. Strah od smrti prisutan je i mnogi od vojnika ne žele razgovarati o smrti, kao da ona nije sastavi dio života. U ovo vrijeme korizme posebno treba promišljati o smislu vlastitoga života. Kao vjernici i vojnici moramo biti spremni na to, ne smijemo zabijati glavu u pijesak jer strah neće nestati ako o tome ne razgovaramo. Naprotiv, kao i u kršćanskem životu, ako križ prihvativimo onda ga pobjeđujemo, nadvladavamo strah. Zato je potrebno dodatno se motivirati, ispuniti zdravim razmišljanjem i suočiti se s tom mogućnošću. U životu ne ide sve kako smo isplanirali, život nas uvijek ispravlja. Biti vjernik znači imati pouzdanja u svakoj novoj životnoj situaciji, biti razborit, trezven, sačuvati unutar mir jer ne možeš nekome dati mir ako ga sam nemaš”, rekao je vojni kapelan u razgovoru za Vjesnik Đakovačko-osječke nadbiskupije.

Na pitanje u kojoj mjeri uspijeva ostvariti svećenički poziv među vojnicima, kapelan Kovaček ističe: “Doživljavam ispunjenje svoje službe upravo kroz bliskost

- biti zajedno s ljudima u sličnoj životnoj situaciji, proživljavati ono što oni proživljavaju u svom načinu razmišljanja, s njima se radovati, s njima ako treba strahovati, biti im blizak, biti tu za njih. Upravo je zato zahvalno biti na službi kapelana u misiji. Uz visoke temperature i probleme koje one nose, svakidašnje zadaće, unatoč brojnim nepredvidivim situacijama, znaju kod pojedinaca unijeti monotoniju i apatiju prema svemu i svakome. Tada je potrebno sačuvati pribranost i naći dodatnu motivaciju za život i rad u takvim okolnostima. Upravo je tu uloga kapelana nezamjenjiva - osobni i zajednički razgovori razvijaju međusobno povjerenje i učvršćuju zajedništvo, a slušanje i tumačenje Božje riječi i sudjelovanje na misama obnavljaju snagu duha i podižu moral kako na osobnoj, tako i na zajedničkoj razini.

Očekivanja vlč. Kovačeka vezana uz mirovnu misiju vrlo su jasna: “Očekujem da ćemo kao pripadnici 19. HRVCON-a izvršiti svoju zadaću, opravdati i povećati godinama građeno povjerenje u odnosima prema narodu Afganistana te povećati ugled hrvatskog vojnika i hrvatske države u tom okruženju. Uvjeren sam da ću tijekom slijedećih pola godine susresti i upoznati mnoge dobre dečke koji će međusobno razviti duboke osjećaje povezanosti i prijateljstva. Nadam se i molit ću se da svi sretno krenemo, izvršimo svoju misiju i da se svojim obiteljima vratimo još sretniji, živi i zdravi.” ■

Isprācāj 19. hrvatskog kontingenta HRVCON-a u ISAF

Svečani isprācāj 19. hrvatskog kontingenta Oružanih snaga (HRVCON-a), u kojem je i vojni kapelan Alojz Kovaček, u područje mirovne operacije ISAF u Afganistanu održan je u petak 2. ožujka u 91. zrakoplovnoj bazi HRZ i PZO na zagrebačkom aerodromu Pleso. Isprācāju su nazočili izaslanik predsjednika republike Ive Josipovića Zlatko Gareljić, ministar obrane Ante Kotromanović, načelnik GS OS RH general pukovnik Drago Lovrić, vojni ordinarij Juraj Jezerinac, zamjenik načelnika GS OS za operacije kontraadmiral Zdenko Simić te brojni drugi.

Obraćajući se postrojenim pripadnicima ovog kontingenta, ministar Kotromanović je nagnao važnost i vrijednost hrvatskog sudjelovanja u mirovnoj operaciji ISAF. „Vi sudjelujete u stvaranju mira i sigurnosti u Afganistanu, i jednako kao što su drugi nekada pomagali nama tako mi sada možemo pomoći drugima. Spremni ste za to, a prezentirajući u svijetu svoja umijeća i vještine prezentirat ćete i svoju domovinu, Republiku Hrvatsku“, rekao je ministar Kotromanović.

Načelnik GS OS RH general pukovnik Drago Lovrić je, pozdravljajući pripadnike 19. kontingenta, podsjetio na važnost poštivanja kulture, običaja i religije Afganistana, kao i na dosadašnje iznimne pohvale koje su za svoj rad i sudjelovanje dobivali raniji hrvatski kontingenti. Izaslanik predsjednika RH Zlatko Gareljić poželio je pripadnicima kontingenta da svoju misiju obave profesionalno i uspješno, pridonoseći miru, dobru i prosperitetu, na ponos Republike Hrvatske.

19. hrvatski kontingent u operaciji ISAF sastavljen je od namjenski organiziranih snaga Vojne policije, namjenski organiziranih snaga pješaštva, stožernog osoblja, operativno-mentorskih timova za vezu, mentora u Vojno-poličkoj školi, mentora u Vojno obučnom centru u Kabulu, timova za logističku potporu te zračnog

mentorskog tima. Kontingent čiji je zapovjednik brigadir Tomislav Galic, broji 339 pripadnika OS RH, od čega je 16 pripadnika OS RH. U sklopu kontingenta odlazi i 17 pripadnika Oružanih snaga država članica Američko-jadranske povelje.

Po dolasku u područje mirovne operacije, pripadnici 19. kontingenta ISAF-a bit će raspoređeni u Regionalno zapovjedništvo Sjever u Mazar-e Sharifu i Regionalno zapovjedništvo u Kabulu.

U sklopu 19. kontingenta također djeluje i 5. multinacionalni operativno-mentorski tim saставljen od 15 pripadnika OS RH i 12 pripadnika Nacionalne garde Minnesota koji je raspoređen u Regionalnom zapovjedništvu Sjever u Mazar-el-Sharifu. Sjedinjene Američke Države kao strateški partner OS RH osiguravaju strateški zračni transport pripadnika OS RH u operaciju ISAF. Pripadnici OS RH u operaciji ISAF koriste i 50 oklopnih vozila tipa HMMWV i 10 vozila tipa MRAP a koji su predmet Ugovora o donaciji vojnih vozila i vojne opreme Vlade SAD-a Ministarstvu obrane, odnosno Oružanim snagama RH.

U kapeli HRZ i PZO-a slavljenja je sveta misa koju je predvodio vojni ordinarij koji je prije početka misnog slavlja pozdravio vojnike. „Kod ove svete mise molit ćemo najprije za vas, dragi vojnici, da vas dobri Bog prati na vašem putu, da u obavljanju teške i odgovorne službe sačuvate svoje ljudsko i kršćansko dostojanstvo; da se nakon obavljenje misije sretno vratite u svoju domovinu, svojim obiteljima i u svoje postrojbe. S vama ide i vlč. Alojz Kovaček, kapelan gombr-e. Ovo je njegov drugi odlazak u Afganistan.

Očekujemo da ćemo kao pripadnici hrvatskog kontingenta izvršiti svoju zadaću, opravdati i povećati opravdano izgrađeno povjerenje u afganistanskom narodu, te povećati ugled hrvatskog vojnika i hrvatske države u tom okružju.“ ■

Križni put Hrvatske vojske i policije

Križni put Hrvatske vojske i policije na IV. korizmenu nedjelju 18. ožujka na Ksaverskom perivoju u Zagrebu predvodio je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac. Biskup, generalni vikar Vojnog ordinarijata o. Jakov Mamić, vikar za pastoral don Josip Stanić i vojni i policijski kapelani, te pripadnici Počasno-zaštitne bojne, vojnici, policijaci i vatrogasci, kadeti Hrvatske vojske i polaznici Policijske akademije u koloni iza križa i zastava stigli su do perivoja od zgrade Vojnog ordinarijata, gdje su im se na križnom putu pri-družili mnogobrojni vjernici te ksaverski župnik fra Nikola Barun, TOR.

Po završetku kalvarijskog hoda mons. Jezerinac propovijedao je okupljenom mnoštvu. Zlatna nit njegove propovijedi je govor o križu, posebice o Isusovom križu po kojem se očituje Božja ljubav prema nama.

Nakon prikaza kratke povijesti pobožnosti križnoga puta, biskup se zapitao o razlozima zašto je Isus osuđen. „Početke grijeha nalazimo u zemaljskom raju, u neposlušnosti praroditelja Bogu, u istočnom grijehu iz kojega su nastale sve druge posljedice. Da bi Bog spasio palog čovjeka, poslao je svoga Sina Isusa Krista koji se predaje na križ za spasenje čovječanstva.

Nakon odgovora, nastavio je o posljedicama Isusove žrtve. „Budući da je Isus umro radi nas i radi našega spasenja, pozvao je čovjeka na suradnju da sudjeluje u spasiteljskom činu, da kao što je njegova muka i smrt imala spasenjsku ulogu tako i naš križ ima istu ulogu. Kada nas Isus poziva na prihvaćanje križa, to znači da križ nije razlog za tugovanje, već radosti zbog spo-

znaje da u Kristovu križu svaka patnja ima otkupiteljsku vrijednost. To mogu shvatiti samo ljudi vjere”, ustvrdio je.

„Isus nas i danas poziva na prihvaćanje križa: ‘Tko ne uzme križ nije mene dostojan’. A taj križ danas jest: biti pošten, pravedan, zauzeti se za istinu, pravdu, slobodu, za dobro svoga naroda, što nije uvijek lako. Traži se hrabrost, spremnost na žrtvu. A to drugim riječima znači biti čovjek.

Križ je poziv na obraćenje. On je najveći čin ljubavi i najjača propovjedaonica. Nikada ne možemo do kraja razumjeti tajnu križa. Križ nam govori koliko nas Bog ljubi. I mnogi su odgovorili na tu Kristovu ljubav svojim životom, sveci posebno.

Život blaženog kardinala Stepinca daje nam u tome svjedočanstvo. Nije se križa odrekao. Štoviše, prihvatio ga je uz cijenu života”.

„Vjerni puče hrvatski, braćo i sestre! Evanđeoski opis nevino osuđenog Isusa, kao i drama njegovog umiranja, jasna je poruka suvremenom čovjeku. Bez križa, bez žrtve, bez ljubavi nema ni čovjeka. Papa Benedikt XVI. je rekao kako danas vlada mišljenje da treba odstraniti od sebe svaku patnju, svaki križ. No, ako čovjek nastoji izbjegći patnju, postaje hladan, bezosjećajan na tuđu patnju. Samo onaj koji je prošao vlastiti križ imat će razumijevanja i za patnje drugoga. Onaj koji želi odstraniti patnju, mora prije svega ukinuti ljubav. Onaj koji je prihváća iz ljubavi prema Bogu, postat će zrelij i imat će razumijevanja za druge ljude. Stoga je križ naša najveća svetinja, znak Božje ljubavi prema nama”. ■

LJETOPIS VOJNOG ORDINARIJATA

02. 02. 2012.

Na blagdan Prikazanja Gospodinova - Svjećnicu, u kapeli Policijske kapelije „Majka Božja Kamenitih vrata“ u Petrinjskoj ulici u Zagrebu slavljenja je sveta misa na kojoj su sudjelovali djelatnici Policijske uprave zagrebačke, vjernici kapelije. Misu je služio policijski kapelan vlč. David Klarić.

Na početku misnog slavlja vlč. David podijelio je vjernicima svijeće, koje su upalili te je uslijedio obred blagoslova svijeća.

Vlč. David je prisutnima izložio kako blagdan seže u daleku prošlost, gdje majka Marija vjerna Mojsijevu zakonu prikazuje dijete Isusa Bogu u jeruzalemском hramu. Zajedno sa Šimunom i mi to dijete priznajemo i slavimo kao "svjetlost na prosvjetljenje naroda i slavu puka svoga izraelskoga". Blagdan Prikazanja Gospodinova u hramu poticaj je i svakoj obitelji da Bogu daju prednost s obzirom na njihovu djecu. Tada se iz takvog zdravog odnosa prema Bogu rađa i zdrav odgoj prema djeci koja neće postati ni tirani, ni gospodari, a niti će postati božanstva svojim roditeljima.

Kapelan je pozvao sve da budu svjetlo u okruženju u kojem žive, kako bi se po načinu njihova života vidjelo da su pravi kršćani. Svjeća nas podsjeća da je Krist svjetlo svijeta, te da bismo i mi kršćani trebali biti za druge i svjetlo i svjeće, naglasio je vlč. Klarić.

Na kraju mise policijski kapelan je po zagovoru sv. Blaža, biskupa i mučenika, blagoslovio grla svih prisutnih.

Istoga dana: Vojna kapelija „Sv. Petar i Pavao“ HRZ i PZO svečano je proslavila Svjećnicu - blagdan Prikazanja Gospodinovog. Misno slavlje je započelo blagoslovom svjeća koje su vjernici ponijeli kućama kao simbol Krista koji dolazi u obitelji donositi svjetlo i radost.

03. 02. 2012.

Na blagdan Prikazanja Gospodnjeg u hramu u MORH-u, okupio se velik broj djelatnika koji je sudjelovao na blagoslovu svjeća i svetoj misi koja je uslijedila odmah nakon blagoslova. Na blagoslovu, kapelan fra Marko Medo istaknuo je poruku i sadržaj samog blagdana.

Hvalospjev starca Šimuna iako je najkraći od tri hvalospjeva koji su se sačuvali iz Isusova djetinstva ipak je najuvjerljiviji. Šimun izgovara svjedočanstvo o sebi pošto mu je bilo dopušteno viđeti pomazanika vlastitim očima, odlazi u vječnost gdje će ga gledati drugim očima.

O djetetu Isusu prorokuje da će biti znak ospora-

van. Za one koji će ga prihvati onakvoga kakav jest bit će uskršnuće, a za one koji će ga odbaciti jer neće odgovarati njihovim željama i zamislama bit će znak osporavan. Kršćanin bi zapravo trebao živjeti svaki dan kao da mu je posljednji, jer u svakom danu i času oblikujemo svoju vječnost. U Marijinu primjeru vidimo jaku i postojanu vjeru na kojoj Marija temelji čitav svoj život. Ostala je kao majka uz svoga sina i onda kada joj mnoge stvari nisu bili jasne i kada sama nije shvaćala mnoge od Isusovih govora i djela koja čini, ali je kao majka ostala uz njega i bila postojana do kraja. Često smo nesigurni i tražimo odgovore na mnoga pitanja u našoj svakodnevici, ali gledajući primjer Marijine vjere vidimo da je put i odgovor u njezinu Sinu.

Istoga dana: Na blagdan sv. Blaža, biskupa i mučenika, zaštitnika od bolesti grla, u vojarni Zemunik u kapeli Svetog Gabrijela Arkanđela slavljenja je sveta misa i obred blagoslova grla.

Misu je slavio policijski i vojni kapelan iz Gospica don Ivan Blaževac koji je podsjetio kako svećenici dotičući vjernička grla blagoslovjenim svjećama izgovaraju riječi: Po zagovoru sv. Blaža, biskupa i mučenika, oslobodio te Bog od bolesti grla i svakoga drugoga zla. Amen! „Te riječi nisu magija nego naša molitva, predanje Bogu koji sigurno čovjeku hoće dobro i onda kad ga ne usliši, kad ga ostavi u bolesti, kao Isusa na križu. Molitva nije prepuštanje sudbini ni trgovanje s Bogom, nego slaganje sa svim što se čovjeku dogodi jer i zlo može izaći na dobro. Tu je ključ za razumijevanje kršćanskog pouzdanja u Boga, makar ne bili doslovno uslišani“, kazao je don Ivan, te podsjetio kako najsnažniju potvrdu toga nalazimo u Isusovoj molitvi prije uhićenja: „Oče! Ako hoćeš, otkloni ovu čašu od mene. Ali ne moja volja, nego tvoja neka bude!“ (Lk 22, 42). „To predanje osigurava povjerenje, daje smisnost Bogu predlagati rješenja. Čovjek zna da ga Bog ozbiljno shvaća i ostaje smiren u dobru i zlu, ne kao nevažan nego nadasve važan Božji sugovornik“, zaključio je don Ivica.

Istoga dana: Po zagovoru sv. Blaža, biskupa i mučenika, vojni kapelan kapelije "Sv. Ivan Krstitelj" iz Požege vlč. Željko Volarić podijelio je djelatnicima vojarne 123. brigade HV Požega blagoslov grla.

Sv. Blaž, biskup u gradu Sebasti, živio je u 3. stoljeću. Prema predaji, u vrijeme progona, povukao se u špilju gdje su se po njegovim molitvama počela događati čudesna. Mučen je oko 316. godine i od tada se širi njegovo štovanje na istoku i zapadu. Zaštitnik je bolesnika.

Istoga dana: Od 30. siječnja do 3. veljače u Sarajevu je održana 23. konferencija zapovjednika vojnih kapelana. Vojno dušobrižništvo u Republici Hrvatskoj predstavljao je vojni kapelan Inženjerijske pukovnije iz Kamenskog vlč. Vladislav Mandura. Ceremonija otvaranja konferencije održana je u Domu vojske, a sva predavanja su bila u parlamentu Bosne i Hercegovine. Konferencija se održavala o temi: „Vjerske vođe - graditelji mira.“

Istoga dana: Svetom misom i blagoslovom grla u kapeli vojne kapelani "Sv. Petar i Pavao" u 91. zrakoplovnoj bazi HRZ i PZO-a, proslavljen je blagdan svetog Blaža. Misu je slavio vojni kapelan o. Viktor Grbeša.

Istoga dana: Blagoslovom svjeća koje svojom svjetlošću sjaje na prosvjetljenje naroda, započelo je svečano misno slavlje u vojarni "Sv. Petar" u Ogulinu. Sveti misno slavlje predvodio je fra Marijan Jelušić, vojni kapelan VK "Sv. Petar i Pavao apostoli" u Vojno-obavještajnoj bojni HKoV. Fra Marijan je prisutnima priopćio biblijsku poruku o Prikazanju Gospodinovu u hramu, te je tumačio da Crkva na Svjećnicu slavi i Dan posvećenog života, spominjući se onih koji su se odazvali Gospodnjem pozivu.

Na tom putu posebno se ističu redovnici i redovnice, koji svojom životom u čistoći, siromaštvu i poslušnosti isijavaju istinsku svjetlost na prosvjetljenje naroda. Sveti sabor istom pohvaljuje muževe i žene, braću i sestre, koji u samostanima, u školama i bolnicama ili u misijama svojom vjernošću i marljivošću rese Kristovu zaručnicu. „Istom i mi zamolimo Boga da čuva, hrabri i jača pripadnike posvećenog života, kao i da pozove mlade na put posvećenja jer su potrebni i imaju što poručiti i Crkvi i svijetu“, pozvao je. Na kraju misnog slavlja, fra Marijan je blagoslovio grla svih prisutnih.

05. 02. 2012.

U župi Prečistog Srca Marijina u Vancouveru (Kanada), kojom upravljaju franjevci Splitske franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja svečano je proslavljen spomendan bl. kardinala Alojzija Stepinca.

Prijepodnevno euharistijsko slavlje u istoimenoj župnoj crkvi predvodio je i propovijedao vojni biskup mons. Juraj Jezerinac u koncelebraciji sa župnikom fra Dujom Bobanom. Pred mnoštvom vjernika biskup je u propovijedi istaknuo da je Stepinčeva čvrstoća proizlazila iz njegove vjere, a posebno se očitovala u čuvanju jedinstva s Katoličkom crkvom. Nuđena mu je sloboda u zamjenu za prekid jedinstva s Rimom, što je on odlučno odbio i za to platio ne samo slobodom nego i životom. Tako je postao svijetli uzor vjere

i ljubavi prema Bogu, Crkvi, narodu i domovini. Spomenuo se biskup Jezerinac i nadbiskupove brige za iseljenu Hrvatsku kojima je slao pisma, hrabrećih ih u ljubavi prema Bogu i Domovini, te ih potičući na savjesno obavljanje kršćanskih dužnosti i svakodnevnu molitvu.

07. 02. 2012.

Vojna kapelani "Sv. Petar i Pavao" u HRZ i PZO-u u 91. zrakoplovnoj bazi organizirala je predavanje o temi: „Stres u svakodnevnom životu i kako se nositi s njime“. Predavanje je održao časnik za vojnu psihologiju 91. zb satnik Mario Mandarić.

Kroz zanimljivo i stručno izlaganje djelatnici su više saznali o tome što je stres i kako ga prepoznati.

10. 02. 2012.

Misnim slavljem u župnoj crkvi Srca Isusova u Karlovcu obilježen je Dan Vojne kapelani „Bl. Alojzije Stepinac“ u Karlovcu. Predvodio ga je generalni vikar Vojnog ordinarijata o. Jakov Mamić. U koncelebraciji su bili svećenici karlovačkih župa predvođeni karlovačkim dekanom preč. Norbertom Ivanom Koprivcom i mons. Ferdinandom Vražićem i vojni kapelani Karlovačkog vojnog dekanata iz Delnica, Gospića, Kamenskog i Petrinje predvođeni vojnim dekanom preč. Andrijom Markaćem.

U misnom slavlju sudjelovali su pripadnici Zapovjedništva HKoV-a, Pukovnije vojne policije, Pukovnije veze, Doma zapovjedništva HKoV-a te Inženjerijske pukovnije iz Kamenskog predvođeni zapovjednikom Hrvatske kopnene vojske general bojnikom Dragutinom Repincem i zamjenikom zapovjednika HKoV brigadnim generalom Zvonkom Peternelom te načelnikom Ureda zapovjednika brigadirom Zlatanom Šimunovićem. Nazočili su i pripadnici Policijske uprave karlovačke sa zamjenikom načelnika PU Ivicom Porubićem i najbližim suradnicima, zatim predstavnici županijske i gradske vlasti, župan Ivan Vučić sa zamjenicima i predsjednikom Županijske skupštine, gradonačelnik Damir Jelić sa zamjenicima, članovi obitelji poginulih branitelja, njihovi suborci i predstavnici udruga proizašlih iz Domovinskog rata s područja Karlovca. Misu je uzveličao zbor crkve Presvetoga Srca Isusova.

11. 02. 2012.

U župi Hrvatskih mučenika u Mississaugi (Kanada) na blagdan Gospe Lurdske svečano je proslavljen 52. spomendan preminuća bl. Alojzija Stepinca. Svečano večernje euharistijsko slavlje u istoimenoj hrvatskoj župnoj crkvi u koju dolaze iseljeni hrvatski vjernici koji žive u tom kanad-

skom gradu, predvodio je i propovijedao vojni biskup mons. Juraj Jezerinac u koncelebraciji sa župnikom Ivicom Reparincem i hrvatskim svećenicima. Pred mnoštvom vjernika biskup je u propovijedi istaknuo da je Stepinčeva čvrstoća proizlazila iz njegove vjere i posvemašnjeg predanja u volju Božju, a posebno se očitovala u čuvanju jedinstva s Katoličkom crkvom.

Biskup Jezerinac spomenuo se i kardinalove osobite brige za iseljene Hrvate s kojima je pisma održavao vezu, hrabreći ih u ljubavi prema Bogu, Domovini, a osobito im stavljajući na srce da u tuđini ne zaborave savjesno obavljanje kršćanskih dužnosti, osobito osobnu i obiteljsku molitvu. A obitelj je bl. kardinalu bila osobito na srcu, rekao je između ostaloga biskup Jezerinac, zaključivši da iz vlastitog iskustva može posvjedočiti da su se Hrvati koji se redovito okupljaju u svojim hrvatskim župnim zajednicama uspjeli othrvati negativnim utjecajima tuđine te na kraju zazvao Božji blagoslov i zagovor bl. Stepinca nad iseljenu Hrvatsku u Kanadi.

12. 02. 2012.

Proslavljen je Dan blaženog Alojzija Stepinca na Hrvatskom franjevačkom središtu (HFS) Kraljice Mira u Norvalu, u provinciji Ontario u Kanadi. Svečano misno slavlje predvodio je vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj mons. Juraj Jezerinac, a koncelebrirali su mjesni župnik fra Marko Puljić i župni vikar fra Ilija Puljić. Župni vikar fra Tomislav Pek predstavlja je HFS Kraljice Mira na proslavi Stepinčeva dana u župi hrvatskih mučenika u Mississauga.

U homiliji biskup je govorio o strahotama izoliranosti i odbačenosti kroz koja su prolazili gubavci u biblijsko vrijeme te o milosnom prepričanju i vraćanju ljudskog dostojanstva gubavcu kojeg je Isus izlijiečio od gube. Prisjetio se svojih nekadašnjih pohoda staračkim domovima dok je nekada pastoralno djelovao na tim prostorima i tuzi koju je susretao u očima staraca koji su se osjećali zapostavljeni i zaboravljeni jer ih je rodbina rijetko ili nikada posjećivala. S druge strane, naglasio je ljepotu zajedništva i pripadnosti koje uvijek i posvuda možemo i moramo stvarati, a tako obilato je pružaju naše hrvatske župe i misije po svijetu. Potaknuo je nazočne da se uče graditi i čuvati hrvatsko i rimokatoličko zajedništvo na tim prostorima Kanade i povezanost s Domovinom. Gоворећи o blaženom Alojziju Stepincu, istaknuo je vrijednost žrtve koju je naš blaženik podnio u teško vrijeme po hrvatski narod i Kristovu Crkvu i blaženikovu povezanost s hrvatskim iseljenicima u ono vrijeme. Citirao je blaženikova pisma hrvatskim iseljenicima u kojima ih poziva da ostanu vjerni vjeri očeva i majki, djedova i baka, te da

budu rodoljubi, a rodoljublje će najbolje svjedočiti "dobrotom i svojim poštenim životom". Bl. Alojzije Stepinac simbol je stradanja hrvatskog puka i svećenstva u vrijeme dolaska komunizma na vlast, ali je ujedno i snažan svjedok opredjeljenja za vrijednosti koje je Krist darovao svojoj Crkvi, koje ne može uništiti nikakva ljudska sila, rekao je biskup.

Župni zbor pod ravnanjem Tomislava Nosića predvodio je pjevanje, a mladi župne skupine Kralj Zvonimir, u narodnim nošnjama donijeli su darove na oltar.

Tijekom mise biskup Jezerinac blagoslovio je postaje križnog puta, rad na platnu akademskog slikara Ante Martinovića iz Sarajeva. Potom je blagoslovio 22 vitražna prozora na kojima su u svetištu crkve oslikani značajni događaji iz Kristova života i prve Crkve: naviještenje Isusova rođenja, rođenje u štalici, Isus utišava oluju, Posljednja večera, Golgota, uskrsnuće i silazak Duha Svetoga na apostole. U četiri kuta glavne lađe prozori nose likove sv. Franje Asiškog, bl. Alojzija Stepinca, sv. Nikole Tavelića i sv. Leopolda Mandića. U sporednoj lađi s južne strane dominira lik sv. Ante Padovanskoga, velikog navjestitelja evanđelja i sveca koji u lipnju svake godine okupi najviše hrvatskih iseljenika u ovom dijelu Kanade. S njegove desne i lijeve strane nalaze se likovi evanđelista: sv. Mateja, sv. Marka, sv. Luke i sv. Ivana. U sjevernom dijelu crkve u sporednoj lađi u središtu je prozor Kraljice Hrvata. Okružena je hrvatskim blaženicima i svećima: bl. Marija od Propetog Isusa Petković, sv. Marko Križevčanin, bl. Ivan Merz i bl. Katarina Kosača Kotromanić. Rozeta iznad ulaznih vrata u dvanaest većih krugova donosi život sv. Franje Asiškoga: od neuspješnog pokušaja da postane vitez, obraćenja i važnijih događaj iz njegova života, dolaska na hrvatsko tlo, primanja rana Kristovih i preminuća. U dvanaest manjih krugova na rozeti ispričana je Franjina Pjesma stvorova. Prozore su izradile tvrtke Artistic Glass iz Toronto i Silver Stain Glass Studio iz Georgetowna. Ukupna površina prozora je 995 metara četvornih.

14. 02. 2012.

U vojarni Počasno-zaštitne bojne na Tuškancu misno slavlje predvodio je vojni kapelan u Zapovjedništvu HRZ i PZO-a o. Viktor Grbeša. U koncelebraciji su bili kapelani Zagrebačkog vojnog dekanata: vlč. Slavko Rajić, o. Zoran Vujčić, vlč. Željko Savić i fra Marko Medo. Misnom slavlju su nazočili brojni vojnici, dočasnici, časnici i službenici Počasno-zaštitne bojne, te pomoćnici vojnih kapelana. U propovijedi je o. Grbeša naglasio da po našem predanju i povjerenju koje imamo u Boga, on nam uzvraća nutarnjim mirom srca. Istaknuo je

da je sv. Valentin zaštitnik zaručnika, bračne ljubavi i vjernosti, te da se njemu na poseban način utječu oni koji traže svog životnog partnera.

Na kraju sv. mise o. Zdravko Barić zahvalio se svojim župljanim, pripadnicima Počasno-zaštitne bojne, na velikom odazivu, te ih pozvao da dan iskoriste za obnovu bračnih zavjeta. Zahvalio je i svima koji su na bilo koji način pridonijeli održavanju proslave svetkovine zaštitnika kapelanijskog sv. Valentina. Svakom djelatniku uručen je simbol sv. Valentina - licitarsko srce. Pater Zdravko je tu gestu popratio riječima: "Imajmo srce jedni prema drugima kao što Bog ima srca prema svakome od nas."

Misno slavlje su svojim pjevanjem i sviranjem uveličale časne sestre Stanimira i Aleksija iz reda Marijinih sestara.

18. 02. 2012.

Vojni kapelan Vojne kapelarije „Sveti Ilija Prorok“ iz Petrinje don Milenko Majić i njegov pomoćnik poručnik Mario Barišić zajedno sa vjernicima, predstavnicima 2. mehanizirane bojne „Gromovi“ gmtbr i ratnim veteranima 2. gardijske brigade „Gromovi“ molili su se za časno poginule gardiste i branitelje „Gromove“ te mornare „Vange“, poginule u obrani Novigrada 1993. godine.

Molitve su predvodili novigradski župnik don Pavao Zubčić i vojni kapelan don Milenko Majić. U nagovoru don Majić je naglasio: „Isus nam u evanđelju govori o ljubavi u kojoj se polaže život za svoje prijatelje. On je položio život za nas, te nam time pokazao kako ni jedna žrtva nije uzaludna. Tako i žrtva naših branitelja nije bila uzaludna jer su oni svojom žrtvom izgradili čvrsti temelj naše slobode. Iako su bili i goli i bosi, nenaoružani i gladni, okruženi sa svih strana, nije im bilo teško stati na put dolazećem zlu, a nama je danas sve teško, te smo nezadovoljni svim i svačim. Oni nam trebaju biti primjer i poticaj da nastavimo graditi ondje gdje su oni stali, ali i isto tako da bez naše žrtve nema boljšta naše domovine.“

21. 02. 2012.

I ove godine pohodili smo sve djelatnike PU PG po njihovim radnim mjestima. Obuhvatili smo sve postaje, ispostave, rodove i granične prijelaze naše županije što su ujedno i granice policijske kapelarije sv. Vida. Radovala nas je spremnost i otvorenost susreta većine djelatnika koji su u to vrijeme bili u svojim službama.

22. 02. 2012.

Na Čistu srijedu ili Pepelnici, djelatnici PU zagrebačke i vjernici Policijske kapelarije "Majka Božja Kamenitih vrata" započeli su misom

i obredom pepeljenja, kao svoj korizmeni hod duhovne priprave za proslavu Uskrsa. Misu je služio kapelan zagrebačke policije vlč. David Klarić. U okviru redovitog bogoslužja vlč. David je kratkim obredom blagoslovio pepeo, a nakon homilije upriličen je obred pepeljenja. Obredu su pristupili svi okupljeni, a pepeljenje je znak ozbiljne želje za pokorom i obraćenjem. Svakom se vjerniku posipa nekoliko trunaka pepela po glavi uz poziv: "Obratite se i vjerujte Evanđelju!" ili "Spomeni se čovječe da si prah i da ćeš se u prah pretvoriti!".

Kapeljan je na početku mise podsjetio prisutne da je Čista srijeda početak korizme i kako je to vrijeme posebnog djelovanja koje je izraženo u tri izričaja: milostinja, molitva i post. Nadalje, u povijedi vlč. David je istaknuo da čovjek u svom djelovanju posebnu pozornost treba обратити na činjenje djela koja proizlaze iz nutarnjeg područja osobne povezanosti s Bogom.

Isusovo inzistiranje na tome da se dobra djela, molitva i post ne smiju činiti samo pred ljudima, mogu za osobu koja ih čini postati besplodna ili čak štetna. Naglasak je na licemjerju koje se može u njih uvući. U svakom slučaju, mjerilo vrijednosti svakog dobrog djela je samo Bog koji plaća u tajnosti, naglasio je policijski kapelan.

Istoga dana: U Karlovcu, u crkvi Presvetog Srca Isusova za djelatnike vojske i policije, vjernike Vojne kapelarije „Blaženi Alojzije Stepinac“, slavljena je sveta misa povodom početka korizmenog vremena. Misno slavlje predvodio je fra Anto Barišić, franjevac iz karlovačke župe Presvetog Trojstva u koncelebraciji s karlovačkim dekanom vlč. Norbertom Ivanom Koprivcem i dekanom Karlovačkog vojnog dekanata preč. Andrijom Markaćem.

Fra Anto je vjernike pozvao da dobro iskoriste ovo milosno vrijeme, novu šansu koju nam Bog daje, mijenjajući prvenstveno sebe, da se više uzimaju za vršenje dobrih djela, a posebno da bude jača molitva, osobna i obiteljska molitva, i da takva molitva bude iskrena i iz srca, da se osjete pomaci na bolje u obiteljima, radnoj sredini, zajednici, na dobro ljudima a Bogu na slavu.

Od pripadnika Oružanih snaga misnom slavlju nazočili su djelatnici Zapovjedništva Hrvatske kopnene vojske predvođeni zamjenikom zapovjednika HKoV brigadnim generalom Zvonkom Peternelom, pripadnici Pukovnije vojne policije, Pukovnije veze i Doma zapovjedništva HKoV.

Djelatnici Policijske uprave karlovačke nazočili su misnom slavlju predvođeni zamjenikom načelnika PU karlovačke Ivicom Porubićem i njegovim najbližim suradnicima, načelnicima i djelatnicima Policijskih postaja PU karlovačke i Interventne jedinice policije s zapovjednikom.

Predstavnici vlasti Karlovačke županije i Grada Karlovca bili su predvođeni gradonačelnikom Damirom Jelićem sa suradnicima te predstavnici vatrogastva, predstavnici Udruga proizašlih iz Domovinskog rata i ostali vjernici.

Istoga dana: U Vojnoj kapelaniji „Sv. Leopold Bogdan Mandić“ u Osijeku u obnovljenoj kapelici proslavljen je početak korizmenog vremena misnim slavljem i obredom pepeljenja. Prigodnim riječima vlč. Mihaljević podsjetio je na sadržaj korizmenog vremena: molitvu, post i djela ljubavi, naglasivši kako smo u ovom vremenu kao djelatnici HV-a dionici tereta i poteškoća koje naša Domovina u okviru globalne krize proživljava. Pozvao je na redovitije čitanje Svetog pisma, djela pokore i svjedočenje bratske ljubavi na radnim mjestima u obiteljima i u svakodnevnom životu. Potakao je prisutne da u vrijeme korizme nadahnuti Božjim duhom izaberu nešto nesvakidašnje, posebno kao svjedočanstvo svoje vjere.

Istoga dana: U Vojnoj kapelaniji „Sv. Ivan Krstitelj“ u Požegi obilježen je početak korizmenog vremena. Misno slavlje predvodio je vojni kapelana vlč. Željko Volarić te je izvršio pepeljenje vjernika.

Istoga dana: U crkvi sv. Mihovila u Policijskoj akademiji svetom misom i obredom pepeljanja katolici Policijske akademije započeli su svoj korizmeni hod duhovne priprave za proslavu Uskrsa. Sv. misu i obred pepeljenja predvodio je policijski kapelan za Policijsku akademiju fra Frano Musić. U prigodnoj propovijedi pozvao je mlade policajce na pokoru i na istinsko obraćenje Evandželu.

Znak pepela, koji u biblijskoj tradiciji nosi značenje pokore i tugovanja, u kontekstu kršćanske liturgije zadobiva značenje životne obnove koja se otkriva u životu pokore i obraćenja, a također podsjeća da je Bog velikodušan i milosrdan onima koji mu se obraćaju pokorna srca.

Istoga dana: Na Pepelnici počelo je razdoblje korizme, odnosno vrijeme priprave za najveći kršćanski blagdan - Uskrs. U vojarnama „Kamensko“, „Skakavac“ i vojnem poligonu „Cerovac“ slavljenje su svete mise koje je predvodio vojni kapelan vlč. Vladislav Mandura. Na svetoj misi u vojarni „Kamensko“ sudjelovali su pripadnici Inženjerijske pukovnije na čelu sa svojim zapovjednikom brigadirom Robertom Suntešićem, te djelatnici Pukovnije veze i ZZP-a (opslužništva vojarne „Kamensko“).

U propovijedi vlč. Mandura naglasio je važnost korizme za kršćane, rekavši da nam ona želi pomoći u shvaćanju i prihvaćanju Kristovog pasaulnog otajstva kao izvora našeg spasenja. Citirajući tekst: „Razderite srca, a ne halje svoje! Vratite se Gospodinu, Bogu svome, jer on je nježnost

sama i milosrđe“ (Jl 2, 13), velečasni Mandura je naglasio kako nas liturgija uvodi u korizmeno vrijeme, te nas poziva na obraćenje srca što je bitna dimenzija ovog vremena milosti. Korizmeno vrijeme je ujedno i jedna motivacija koja nas čini sposobnima da nanovo stanemo na put savršenosti prema Bogu, da postanemo svjesni da je Gospodin milosrdan, da ljubi svakog čovjeka kao svog sina i da nas poziva na obraćenje.

Nakon homilije vlč. Mandura blagoslovio je pepeo te je uslijedio obred pepeljenja kojemu su pristupili svi prisutni. Vjernicima su se posipale glave pepelom uz riječi „Obratite se i vjerujte Evandželu!“ ili „Sjeti se čovječe da si prah i da ćeš se u prah pretvoriti!“. Na kraju se kapelan zahvalio svim vojnicima na dolasku kao i njihovim zapovjednicima koji su im to omogućili.

Istoga dana: Vjernici Vojne kapelanije „Sv. Petar i Pavao“ u 91. zrakoplovnoj bazi, započeli su korizmeni hod obredom pepeljenja i svetom misom koju je predvodio vojni kapelan o. Viktor Grbeša. U prigodnoj propovijedi kapelan je pozvao da ove korizme nastojimo, kroz čitanje Božje riječi, djela milosrđa i post, što više doživjeti Boga kao svoga Oca koji nas ljubi i brine o nama.

Istoga dana: Na Čistu srijedu djelatnici vojarne „Sv. Petar“ iz Ogulina, tokom svetog misnog slavlja pristupili su obredu pepeljenja koje je obavio predvoditelj misnog slavlja fra Marijan Jelišić, vojni kapelan VK „Sv. Petar i Pavao apostoli“ u Vojno-obavještajnoj bojni HKoV iz Ogulina. Fra Marijan je pepeljenjem vjernika kao znakom prolaznosti uz riječi „Obrati se čovječe i vjeruj evandželu“ prisutne uveo u korizmeno pokorničko vrijeme.

U svom nagovoru fra Marijan je prisutne uputio u važnost korizme, koja je ozbiljno i sveto vrijeme, obilježeno postom, molitvom i obraćenjem, ispravljanjem osobnih mana i nedostataka. Korizma je obilježena nastojanjem da postanemo bolji, pred Bogom i ljudima. Korizma je milosno vrijeme za stjecanje dobrih navika, te kroz 40 dana pratnje svog spasitelja, vrijeme pripreme za dostoјno dočekati Uskrs.

Istoga dana: „Čistom srijedom - Pepelnicom ulazimo u sveto vrijeme korizme, vrijeme milosti, vrijeme koje je kršćaninu darovano da bi mogao uvidjeti gdje se nalazi na svome životnom putu“, ove riječi je petrinjski vojni kapelan don Milenko Majić uputio na početku misnog slavlja i obreda pepeljenja okupljenim vojnim djelatnicima, vjernicima Vojne kapelanije „Sv. Ilija prorok“ na službi u petrinjskim vojarnama „Zrin“ i „Pukovnik Predrag Matanović“.

Don Milenko je u propovijedi naglasio da nam riječi koje se izgovaraju u obredu pepeljenja: „Sjeti se čovječe da si prah i da ćeš se u prah vratiti“,

zapravo žele reći, sjeti se čovječe da si nitko i ništa i da sam ne možeš ništa, ali uz Božju pomoć možeš sve. Vrijeme korizme je vrijeme u kojem se trebamo nastojati promijeniti, a to jedino možemo ako budemo Boga tražili za pomoć. „Sami ne možemo ništa, ali uz Božju pomoć možemo sve“, naglasio je don Milenko. Na kraju misnog slavlja vojni kapelan je sve prisutne pozvao na svakodnevne svete mise koje će se služiti u kapelici svetog Ilike proroka, i petkom na pobožnost križnoga puta.

Istoga dana: Započelo je razdoblje korizme, odnosno vrijeme duhovne priprave za najveći kršćanski blagdan Uskrs. Početak korizme djelatnici, katolici ustrojstvenih cjelina MORH-a i GS OS smještenih u administrativnom sjedištu „Croatia“ započeli su sa svetim misnim slavljem u vojnoj kapelici. Misno slavlje predvodio je vojni kapelan vlč. Željko Savić u zajedništvu sa vojnim kapelanom o. Ivanom Magdićem, uz glazbenu pratnju i pjevanje časnih sestara iz reda Marijinih sestara od čudotvorne medaljice.

U prigodnoj propovijedi vlč. Savić je naglasio: Ovo je vrijeme milosti, ovo je vrijeme spasa! Sabiremo se duhovno u sebi kao osobe, ali se sabiremo i kao ljudi međusobno, jer smo mnogostrukim vezama vezani.

Riječi evanđelja potiču nas da razmislimo o kreposti koja se zove poniznost. Teško je i započeti razgovor o poniznosti, jer razgovor na tu temu izaziva mnogo polemike, kontroverze, nejasnoće i nedoumice. Ovu krepost teško je definirati i kao da je govor o njoj u posljednje vrijeme umuknuo. Možda ponajviše zbog toga što oni od kojih se očekuje najveći stupanj poniznosti stalno vode utrke za prva mjesta.

Učeni crkvenim, duhovnim iskustvom, barem kad je o crkvenim ljudima riječ, što si na većem položaju to te resi veća poniznost. Tako nekako je to nekada bilo, a tako nekako bi trebalo biti i danas, jer to je kršćanska krepost. Grijeh prvih ljudi, a slijedim time i ostalih, pa i kršćana, ima svoje izvorište upravo u manjku poniznosti, odnosno u oholosti. Isus Krist se protiv oholosti borio a za poniznost se zalagao. Bilo svojim životom bilo riječima.

Apostoli su o temi poniznosti međusobno razgovarali. Naprotiv, njima su pri srcu prva mjesta, odnosno tko je među njima najveći. Dok Isus navješta svoje poniženje, oni raspravljaju o tome kome će pripasti prvo mjesto. Kao da im ništa nije značio onaj ukor što ga je Isus uputio Petru. Njih zanima slava, prvo mjesto i sve drugo podređeno je tome. Jednostavno ih muči pitanje: mi koji smo ostavili sve i pošli za tobom što ćemo za uzvrat dobiti? No imali su sreću da je uza njih bio Isus koji je proniknuo njihove misli i na vrijeme ih korigirao. Poučio ih je da šetnja s njim nije isto

i ići za njim, dao im je do znanja da biti uz njega nije isto što i biti s njim. Ako već i započnu govor o tome tko je među njima najveći, onda do odgovora trebaju stići tako što će mjeriti tko je koliko vodio računa o malima. Onaj je veći tko je više prostora otvorio drugome, tko je više pomogao drugome da bude veći u kraljevstvu Božjem. Danas, oni koji možda najviše pričaju o poniznosti, zapravo ju očekuju od drugih. Kad od nas traže krepost poniznosti, traže da se ponizimo pred njima. Ali to nikako nije poniznost već je to poniženje. Vrlo često ponižavanje jednih da bi rastao ego drugih. Mudro i razborito bi bilo govoriti o tome da veličina nije u dobro pozicioniranom radnom mjestu, ili visokoj funkciji koju netko obnaša, već u tome koliko prostora daješ onima koji su lišeni visokih položaja.

Kad promatram Isusovo djelovanje ostajem zadivljen njegovim pristupom osobama koji su pripadala nižim slojevima društva. Fasciniran sam njegovom brigom za obespravljene i malene. Na kraju svete mise upriličen je obred pepeljenja kojem su pristupili svi sudionici misnog slavlja i tako ovim vanjskim činom pokazali želju i spremnost na promjene u svojoj nutrini, ka jačoj i čvršćoj vjeri.

25. 02. 2012.

U Vojnoj kapelaniji „Sv. Ilija prorok“ u Petrinji tijekom misnog slavlja u kapeli sv. Ilike u vojarни „Pukovnik Predrag Matanović“ vojni kapelan don Milenko Majić krstio je dijete Antu Barišića, novorođenče Andreje Barišić i poručnika Maria Barišića, pomoćnika vojnog kapelana u Petrinji.

„Posebna je radost krštenje svoga djeteta, ali ne samo radost, ono je i velika odgovornost pred Bogom i pred Crkvom. Mi roditelji i kumovi obvezujemo se da ćemo ga kršćanski odgajati i pomagati mu da raste u kršćanskom nauku, a to je velika odgovornost. Ovaj susret Boga i čovjeka trebamo u vjeri, molitvi i sakramentima uz Božju pomoć nastaviti razvijati do cjelebitosti i punine života za koju smo stvoreni“, rekao nam je poručnik Barišić.

Članovi obitelji i kumovi malenoga Ante nisu krili oduševljenje ljepotom misnog slavlja i obredu krštenja u vojnoj kapeli, u vojarni, posebnošću pastoralu u Oružanim snagama RH s kojim se rijetko susreću.

Krštenje je milosni Božji dar, krštenje je ulaz u kršćanski život i prvi je i temeljni sakrament Crkve. Snagom Duha Svetoga primamo nov život „odozgor“, postajemo slični Isusu Kristu, Sinu Božjem, te tako postajemo „Božja djeca“, rađamo se na nov život s Bogom. Od trenutka krštenja, kršćanin je dio jednoga naroda i Crkva za njega postaje obitelj djece Božje. Krštenje su

vrata kroz koja se ulazi u Crkvu. Tako je krštenje radost za cijelu Crkvu.

Istoga dana: Vjernici iz Policijske kapelaniјe „Sv. Mihovil“ iz Policijske akademije u jutarnjim satima krenuli su autobusom na hodočašće u Mariju Bistricu. Odmah po dolasku zaputili su se na Kalvariju i izmolili su križni put. Poslije križnog puta bila je i prigoda za svetu ispovijed.

U svetištu pred likom Majke Božje sudjelovali su na župnoj sv. misi koju je predvodio don Luka u koncelebraciji policijskog kapelana fra Frane Mušića. Nakon svete mise bilo je slobodno vrijeme za kavu i obilazak grada. Nakon ručka nastavili su prema dvorcu Trakošćan, kojeg su razgledali uz stručno vodstvo. Na povratku su posjetili Varaždin i vidjeli njegove znamenitosti.

27. 02. 2012.

Dvadesetu godinu zaredom na poziv demokršćana Pleternice okupili su se rodbina i prijatelji kako bi se prisjetili poginulih hrvatskih branitelja s pleterničkog područja te im odali počast. Nakon polaganja vijenaca na spomen-obilježje u župnoj crkvi sv. Nikole je služena sveta misa zadušnica. Misno slavlje je predvodio požeški biskup Antun Škvorčević u koncelebraciji s pleterničkim župnikom Antunom Čorkovićem, bučjanskim župnikom Markom Pišonićem, vojnim kapelanom Vojne kapelaniјe "Sveti Ivan Krstitelj" vlč. Željkom Volarićem, biskupovim tajnikom Goranom Lukićem, pleterničkim župnim vikarom Augustinom Tašićem i đakonom Tihomirom Bilešićem.

Po završetku misnog slavlja rodbina i prijatelji nastavili su druženje i tom prilikom su ih u ime organizatora pozdravili Marko Vidakušić i Ivo Jagustin. Zahvalili su svima koji su im dvadeset godina pomagali u organizaciji okupljanja i sante mise za poginule branitelje te su najavili kako će se ubuduće toga prihvatići Grad Pleternica i udruga koja okuplja branitelje.

Svetoj misi i okupljanju rodbine poginulih branitelja nazočili su i demokršćani iz Zagreba Mijo Mendeš i Ante Solić, župan Marijan Aladrović, zapovjednik požeške vojarne 123.brigade HV pukovnik Ivica Pejaković, kao i predsjednici pleterničke Udruge dragovoljaca i Udruge specijalne policije Zvonko Polić i Željko Grgić.

U dvorani sv. Valentina u sklopu pleterničke crkve bila je postavljena izložba "Pleternički branitelji u Domovinskom ratu"

29. 02. 2012.

Vojni kapelani Karlovačkog vojnog dekanata svoj redoviti dekanatski susret imali su u policijskoj i vojnoj kapelaniјi u Gospicu. Dekan preč. Andrija Markač animirao je susret naglasivši da je uz redoviti sastanak želja ovog susreta bila upoznati

kapelane s novoosnovanom policijskom kapelaniјom „Hrvatskih mučenika“ u Gospicu. Dekanatskom susretu nazočili su kapelani i pomoćnici iz vojnih kapelaniјa Karlovačkog dekanata, iz Karlovca, Kamenskog, Petrinje Delnica, Slunja, Ogulina, te domaćini iz Gospicu. Župnik mons. Mile Čančar omogućio je da se radni dio susreta održi u prostorijama župe Navještenja Blažene Djevice Marije u Gospicu.

Uvodnu molitvu i promišljanje o korizmenom vremenu imao je vlč. Vlado Mandura, vojni kapelan u Kamenskom. Vlč. Manudra naglasio je da je korizmeno vrijeme sveto vrijeme u kojem smo pozvani da se osvijestimo i kao kršćani ponovno postanemo naslijedovatelji Isusa Krista. Nakon uvodnih promišljanja vojni kapelan vlč. Mandura izvjestio je sve kapelane o aktualnim pitanjima unutar Vojnog ordinarijata te o predloženim točkama za sljedeće prezbiterško vijeće, nakon čega su izneseni različiti prijedlozi vezani za pastoralna vijeća i odlikovanja zaslужnih djelatnika Vojnog ordinarijata.

Prema rasporedu, po završetku radnog dijela vojni kapelani uputili su se u obilazak PU ličko-senjske i vojarne „Eugen Kvaternik“ u Gospicu. Susret je završen zajedničkim objedom na kojem su se pridružili mons. dr. Mile Bogović, gospicko-senjski biskup, bojnik Mile Petrlić, čelnik personalnog pododsjeka 1. mtb „Vukovi“ gmtbr, te župnik župe Navještenja Blažene Djevice Marije mons. Mile Čančar.

Istoga dana: Vojna kapelaniјa "Sv. Nikola Tavelić" i Središnjica elektroničkog izviđanja i ove godine u korizmeno vrijeme, vrijeme odričanja i vrijeme u kojem smo na poseban način pozvani činiti dobra djela i pružati pomoć onima kojima je ona najpotrebnija, organiziraju karitativnu aktivnost prikupljanja materijalnih sredstava za Specijalnu dječju bolnicu u Gornjoj Bistri. Ovoj akciji mogu se priključiti i svi ostali djelatnici MORH-a i GS OS RH.

Specijalna bolnica za kronične dječje bolesti u Gornjoj Bistri skrbi o djeci od 1 mjeseca do 18 godina starosti. Kod djece su često prisutna kako fizička tako i mentalna oštećenja.

Možete pomoći u prikupljanju dječje hrane i slatkiša, higijenskih potrepština, odjeće, igračaka i drugog što bi razveselilo djecu u ove preduškrnsne dane. Oni koji žele sudjelovati novčano, mogu to također učiniti.

Vaš dar možete predati od 22. veljače do 2. travnja 2012. u ured vojnog kapelana u SEI (objekt 20) ili u vojnoj kapeli vojno-administrativnog sjedišta MORH-a i GS OS RH "Croatia". Osobe za kontakt: vojni kapelan Željko Savić, tel.: 31 422, mob: 098/197-5987; pomoćnik kapelana npr. Ranko Vrban, tel.: 31 392, mob: 098/969-6794.

01. 03. 2012.

Djelatnici 91. zrakoplovne baze - u znak zahvalnosti blaženom Alojziju Stepincu, kardinalu Franji Kuhariću, vojnog ordinariju Juraju Jezerincu i varaždinskom biskupu Josipu Mrzljaku, koji potječu iz krašćkog kraja - hodočastili su u dolinu kardinala. Hodočašće je započelo obilaskom muzeja blaženom Alojziju Stepincu uz stručno vodstvo kustosice s. Andelite Šokić. Nakon molitve na grobu blaženika u zagrebačkoj katedrali hodočasnici su krenuli prema Krašiću. Misno slavlje u crkvi Presvetog Trojstva u Krašiću predvodio je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac u koncelebraciji kapelana HRZ i PZO-a o. Viktora Grbeše. Svetoj misi prisustvovali su zapovjednik HRZ i PZO-a brigadni general Dražen Šćuri, zapovjednik 91. zb Darko Brajković, djelatnici HRZ i PZO-a, 91. zb, ZZP-a, 2. bojne veze pukovnije veze.

Nakon svete mise kraški župnik velečasni Dragec Kučan pokazao je kuću u kojoj je u zatočeništvu boravio bl. Alojzije Stepinac. Zatim je nastavljeno putovanje Žumberačkim krajem s posjetima crkvi sv. Siksta u Pribiću uz pratinju župnika Stjepana Dijaneža, grkokatoličkoj crkvi u Strmču Pribičkom u pratinji župnika Nenada Krajačića, svetištu Majke Božje Dolske u Dolu. U Sošicama hodočasnici su posjetili etnografski muzej kod sestara bazilijanki te rimokatoličku i grkokatoličku crkvu u pratinji župnika Roberta Rapljenovića.

02. 03. 2012.

Među pripadnicima 19. hrvatskoga kontingenta koji 2. ožujka odlaze u mirovnu misiju u Afganistan nalazi se i vlč. Alojz Kovaček, svećenik Đakovačko-osječke nadbiskupije i vojni kapelan Gardijsko-oklopne mehanizirane brigade (GOMB). Vlč. Kovačeku ovo je drugi odlazak u ISAF-ovu mirovnu misiju - u prvoj je bio 2009. godine.

Istoga dana: Svake godine kroz korizmeno vrijeme djelatnici Vojno-obavještajne bojne HKoVa i djelatnici Opslužnivštva vojarne „Sv. Petar“ spominju se muke Kristove te na tu nakanu mole kroz 14 postaja križnog puta koje je Isus prolazio od svoje osude na smrt do polaganja tijela u grob. Pobožnost križnog puta predvodio je vojni kapelan VK „Sv. Petar i Pavao apostoli“ fra Marijan Jelušić, koji je kroz razmatranja postaja uvodio kako o Isusovim mukama tako i o križnom putu hrvatskog naroda koji je kroz povijest ostao na svom te kroz razne nedaće stekao svoju samostalnost.

Istoga dana: Svečani ispraćaj 19. hrvatskog kontingenta Oružanih snaga (HRVCON-a), u kojem je i vojni kapelan Alojz Kovaček, u područje mirovne operacije ISAF u Afganistanu održan je u petak 2. ožujka u 91. zrakoplovnoj bazi HRZ

i PZO na zagrebačkom aerodromu Pleso. Isprćaju su nazočili izaslanik predsjednika republike Ive Josipovića Zlatko Gareljić, ministar obrane Ante Kotromanović, načelnik GS OS RH general pukovnik Drago Lovrić, vojni ordinarij Juraj Jezerinac, zamjenik načelnika GS OS za operacije kontraadmiral Zdenko Simićić te brojni drugi.

05. 03. 2012.

U kapeli vojne kapelani „Sv. Petar i Pavao“ HRZ i PZO u 91. zrakoplovnoj bazi na Plesu, slavljena je sveta misa zahvalnica za uspješan završetak specijalističke obuke obučne satnije bojne veze, pukovnije veze. Sv. misu predvodio je vojni kapelan o. Viktor Grbeša. Pedesetak vojnika sa svojim zapovjednicima, poručnikom Robertom Vidačkovićem i Damicom Maškovićem, zahvalilo je Bogu za uspješan završetak specijalističke obuke.

09. 03. 2012.

Od 6. do 9. ožujka održane su duhovne vježbe o temi: „Hod prema onome što ne prolazi“. Na duhovnim vježbama sudjelovalo je tridesetak djelatnika: iz Inženjerijske pukovnije Karlovac, HVU-a „Petar Zrinski“ i Zapovjedništva HRZ i PZO u vojarni „Kovčanje“ na Malom Lošinju. Voditelj duhovnih vježbi bio je vlč. David Klarić, kapelan Policijske kapelani „Majka Božja Kamnitih vrata“ u Zagrebu.

Na samom početku vlč. David Klarić je upoznao polaznike što su to duhovne vježbe i što im je cilj. Citirajući tekstove iz evanđelja voditelj je naglasio kako se nalazimo u vremenu korizme, te da to vrijeme nastojimo iskoristiti za svoje osobno preispitivanje: što činimo, kako živimo, kako se odnosimo prema bližnjima, kako odgajamo dječu... „Ispunilo se vrijeme, približilo se kraljevstvo Božje! Obratite se i vjerujte evanđelju!“ (Mk 1, 15), citirajući ovaj tekst voditelj je naglasio da je to poziv koji se javlja na početku korizme, poziv kojem se trebamo nastojati odazvati i da se uvijek moramo stavljati na put onome što ne prolazi.

Tijekom boravka na Malom Lošinju iskoristili su priliku za obilazak katedrale u Osoru, gdje ih je mjesni župnik kratko upoznao sa znamenitostima katedrale. Posjetili su župnu crkvu u Velom Lošinju te franjevački samostan na Cresu. Zadnjeg dana duhovnih vježbi posjetili su Trsat, svetište Majke Božje Trsatske gdje su slavili svetu misu.

18. 03. 2012.

Križni put Hrvatske vojske i policije na IV. korizmenu nedjelju 18. ožujka na Ksaverskom perivoju u Zagrebu predvodio je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac.

PROPOVIJEDI VOJNOG ORDINARIJA

Stepinčev Vancouver, 5. veljače 2012.

Poštovani štovatelji blaženog kardinala Alojzija Stepinca, Hrvatice i Hrvati, braćo i sestre u Isusu Kristu! Kada god se slavi blagdan blaženog kardinala Stepinca uvijek se nađem u nekoj nedoumici. Naime, kardinal Stepinac je prevelik da bi se moglo o njemu puno reći u jednoj propovijedi.

Vjerujem da ste neki od vas bili na grobu kardinala Stepinca u zagrebačkoj katedrali, gdje se nalazi njegov sarkofag. Pri dnu sarkofaga ispisane su riječi u srebru, koje u najkraćim crtama donose njegov život: "Ovdje iščekuje uskrsnuće tijela blaženi Alojzije Stepinac. Rođen 8. svibnja 1898 godine u Brezariću, kršten 9. svibnja 1898 u Krašiću, zaređen za svećenika 26. listopada 1930. u Rimu, posvećen za nadbiskupa koadjutora 24. lipnja 1934. u Zagrebu, zagrebački nadbiskup od 7. prosinca 1937. Osuđen zbog vjernosti Isusu Kristu i Crkvi 11. listopada 1946. na 16 godina zatvora s prisilnim radom. Zatočenik u Lepoglavi od 18. listopada 1946. do 5. prosinca 1951., kada je prebačen u sužanjstvo u Krašić. Imenovan kardinalom 12. siječnja 1953. Umro na glasu svetosti i mučeništva u Krašiću 10. veljače 1960. godine..."

Kako vidimo djelovao je u veoma teškom vremenu II. svjetskog rata. Neustrašivo je nastupao u obrani Božjih i ljudskih prava i prava naroda, o čemu svjedoče brojni njegovi nastupi i govorci.

Tadašnji visoki partijski dužnosnik Milovan Đilas je rekao Ivanu Meštroviću: "Da vam pošteno kažem istinu, ja mislim, i nisam sam u uvjerenju, da je Stepinac neporočan čovjek, postojan karakter, koji se ne da slomiti. On je bio osuđen nevin, ali često biva u povijesti da pravednici budu osuđeni u cilju postignuća nekih političkih ciljeva. Nemamo ništa protiv njegovog hrvatskog nacionalizma, ali ne možemo podnosići njegovu privrženost rimskom papi. Mi uklanjam sve što nam je na putu. Svrha posvećuje sredstvo. Da je proglašio Crkvu odijeljenom od Rima, mi bismo ga do neba uzdigli" (Vladimir Horvat, kardinal Alojzije Stepinac, Zagreb - Samobor - Krašić 2008. str. 196.). Stoga, da bi ga osudili stvorili su montirani proces.

Dva dana nakon njegove osude na montiranom procesu u Zagrebu predsjednik američkih Židova Louis Breiner rekao je za kardinala Stepinca: „Kardinal Stepinac bio je vjerni prijatelj Židova i prosvjedovao je protiv kleveta. Te svoje osjećaje nije skrivao ni za vrijeme okrutnih Hitlerovih progona. On je bio jedan od rijetkih ljudi u Europi koji su tada nastupili protiv nacističke tiranije, i to u svakom trenutku kad je bilo najopasnije“ („Crkve na kulturna dobra“. broj 7, str. 103.).

Slično je rekao 19. siječnja ove godine britanski povjesničar dr. Robin Haris na Hrvatskom katoličkom sveučilištu u Zagrebu, koji je inače bio savjetnik britanske premijerke Margaret Thatcher: „Blaženi Alojzije Stepinac svijetli je primjer kojeg se u Hrvatskoj, u kojoj se većina stanovnika izjašnjava katolicima, ne smije zaboraviti. Najveće nadahnuće današnjem naraštaju može pružiti ustrajnost i nepokolebljivost njegova duha“.

Papa Ivan XXIII. rekao je za blaženog kardinala Stepinca u bazilici Sv. Petra u Rimu 17. veljače 1960. godine osam dana nakon njegove smrti: „Njegova dugotrajna patnja 15-godišnjeg izgona u vlastitoj domovini i kao vedro dostojanstvo, kojim je on pun pouzdanja nastavio trpljenje, izazvalo je sveopće divljenje i poštovanje“ (Benigar, str. 792.) i nastavlja: „Mučeništvom se može smatrati i razdoblje od 14 godina koje je on proveo u usamljenosti, pored svakodnevnih fizičkih i moralnih trpljenja“.

Ja sam ga više puta kao sjemeništarac posjetio i nosio sam mu pisma. Jednom mi je zgodom

rekao kako mu teško pada na srce što ne može obavljati svoju nadbiskupsku službu u Zagrebu. U jednom je trenutku zastao i rekao: "Neka je hvala Bogu!" Njegovo je mučeništvo bilo dugotrajno, popraćeno klevetama, poniženjima, optužbama na montiranom procesu u Zagrebu i okončano nepravednom presudom oduzimanja slobode. Bio je izložen postupcima koji su mu sigurno skratili život. Na čemu je temeljio svoju vjeru i pouzdanje? Na Isusu Kristu, čije smo rođenje slavili na blagdan Božića.

U jednom pismu napisao je liječniku dr. Ivi Andresu ovo: „Onaj koji se malo dublje zamisli u misterij utjelovljenja Božjega Sina, i koji samo malo shvati svu dubinu ljubavi Božje prema čovjeku, taj će na tu ljubav odgovoriti ljubavlju i život svoj priлагoditi prema načelima evanđelja Sina Božjega. Ali, takav onda može ići kroz cijeli život s najvećim optimizmom, i apsolutnom vjerom u konačnu pobjedu dobra“ (Dr. Ivo Andres 1953. godine). Blaženik je to doista posvjedočio svojim životom. On je bio nalik na svjetlo i sol o kojima govori današnje evanđelje. „Vi ste sol zemlje... Vi ste svjetlost svijeta!“, govori Isus svojim učenicima, ali i svojoj Crkvi, svima nama. Sol čuva od pokvarljivosti, daje tek jelu. Bez soli sve je bljutavo i neukusno.

Kada Isus kaže „Vi ste svjetlo svijeta“, to znači da budemo svjetlo za druge, da nas prepoznaju kao vjernike. Dakle, Crkva treba svjedočiti, a to je svaki krštenik, svojim djelima treba dati svjedočanstvo svijetu da pripadamo Isusu Kristu, da smo živi udovi njegove Crkve. Blaženi kardinal Stepinac je to doista i bio. On je poput apostola Pavla navješćivao Riječ Božju. Želio je poput Pavla navijestiti samo Isusa Krista i to raspetoga.

Tko mu je usadio vjeru? Prije svega njegova majka. Na dan njegovog svećeničkog ređenja majka mu je rekla da se moli za njegovo svećeničko zvanje. Stoga nas ništa ne iznenađuje što je mnoge svoje propovijedi posvetio najviše obiteljima kao osnovnoj stanici ljudskog društva i Crkve.

Govoreći o obitelji Blaženik je rekao: „Kao što se ne može urediti kuća ako se prije toga ne urede njezini temelji, tako se ne može urediti ni ljudsko društvo, ako se ne urede temelji na kojima ono počiva. Temelj na kojemu počivaju narodi i čovječanstvo jest bez sumnje obitelj“. Ova blaženikova riječ nimalo nije zastarjela niti danas, štoviše, može se reći da je danas obitelj kudikamo ugroženija negoli prije.

Papa Benedikt XVI. je rekao: „Svi znamo koliko su brak i obitelj ugroženi: s jedne strane lišavanjem njihove nerazrješivosti sve lakšim oblicima rastave, s druge strane, novim, sve raširenijim ponašanjem, a to je zajednički život muškarca i žene bez pravnoga oblika braka. Ovdje nije riječ o diskriminaciji“, veli papa, „već o pitanju što je ljudska osoba kao muškarac i kao žena te kako

zajednički život muškarca i žene može primiti pravni oblik“ (Ratzinger: „Europa - njezini sadašnji i budući temelji“, str. 30.).

Blaženi kardinal Stepinac je još u svoje vrijeme govorio: „Najveća laž i licemjerstvo današnjeg vremena jest ako netko govori o patriozmu, a ruši obiteljski život, bilo na ovaj ili onaj način (Duda: „Razmišljanja o Stepincu“, str. 81.) i nastavlja: „Hrvatske nema bez jakih, fizičkih i moralno zdravih obitelji. A tih opet neće biti bez čestitih moralno i fizički zdravih i sretnih pojedinaca, bez zdrave i valjane mladeži“. Djeca se mogu najbolje razviti u zdrave i čestite ljude, uz roditelje koji se vole, poštuju i mole.

Braćo i sestre! Obiteljsko ozračje koje nije radosno, ne pridonosi dobru djeteta. Stoga je roditeljska ljubav najbolja garancija djeci da će ona, kada odrastu, biti zreli članovi društva i hrvatskog naroda.

Braćo i sestre! Mnogi su od vas otišli s tugom u srcu u daleki svijet kako bi djeci bilo lakše i bolje. No, primjetili ste kako je teško odgajati djecu danas. Davno je to uočio i blaženi kardinal Stepinac pa je često slao pisma našim iseljenicima (posebno u Njemačku). Jedno takvo pismo napisao je radnicima u Njemačkoj 27. studenoga 1941. godine, čija poruka ne gubi ni danas na snazi. Između ostalog blaženik piše: „Ako ste vi daleko od svojih milih i dragih, ako ste daleko od svoje domovine Hrvatske, Bog nije daleko od vas. Njegovo vas očinsko oko gleda i tamo. Njegova vas očinska ruka okružuje, njegova božanska ruka štiti. Pokažite se i u tuđini pravom djecom Božjom i pravom djecom hrvatske domovine“.

U pismu upozorava da ne zaborave svoje kršćanke dužnosti, a to je prije svega molitva. „Kad se dijete probudi u kolijevci, ono najprije traži svoju majku. Ako je nema počne plakati. Svi smo djeca Oca nebeskoga, koji nam je najbolji i najpouzdaniji od bilo koje majke“, piše blaženik. Nema veće ljubavi prema domovini, nego svuda i svagdje živjeti poštenim životom. Sigurne temelje jedne zemlje ne stvaraju ubojice, kradljivci, nego marljivi i pošteni ljudi, poručuje blaženik.

Braćo i sestre! Volite svoju domovinu i u tuđini. Jedno od najvećih dobara jest katolička vjera, na kojoj je sazidana naša časna prošlost. Mnogi su sinovi i kćeri hrvatskog naroda napustili svoju domovinu, svoju veliku obitelj. Utuđem svijetu susreli su se s novim narodom i kulturom te brojnim izazovima. Crkva se poput dobre majke brinula za svoju djecu te im slala svećenike, kako ne bi izgubili ono najvrjednije: ljudsko i kršćansko dostojanstvo, uvijek i svuda zauzimala se za čovjeka, promicala njegova prava i štitila dostojanstvo čovjeka.

Uloga i briga Crkve bila je velika, kako domovinske tako i sveopće Crkve. Domovinska

Crkva vodi brigu za svoje vjernike u iseljeništvu, šaljući im svoje svećenike, i časne sestre, a ovdasnja vas Crkva prima kao svoju djecu. I tako se mnogi vjernici doživljavaju kao jedna velika obitelj, unatoč pripadnosti različitim narodima, kulturama i jezicima. Na taj se način čini jedno veliko bratstvo i zajedništvo u Isusu Kristu.

Iz vlastitog iskustva mogu reći da su se Hrvati, koji se redovito okupljuju u svojim hr-

vatskim župnim i misijskim središtima, uspjeli koliko-toliko oduprijeti negativnim utjecajima koji prijete čovjeku. Želim da i vi ostanete vjerni Isusu Kristu i svome hrvatskome narodu. Dobri Bog neka vas prati svojom milošću i svojim zagovorom Majka Marija, Kraljica Hrvata, kao i blaženi kardinal Alojzije Stepinac. Zahvaljujem fra Duji Bobanu na pozivu. Želim njemu i vama, kao i časnim sestrama, svaki Božji blagoslov. Amen ■

Stepinčevo

Mississauga, 11. veljače, 2012.

Draga braćo i sestre! Godine 1952. neposredno nakon dolaska blaženog kardinala Stepinca u Krašić, kao 12-godišnji dječak i sjemeništarac posjetio sam ga u župnom dvoru u Krašiću. I dok smo tako razgovarali u jednom je trenutku blaženik zastao i potištenim glasom rekao: „Vi ste još mladi. Niste svjesni što se u ovom trenutku događa s Crkvom. Zamislite, meni kao zagrebačkom nadbiskupu nije omogućeno upravljati sa Zagrebačkom nadbiskupijom“. Malo je zastao, a onda rekao: „Neka bude volja Božja“. Bio sam premlad da bih razumio doseg tih riječi ali i posvemašnje predanosti Bogu. Na blaženiku su se ispunile riječi današnjeg evanđelja: koje je izgovorio Isus svojim učenicima: „Došao je čas da se proslavi Sin čovječji. Zaista, zaista, kažem vam: ako pšenično zrno, pavši na zemlju ne umre, ostaje samo; ako li umre donosi obilat rod“.

Blaženik je bio nalik pšeničnom zrnu, koje umire i donosi plod. To je potvrdio i sam papa Ivan Pavao II. 1998. godine na Mariji Bistrici, kad je rekao: „Nije li možda upravo to bila tajna i vašeg nezaboravnog nadbiskupa kardinala Stepinca, kojega danas motrimo u slavi blaženika koji, poput pšeničnog zrna, „pade na zemlju“, na ovu hrvatsku zemlju, te je umrijevši, donio „obilat rod“.

Braćo i sestre! Kao što se pšenično zrno predaje zemlji da bi donijelo rod tako se blaženi Alojzije Stepinac bezuvjetno predao Ocu nebeskom. On je više puta na suđenju ponovio da je za svoja uvjerenja i vjernost Bogu spremjan trpjeti i umrijeti. Ljubio je Boga, ljubio je Crkvu, ljubio je svoj hrvatski narod više nego svoj život. Vjerovao je Isusu i njegovim riječima: „Tko ljubi svoj život, izgubit će ga. A tko mrzi svoj život na ovome svijetu, sačuvat će ga za život vječni“ (Iv 12, 25).

Kada danas kao vjernici stojimo pred ovim mučenikom vjere, pred čovjekom neslomljive snage, kada danas razmišljamo o životu blaženoga Alojzija Stepinca moramo se zapitati: Gdje je tajna njegove neustrašivosti? Možemo kratko

reći: U posvemašnjoj predanosti Isusu Kristu, čije smo rođenje nedavno proslavili.

Godine 1953. napisao je pismo jednom liječniku: „Onaj koji se malo dublje zamisli u tajnu utjelovljenja Božjega Sina, i koji samo malo shvati svu dubinu ljubavi prema čovjeku, taj će na tu ljubav odgovoriti ljubavlju i život svoj prilagoditi prema načelima Evanđelja Sina Božjega. Ali, takav može ići kroz cijeli život s najvećim optimizmom, i apsolutnom vjerom u konačnu pobjedu dobra“ (Dr. Ivo Andres 1953. godine).

Savjest mu je bila čista. Više je puta na montiranom komunističkom suđenju u Zagrebu ponovio: „Moja je savjest čista“. Smirenio je gledao u oči tužiteljima, sucima i razularenim masi. Zato je bio nepotkuljiv, neustrašiv i neslomljiv. Njegova čista savjest proslavila je Crkvu, kao što piše apostol Pavao: Ovo je naša slava: svjedočanstvo naše savjesti da smo u svijetu živjeli u svetosti i iskrenosti Božjoj. Svoju savjest je oblikovao čitanjem Svetoga pisma, molitvom, razmatranjem, te savjetovanjem s duhovnim ljudima. Smatrao je posebnom milošću trpjeti radi čiste savjesti i radi Boga, te podnosititi nevolje i nepravde. (usp. 1 Pt 2, 19).

Gotovo da nije bilo propovjedi koja nije bila usmjerena oblikovanju savjesti ondašnjeg čovjeka. Želio je da savjest hrvatskog čovjeka bude osjetljiva, da se opredijele za život, dobro, istinu, pravdu, ljubav protiv mržnje, slogu protiv nesloge. Bio je uvjeren da će opstanak hrvatskog naroda ako živi po kršćanskoj savjesti. Koju nam poruku šalje ovaj blaženik? Istaknuo bih neke:

Prva poruka: U životu i smrti blaženoga Alojzija Stepinca očitovala se čudesna Božja snaga. Kao što su svi kršćanski mučenici, tako i kardinal Stepinac je bio spremjan na mučeništvo radi vjernosti Bogu i Crkvi. Bio bi slavljen i veličan da je izdao Boga i Crkvu. Radije je prihvatio javne pogrde, negoli pohvale komunističkog režima.

Kad su mu ponudili slobodu i da napusti hrvatsku zemlju radije je izabrao zatvor kako bi

ostao slobodan. Njegov boravak u zatvoru bio je znak solidarnosti s progonjenima, znak da ih Bog nije napustio, nada da će bezbožna sila propasti, kao što je i propala. U njemu se očitovala čudесna Božja snaga jer je svojim neprijateljima - progoniteljima oprštalo. A praštanje je najjači znak ljubavi. Ljubio je i neprijatelje svoje, molio je za one koji su ga progonili. To je Božje djelo. Zato njegovo mučeništvo ne smijemo zaboraviti.

Ove godine, 19. siječnja britanski povjesničar dr. Rubin Haris, koji je bio savjetnik britanske premijerke Margaret Thacer, između ostalog je rekao: „Blaženi Alojzije Stepinac svijetli je primjer kojeg se u Hrvatskoj, u kojoj se većina stanovnika izjašnjava katolicima, ne smije zaboraviti. Najveće nadahnuće današnjem naraštaju može pružiti ustrajnost i nepokolebljivost njegova duha“.

Druga poruka je primjer njegovog svetačkog života. Životni put blaženog Alojzija Stepinca bio je neobičan. Kao zreo mladić se odlučio za svećeništvo. Njegov se život može promatrati kroz više vidova: kao mладог kršćanskog laika, život vojnika, studenta, svećenika, pomoćnog biskupa, a zatim zagrebačkog nadbiskupa i kardinala, kao osuđenika, zatočenika i mučenika. Za cijelo vrijeme života zračio je Božjom ljubavlju i blizinom. Bog mu je uvijek bio na prvom mjestu, a posebno je štovao Blaženu Djevicu Mariju, Kraljicu Hrvata. Iz te duboke povezanosti s Bogom proizlazilo je i njegovo rodoljublje.

Treća poruka: blaženik je bio iskreni rodoljub. Njegovo je rodoljublje proizlazilo iz ljubavi prema Bogu Isusu Kristu. Poznate su blaženikove riječi koje je rekao 24. lipnja 1934. godine, obraćajući se bogoslovima zagrebačke nadbiskupije: "Mi znamo što jesmo i svoga se hrvatskog imena ne trebamo nikada stidjeti". Po njemu se domovina ljubi savjesnim obavljanjem svojih povjerenih staleških dužnosti, u svetom redu, u svetoj ženidbi, u svojoj javnoj i privatnoj službi. Tko tako živi on je pravi rodoljub. „Ljubav prema narodu nije predmet trgovine ni za novac, ni za slavu, nego je ona moralna i etička dužnost“, rekao je blaženik.

Četvrta poruka: Blaženik je bio veliki obnovitelj obitelji. Više je puta govorio o obitelji, nadahnjujući se na Nazaretskoj obitelji: „Jake i sretne Hrvatske nema bez jakih, fizički i moralno zdravih i zadovoljnih obitelji. A tih opet neće biti bez zdrave i valjane djece“. Zauzimao se i bilo mu je veoma stalo do obitelji koje su bile žarište vjere i narodnosti, te je nastojao da se očuvaju i moralno obnove.

Današnja obitelj je uzdrmana. Posebno je teško obiteljima koje su u emigraciji. Često su prisutni nesporazumi i loši utjecaji na obitelj i djecu. Mnogi su od vas otišli iz Hrvatske kako bi djeci bilo lakše. No, svjesni ste kako je teško odgajati djecu. Davno je uočio taj problem blaže-

ni kardinal Stepinac te je slao pisma iseljenicima. Jedno takvo pismo upućeno radnicima u Njemačku 1941. godine, čija poruka ne gubi na snazi ni danas: Između ostalog blaženik piše: „Ako ste vi daleko od svojih milih i dragih, ako ste daleko od svoje domovine Hrvatske, Bog nije daleko od vas. Njegovo vas očinsko oko gleda. Njegova vas očinska ruka okružuje, njegova božanska ruka štiti. Pokažite se i u tuđini djecom Božjom i pravom djecom hrvatske domovine“. U istom pismu upozorava kako ne bi zaboravili molitvu. „Kad se dijete probudi u kolijevci, ono traži najprije svoju majku. Ako je nema počne plakati. Svi smo mi djeca Oca nebeskoga, koji nam je najpozdaniji od bilo koje majke“.

Peta poruka: Blaženik je bio čovjek nade. Blaženik je u svoj biskupski grb dao upisati riječi: „In te, Domine, speravi“ - U tebe se, Gospodine, uzdam“. U svojim je propovijedima uvijek izražavao nadu. Vjerovao je u budućnost Crkve u hrvatskom narodu i u budućnost hrvatskog naroda. Pozivao je vjernike da se uzdaju u Isusa Krista i njegovu Majku Mariju. Životno geslo „U tebe se, Gospodine, uzdam“ blaženik je Alojzije upisao u svoj biskupski grb i u svoje srce. To je njegova ostavština hrvatskom narodu i Crkvi u Hrvatskoj: blago njegova srca, blago njegove vjere i blago njegova života.

Šesta poruka blaženoga Alojzija Stepinca bila je želja da Bog po njegovu zagovoru udijeli obilnu pomoć svojim vjernima. U duhovnoj oporuci, prije svoje smrti, blaženik je obećao da će nas iz vječnosti štititi i pomagati: „Želim, naime, i poslije svoje mrtvi - piše u oporuci - činiti sve što mogu da otklonim od vas opasnosti koje vam prijete i da povećam vašu sreću koliko je to moguće u ovoj suznoj dolini“.

Slaveći Hrvatske mučenike, a posebno „Stepinčeve“ hrvatski nas mučenici, a posebno blaženi kardinal Stepinac potiču na ustrajnost u vjeri i u očuvanje korijena hrvatskih i katoličkih. Ti su korijeni veoma prepoznatljivi, zahvaljujući vama i vašim svećenicima koji se trudite živjeti vjeru svojih očeva i majki.

Crkva se poput dobre majke pobrinula za svoju djecu, šaljući vam svećenike, kako se ne bi izgubilo svoje ljudsko i kršćansko dostojanstvo, a danas vas također objeruče prihvata i voli. Iz vlastitog iskustva mogu reći da su se Hrvati koji su se redovito okupljali i okupljaju u svojim hrvatskim i župnim zajednicama uspjeli koliko-toliko othrvati negativnim utjecajima koji prijete. Želim da i dalje ostanete čvrsti kao vjernici, i kao sinovi i kćeri hrvatskoga naroda. Dobri Bog neka vas sve prati i čuva: vaše svećenike i sve vas preporučam zagovoru blaženoga kardinala Alojzija Stepinca. Još jednom zahvaljujem vašem župniku na pozivu. Neka vas prati Božji blagoslov! Amen ■

Stepinčev Norval, 12. veljače, 2012.

Čitajući odlomak Levitskog zakonika ne možemo se oteti dojmu da se moglo tako neljudski postupati prema bolesnicima, posebno gubavcima. Ako bi kojim slučajem bolesnik ozdravio od gube, morao se prema tadašnjim propisima javiti svećenicima. Oni su bili nadležni proglašiti da li je netko ozdravio ili nije. Ukoliko je netko bio proglašen „čistim“, da je ozdravio od gube, mogao se vratiti svojem redovitom životu.

Današnje evanđelje spominje jednog takvog gubavca kojeg je izlječio Isus od te opake bolesti. Guba je bila u stvari jedna vrst kožne bolesti. U Starom zavjetu knjiga Levitskog zakonika donosi veoma stroge propise glede te bolesti, posebno o ljudima koji su bili njome zaraženi. Onaj tko je obolio od kuge nije smio boraviti u svojoj obitelji, ni u naseljenom mjestu. Kad bi gubavac ugledao čovjeka trebao je vikati: „Nečist“ Nečist!“, da mu se ne približi zdravi čovjek i tako zarazi od iste bolesti.

Možete si zamisliti kako je bilo teško tim bolesnicima. Bolesni su i k tome odbačeni od vlastitih ukućana. Takvi bolesnici nisu smjeli sudjelovati u hramskom bogoslužju i molitvenom zajedništvu. Ljudi su ih jednostavno izbjegavali, kao i njihovi ukućani. Da stvar bude teža, rabini su govorili da postoje 72 vrste gube i svaka prema njihovom tumačenju ima svoj uzrok u grijehu čovjeka.

Pri kraju radnoga Isusovog dana u Kafarnaumu, dok je Isus izlazio iz grada, jedan je gubavac pristupio Isusu, kleknuo pred nj i zamolio ga da ga očisti. Bolesnik je čuo da Isus propovijeda u Kafarnaumu, pozivajući ljude na obraćenje. Čuo je i za ozdravljenje opsjednutog u kafarnaumskoj sinagogi, ozdravljenje Petrove punice, i brojna ozdravljenja pred vratima Petrove i Andrijine kuće. On je vjerovao da Bog posebno djeluje preko Isusa iz Nazareta. Bio je svjestan da ga jedino Isus može očistiti i osloboditi od te teške bolesti. Zato i veli Isusu: „Ako hoćeš možeš me očistiti!“ (Mk 1, 40). Tim je riječima gubavac posvjedočio svoju vjeru u Isusovo božansko

porijeklo, to jest da je Isus onaj koga su navijestili svi proroci, pravi Bog i pravi čovjek. Sv. Marko piše da je Isus bio duboko ganut nad gubavcem zbog njegove bolesti ali i njegove vjere. „Isus ganut pruži ruku, dotače ga se pa mu reče: 'Hoću, budi čist!'“ (Mk 1, 41).

Izlječenje gubavca nije bio samo humani Isusov čin samilosti, nego je to bio prije svega znak da su nastupila vremena kraljevstva Božjega, koje je donio Isus Krist. „Pazi, nikome ne kazuj!“, veli Isus izlječenom gubavcu. Isus brani ozdravljenom da ga ne prokazuje kao čudotvorca i spasitelja. Zašto? To će Isus ostvariti u vazmenom otajstvu: muci, smrti i uskrsnuću. No izlječeni čovjek nije mogao šutjeti pa je svuda govorio da ga je Isus izlječio. Što nam ovo govori? Vjernik koji živi svoju vjeru, on je ne može zadržati za sebe nego je želi prenijeti drugima. Prema tome vjera nije privatna stvar, kako je neki žele učiniti.

U 2. čitanju apostol Pavao opominje kršćane u Korintu: „Ne budite sablazan ni Židovima, ni Grcima, ni Crkvi Božjoj“ (1 Kor 10, 32). Pavao poziva kršćane na jedinstvo, da ne daju loš primjer nevjernicima. „Nasljedovatelji moji budite, kao što sam i ja Kristov“ (1 Kor 10, 1). Pavao vidi ostvarenje tog jedinstva u euharistiji koja stvara zajedništvo. Štoviše, kaže na jednom mjestu: „Stoga, tko god jede kruh ili piye čašu Gospodnju nedostojno, bit će krivac tijela i krvi Gospodnje. Neka se dakle svatko ispita pa tada od kruha jede i iz čaše piye. Jer tko jede i piye, sud sebi jede

i pije ako ne razlikuje Tijela“ (1 Kor 11, 27-29).

A malo kasnije u istoj poslanici nastavlja: „Doista, kao što je jedno tijelo te ima mnogo udova, a svi udovi jednoga tijela iako mnogi, jedno su tijelo - tako i Krist“ (1 Kor 12, 12). Parafrazi rajući Pavlove riječi koji kaže da smo svi mi jedno tijelo, bilo Židovi, bilo Grci, bilo robovi, bilo slobodni, jednako tako možemo i mi Hrvati reći: Nema više Centraša, Hamiltončana, Misišačana, Okvilčana, svi smo mi jedno. Sve nas ujedinjuje ista vjera, isti katolički i hrvatskih duh.

Braćo i sestre! Ljudi će nas najviše poštivati ako budu vidjeli naše zajedništvo, slogu, ljubav. Mi biskupi ponosni smo kada čujemo pohvale na račun naših vjernika od ovdašnjih biskupa. To vas još više obvezuje da radite na slozi i ljubavi, da vaša vjera bude živa i djelotvorna.

Blaženom kardinalu Stepincu, čije se godišnjice smrti spominjemo, na srcu su bile obitelji koje su silom prilika napustile domovinu zbog raznih razloga. Poznato je njegovo pismo u kojem se obraća radnicima 27. studenoga 1941. godine, čija je poruka i danas veoma suvremena. U tom pismu piše: „Ako ste vi daleko od svojih milih i dragih, ako ste daleko od svoje domovine Hrvatske, Bog nije daleko od vas. Njegovo vas očinsko oko gleda i tamo. Njegova vas očinska ruka okružuje, njegova božanska ruka štiti. Po kažite se i u tuđini pravom djecom Božjom i pravom djecom hrvatske domovine“.

Braćo i sestre! Odlazeći u tuđinu vi ste sa sobom ponijeli vjeru u Boga Isusa Krista, čuvajući je kao najveće blago. Kad sam bio kapelan u Torontu prigodom blagoslova obitelji rekao mi je otac jedne obitelji, pokazujući križ na zidu sobe. „Ovaj križ dao mi je pokojni otac. Na rastanku mi je rekao: „Sinko, nemam novaca da bih ti platio put, ali ču ti dati nešto što je i mene sačuvalo. Poklanjam ti ovaj križ i ne stidi se vjere i svoga naroda“.

Vi ste, braćo i sestre, po dolasku u Kanadu, gradili zajedno sa svojim svećenicima dvoranu, crkve, kupovali zemljišta kako bi se na njima okupljali, gradeći tako vjersko i nacionalno zajedništvo. Tako je sagrađena i ova vaša predivna crkva, posvećena Kraljici mira. Danas je i blagoslov vitraja u vašoj crkvi. Vitraji prikazuju život Isusov i život prve Crkve. Tu se nalaze vitraji sv. Franje Asiškoga, sv. Leopolda Mandića, sv. Nikole Tavelića i blaženog Alojzija Stepinca. U južnom dijelu lađe: prikazani su sv. Antun Padovanski, te evanđelisti. U sjevernoj lađi su blažena Marija Propetog Isusa Petković, sv. Marko Križevčanin, s desne strane blaženi Ivan Merz, blažena Katarina Kotromanić Kosača. Ovi predivni vitraji sami po sebi govore, a posebno likovi svetaca, do kakvih se sve visina može uzdići

čovjek u svom ljudskom i kršćanskem dostojsanstvu, ako je svjestan istine da je Bog postao čovjekom.

Blaženi kardinal Stepinac je rekao: „Onaj koji se malo dublje zamisli u tajnu utjelovljenja Božjega Sina, i koji samo malo shvati dubinu ljubavi Božje prema čovjeku, taj će na tu ljubav odgovoriti ljubavlju i život svoj prilagoditi prema načelima evanđelja Sina Božjega. Takav onda može ići kroz cijeli život s najvećim optimizmom i apsolutnom vjerom u konačnu pobjedu dobra“. Vi ste u toj vjeri živjeli, održali se i sačuvali. I kad je došlo vrijeme gradnje ove crkve počeli ste je graditi i odlučili da bude posvećena u čast Kraljice mira, koja se posebno štuje u Međugorju.

Ako je Isus kralj mira, onda je njegova majka Marija Kraljica mira. „Tko može biti sposobniji od Marije“, pita se blaženi kardinal Stepinac, „da posreduje mir među ljudima: mir među članovima obitelji, mir među pojedinim staležima, mir među pojedinim narodima i državama“.

U vrijeme agresije na našu Domovinu, hrvatski su branitelji pjevali po našim svetištima, a posebno u Lurd: „Dom nam čuvaj Božja Mati i sinova naših cvijet, tvojom molbom nek' se vrati Božji mir na cijeli svijet“.

Braćo i sestre! Nije teško odgovoriti zašto se papa Pijo XII. u najtežim trenucima ljudske povijesti, u vrijeme II. svjetskog rata, obratio Majci Božjoj za mir među posvađenim narodima. Sastavio je molitvu: „Izmoli nam od Boga mir ti, o Majko milosrđa. Kraljice mira, moli za nas i podaj zaraćenima u svijetu mir, za kojim narodi uzdišu, mir u istini, mir u pravdi, mir u ljubavi Kristovoj“.

Draga braćo i sestre! Neka vam ova crkva, koja je posvećena u čast Kraljice mira bude drago i sveto mjesto molitve i okupljanja. Neka Gospodin po zagovoru svoje Majke Marije učvrsti vašu vjeru da ostanete na visini kao ljudi i kao vjernici, kako bi mogli biti veleposlanici svoje drage Domovine, jer „nema većeg patriotizma, nema veće ljubavi prema domovini nego svuda i svagdje živjeti poštenim životom. Sigurne temelje jedne zemlje ne stvaraju ubojice, kradljivci, nego marljivi i pošteni ljudi (Stepinac iseljenicima Njemačke 1941. godine). Ovu je divnu crkvu gradila ljubav Hrvata. Ona će ostati kao trajni spomen na vašu ljubav. Neka vam bude poticaj da tu ljubav međusobno i dalje njegujete.

Zahvaljujem fra Marku i braći franjevcima na pozivu. Neka vas sve prati Božji blagoslov i zagovor Majke Božje Kraljice mira. Znam da se nećete mnogi vratiti u svoju Domovinu, ali vam zato želim i Boga molim da ostanete vjerni vjeri svojih pradjedova, vjerni Bogu i Crkvi, vjerni Domovini i svom hrvatskom narodu. Amen ■

Hodočašće HRZ i PZO Krašić, 1. ožujka 2012.

Slušali smo današnja čitanja. Prvo čitanje kao i evanđelje u međusobnoj su povezanosti. Prvo čitanje spominje židovsku kraljicu Esteru, koja se našla, zajedno sa svojim narodom, u velikoj nevolji. Kraljica se obraća Bogu riječima: „Gospodine moj, kralju moj. Ti si jedini. Dođi mi u pomoć meni koja sam sama“. Spominje kako je još u obitelji slušala kako je Bog odabrao Izrael među svim narodima u „svoju trajnu baštinu“, kako će se upravo u Izraelskom narodu roditi Spasitelj svijeta. Moli Boga za rasvjetljenje da znade reći pravu riječ u pravo vrijeme. Slušajući njezinu molitvu čovjek se ne može oteti dojmu kako iz nje zrači poniznost, pouzdanje i predanost Bogu, što je preduvjet da molitva bude uslišana.

U današnjem evanđelju Isus govori također o molitvi, potičući svoje učenike da mole: „Ištite i dat će vam se! Tražite i naći ćete! Kucajte i otvorit će vam se!“ (Mt 7, 7-8). Isus im poručuje da će ih sigurno uslišati ako budu molili. To osvjetjava s primjerom oca koji svom sinu, ako ga zamoli, neće dati kamen, nego kruh, neće mu dati zmiju ako zatraži od njega ribu i nastavlja kako ljudi, iako su često zli znaju darivati svoju djecu dobrima, koliko li će Otac nebeski obdariti dobrima one koji ga zaištu“ (usp. Mt 7, 9-11).

O važnosti i potrebi molitve Isus je više puta govorio, posebno u molitvi Očenaša, „Kad se molite, molite se ovako:

„Oče naš koji jesi na nebesima“. Molitva je sažetak evanđelja, najsavršenija molitva, kršćanska molitva i molitva Crkve. Riječ „Oče“ podsjeća nas da smo svi mi sinovi Božji, djeca Božja, da smo udovi mističnog Tijela Kristova koje se zove Crkva. Riječju „Oče“ Isus izriče svoje božansko sinovstvo, to jest da je on Sin Božji od vječnosti. Kada mi izgovaramo riječ „Oče naš“, tada smo zajedno s Isusom u zajedništvu s njime i u zajedništvu s njegovom Crkvom, koju je Isus ustanovio. Zato nas Isus naziva svojom braćom i sestrama. To će bratstvo i sestrinstvo posebno istaknuti apostoli u naviještanju evanđelja, nazivajući se međusobno braćom i sestrama.

„Sveti se ime tvoje“. Otac se nebeski objavio kao svet. Stoga molimo da se ta njegova svest ostvari u nama; da se na taj način Bog proslavi u nama i po nama.

„Dođi kraljevstvo Tvoje!“ Kraljevstvo Božje je novi poredak među ljudima, novi međuljudski odnosi koji nastaju u povezanosti s Bogom i vršenjem Evanđelja. Kraljevstvo Božje započelo je s Isusom Kristom. To je novo stanje u kojem će

svi prznati Božji vladavinu. Stoga molimo da se to kraljevstvo Božje ostvari među nama. Da bi se ono počelo ostvarivati na zemlji Isus nam poručuje da molimo:

„Budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji!“. Isus je došao da izvrši volju Oca svojega koji je na nebesima. „Ne moja volja nego Tvoja neka bude“, molio je Isus u Getsemanskom vrtu. Vršenje volje Božje treba biti i naše životno načelo, jer volja je Oca nebeskoga „da se svi ljudi spase i dođu do spoznaje istine“ (1 Tim 2, 3-4).

„Kruh naš svagdanji daj nam danas!“ Ne molimo Boga za bogatstvo nego za ono najosnovnije; da nam dade kruh koji je potreban za sutrašnji opstanak, ne samo obični kruh nego i euharistijski. Naime, crkveni oci ovu molitvu primjenjuju i na euharistiju, moleći se Bogu da nam ne ponestane kruha, ne samo materijalnog nego i duhovnog a to je Isus Krist koji se nazvao kruhom života.

„I otpusti nam duge naše kako i mi otpustamo dužnicima našim!“. Dugovi o kojima govorи Isus, to su naši grijesi. Stoga molimo Boga da nam oprosti grijeha. Samo Bog može oprostiti grijeha i vratiti mir. „Ali da znate da Sin čovječji ima vlast oprštati grijeha“, rekao je Isus farizejima i carinicima.

„I ne uvedi nas u napast, nego nas izbavi od Zloga!“ To znači, ne dopusti Isuse da upadne u napast. Bog nas ne uvodi u napast nego ga molimo da izdržimo kušnju, koja dolazi od Zloga, Sotone, ubojice čovjeka od početka, kako ga je nazvao Isus. U ovoj molitvi molimo Gospodina da nas očuva od zla i Zloga.

Papa Pavao VI. je rekao: „Nije čudo da naše društvo nazaduje, iako Sv. pismo oštro upozorava da se „cijeli svijet nalazi pod vlašću Zloga“, sadašnji papa Benedikt XVI. kaže: „Svaki put nakon papinih riječi nastaju povike, protesti. Zanimljivo je da to protivljenje dolazi uvijek od strane onih novina i komentatora koje ne bi trebala zanimati reafirmacija jednog stajališta vjere za koju kažu da je u cjelini odbacuju. Iz njihove perspektive opravdana je ironija, ali zašto srdžba?“, pita se papa (Raztinger: „Razgovor o vjeri“, str. 129.).

U dijelu Očenaša kad molimo za potrebe svoje, u stvari su to naši izričaji u kojima molimo ne samo za sebe nego i za ljude koji su oko nas. I kad gledamo svoju molitvu onda ćemo vidjeti koliko ona odudara od onoga što bismo trebali moliti. Mi molimo Boga za sitnice, a on nas želi obogatiti svojim mirom, radošću, ljubavlju, međusobnim pomirenjem i izmirenjem.

Blaženi kardinal Stepinac bio je veliki molitelj. U molitvi je bila sva njegova veličina. On je bio i vojni časnik. Kao pitomac Vojne akademije u Rijeci svake se nedjelje uspinjao Trsatskim stubama, kako bi se molitvom i sakramentima ojačao u svom duhovnom životu. Bio je veliki molitelj u zatočeništvu, najprije u Lepoglavi, a onda u Krašiću. Dok je bio u Krašiću, rekao je: „Nema

druge nego trpjeti za Božju stvar i moliti“.

Prije 15 godina bio je u Hrvatskoj i posjetio Krašić nadbiskup iz daleke Australije. On je posvjedočio kako je u Australiji pedesetih godina zagrebački nadbiskup Stepinac bio poput velikog svjetionika za cijeli katolički svijet. „Znali smo za strahovladu i teror komunizma izvana, iz tada slobodnog svijeta, ali ono što je još više ohrabrilovo: znali smo da i unutar tog bezbožnog sustava živi čovjek vjere, koji poput svjetionika svijetli svojoj braći, koji je spreman i život dati, ali nije spreman popustiti pred nikakvom silom na zemlji“.

Ja sam ga osobno doživio kao molitelja. Klečao je uvijek ovdje pokraj oltara gdje se nalazi natpis što su ga dali postaviti zahvalni svećenici, njemu kao uzoru molitve. Nezaboravne su njegove riječi što ih je izrekao: „Sve ste mi oduzeli, ali jedno niste: da kao Mojsije dižem ruke k nebu“, misleći na biblijsko mjesto gdje stoji napisano kako su Izraelci pobjđivali dok su bile Mojsijeve ruke uzdignute.

Nismo li i mi pobijedili agresora, zahvaljujući molitvi? Molitva je bila naša najjače oružje u borbi protiv zla. Ona će to biti i ubuduće. Pa ako išta ponesemo iz Krašića odlučimo da ćemo se moliti. Sam je kardinal rekao da kada se preseli s ovoga svijeta da će se moliti za nas. Čvrsto sam uvjeren da se on moli i sada za nas. Amen ■

10. godišnjica smrti kardinala Franje Kuharića

Pribić, 10. ožujka 2012.

Slaveći danas 10. obljetnicu smrti blage uspomene kardinala Franje Kuharića, spominjemo se prije svega jednog velikog hrvatskog nadbiskupa, koji se može staviti uz bok blaženog kardinala Stepinca. Bog ga je dao hrvatskom narodu u pravom trenutku. Prije nego što je kardinal Kuharić postao zagrebačkim nadbiskupom neki su komentatori novina pisali da se nadaju da Kuharić neće biti imenovan nadbiskupom jer bi on mogao krenuti stopama kardinala Stepinca, a to ne bi bilo dobro, pisale su novine.

Ovdje se ispunila narodna izreka da čovjek snuje, a Bog određuje. Papa Pavao VI. imenovao je Kuharića za pomoćnog zagrebačkog biskupa, a zaredio ga je nadbiskup Franjo Šeper 3. svibnja 1964. godine. Bio je najprije imenovan administratorom zagrebačke nadbiskupije, a 1970. godine bio je postavljen za zagrebačkog nadbiskupa i tu je dužnost vršio sve do 4. listopada 1997. kad dužnost predaje svom nasljedniku mons. Josipu Bozaniću. Iscrpljen bolešću umro je 11. ožujka 2002. godine, oplakivan od Crkve u Hrvata. Ko-

lone hodočasnika, posebno Zagrepčana, koji su dolazili u kapelu Nadbiskupskog duhovnog stola, gdje je bilo izloženo njegovo tijelo, dovoljno su pokazale tko je bio kardinal Kuharić. Upravljao je zagrebačkom nadbiskupijom u teškim vremenima komunističkog režima koji se okomio na Crkvu, posebno na kardinala Stepinca. Kardinal Kuharić poput proroka svake godine 10. veljače u zagrebačkoj katedrali diže svoj glas u obrani Stepinčeve nevinosti i u obrani njegove Crkve.

Upravljajući zagrebačkom nadbiskupijom vjernici su se osjećali sigurnima. U njemu su našli čvrsti oslonac i pravi melem na rani, noseći u srcu ne samo izmučenu nego i iseljenu Hrvatsku. Svuda je budio nadu, gdje god je išao. To i danas dobro pamte starije generacije Hrvata, posebno u Australiji, Kanadi, Americi, Argentini i drugim državama i kontinentima svijeta, gdje žive Hrvati.

Teško mu je pala na srce okupacija Hrvatske od strane srpsko-crнogorske vojske. Često se susreće s predstavnicima pravoslavne vjere, tražeći pomoć da se smire ratne strasti.

U prvim danima okupacije Hrvatske, krenula su i hodočašća hrvatskih branitelja na Mariju Bistrigu i na međunarodno hodočašće u Lurd, što je kardinal veoma podržavao. Kako sam bio 1991. godine imenovan Ravnateljem dušobrižništva za hrvatsku vojsku i policiju od strane HBK, zamolio sam kardinala Kuharića da predvodi hodočašće na Mariju Bistrigu. U tim je prigodama govorio da „naše rodoljublje ne smije biti otrovano ni kapljicom mržnje ili želje za osvetom. Naše rodoljublje ne smije biti ni rasističko, ni imperialističko, ni šovinističko. Naše je rodoljublje kršćansko“. On je to posebno naglasio 10. kolovoza 1991. godine na ruševinama župne crkve Sv. Lovre u Petrinji: „Ako je moj protivnik spalio moju kuću, ja neću spaliti njegovu, ako je razorio moju crkvu, ja neću njegovu, ako je ubio mojega oca ja neću njegovog“.

Kardinal Kuharić se u svojim govorima i propovijedima držao uvijek trajnih vječnih načela. Tako na primjer, u susretu u Predsjedničkim dvorima 29. rujna 1997. godine rekao je: „Razgovarajte s velikim s polazišta principa, nikada na koljenima. Principi su oružje. I zato kad Hrvatska čistih ruku i čiste savjesti nastupi pred svjetom, ona je jaka pred jakima“.

Uzor mu je bio kardinal Stepinac. Kardinal Kuharić je u svojim govorima često izražavao duboke težnje hrvatskoga naroda da bude slobodan i da slobodno živi s drugim narodima ravno-pravnim odnosima, a ne u odnosima prisile i ponizavanja koje je provodio komunistički sustav.

Stoga je papa Ivan Pavao II. rekao u povodu smrti nadbiskupa i kardinala Franje Kuharića da je „znao velikodušno, mudro i vjerno služiti Božjem narodu, povjerenom njegovoј pastoralnoј brizi. On se je tijekom komunističkog režima, ali i nedavnog razdoblja nacionalne povijesti označenog stradanjima, svim snagama zauzimao za obranu slobode i dostojanstvo hrvatskoga naroda, ujedinjujući blagu ljubav čvrstom postojanošću pastira odgovornog za stado. Kao čovjek koji je bio potpuno posvećen evanđeoskoj zadaći, dao je dosljedno svjedočanstvo za Krista, neumorno ulijevajući pouzdanje i hrabrost vjernicima u tijeku teških kušnji kojima je bila izložena hrvatska zemlja“.

Braćo i sestre, dragi Pribićanci! Spominjući se blažene smrti kardinala Kuharića, mi se spominjemo prije svega njega ne kao sina ove župe, na kojeg smo svi ponosni, i njegovog pastirskog služenja Crkvi u Hrvata, nego kao svetog i zaузетog Božjeg nadbiskupa, za kojeg se nadamo da će jednoga dana biti ubrojen među blažene. Njegov sveti život, koji je bio prožet evanđeljem, prepoznali su i mnogi nevjernici u našem društvu te predstavnici drugih religija, o čemu svje-

doče brojna pismena svjedočanstva sućuti prigodom njegove smrti.

Njega je posebno poštivao papa Ivan Pavao II. Koliko je bio cijenjen u Vatikanu, može se vidjeti i po činjenici da su ga kardinali 1991. godine na sinodi europskih biskupa izabrali da održi pozdravni govor pred papom. Bilo je to u vremenu agresije na Hrvatsku od strane srpsko-crnogorske vojke. Kardinal Kuharić je u svom pozdravnom govoru opisao stanje koje je tada vladalo u Hrvatskoj.

Gdje je kardinal crpio snagu? U Isusu Kristu i njegovom evanđelju. Naviještanje evanđelja smatrao je jednom od bitnih svećenikovih pastoralnih djelatnosti. U tom je smislu poticao često svećenike na razmatranje Riječi Božje, na molitvu, kako bi riječ Božja donijela ploda u dušama ljudi.

Kardinal Kuharić bio je čovjek vjere, misilac i propovjednik. Narod ga je rado slušao, iako je poneki puta i dugo govorio. Kad je dugo propovijedao onda je znao reći u šali: „Opet su dugo u crkvi pjevali“.

Bio je promotor redovnika i redovnica. Ni-kada nije pravio razliku između dijecezanskog i redovničkog klera. Osnovao je nove biskupije. Na srcu mu je bila posebno Vojna biskupija. Stoga je tražio od biskupa i provincijala da podupru ovu mladu vojnu biskupiju sa svojim svećenicima. Potkraj života kod kardinala Kuharića ispunile su se tri velike želje: uspostava slobodne i samostalne Hrvatske države, dolazak Sv. Oca u Hrvatsku i proglašenje blaženim kardinala Stepinca.

U naviještanju je evanđelja bio neumoran, često izložen smrtnoj opasnosti. Unatoč pokušaja dvostrukog atentata, učestalim prijetnjama, zastrašivanjima, saslušanjima na UDBI, ostaje 19 godina upravitelj župe u Radoboju, Rakovom Potoku, Sv. Martinu pod Okičem i u Samoboru. Bio je svjestan značenja evanđelja i njegove sna-ge.

Kad je riječ o Božjim zapovijedima koje spominje 1. Čitanje, kardinal Kuharić je rekao da su Božje zapovijedi upisane u savjest čovjeka. One ne zarobljavaju čovjeka nego ga čine slobodnim. Stoga je velika zabluda ismijavati ih. Uzmite 5. Božju zapovijed: „Ne ubij“. Ta zapovijed zaštićuje život od začeća sve do prirodne smrti. Okrutna ubojsvta ljudi pokazuju do čega može doći jedna civilizacija kada izbriše zapovijed: Ne ubij! To jednako vrijedi i za sve druge zapovijedi koje je Isus sažeo u najveću zapovijed ljubavi: „Ljubi Gospodina, Boga svojega, svim svojim srcem, i svom dušom svojom, i svim umom svojim. To je najveća i prva zapovijed. Druga ovoj jednaka: Ljubi svoga bližnjega kao samoga sebe“ (Mt

22, 37-40). Kardinal Kuharić je sve svoje djelovanje i propovijedanje promatrao u svjetlu Isusovog i našeg uskrsnuća. Kad je Isus došao u sukob sa Židovima, rekao im je: „Razvalite ovaj hram i ja će ga za tri dana podići“ (Iv 2, 18), misleći na svoje tijelo. Evanđelist Ivan kaže da su se prisjetili njegovi učenici što je Isus želio reći tim riječima kad je uskrsnuo od mrtvih. Mnogi su mu povjerivali.

Dakle, smrt čovjeka nije svršetak njegova života nego prijelaz u vječnost. Bog je sam sišao k nama i pošao za nas na križ da bismo bili sudionici vječne slave: „Može li biti veće nade za čovjeka od te ponude ljubavi i radosti za vječnost?“, pita se Kuharić. Stoga moramo, veli on, s Bogom surađivati za svoje vječno spasenje. To može izgledati nekima, baš kao i suvremenicima apostola Pavla, neuvjerljivo i pomalo čudno. Stoga Pavao poručuje: „Mi propovijedamo Krista raspetoga, Židovima sablazan, poganim ludost, pozvanima pak (vjernicima) - i Židovima i Grcima Krista, Božju snagu i Božju mudrost“

Braćo i sestre! Gospodin je odabrao najmlađeg sina skromnog seljaka Ivana i Ane Kuharić, njihovo trinaesto dijete, maloga Franju i učinio ga pastirom hrvatskoga naroda da širi Božju snagu i Božju mudrost. Sav je bio usmijeren prema vječnosti. Znao je više puta reći: „Kada počnemo

živjeti pod vidom vječnosti, čitav će se naš život promijeniti.

Poznato je da je kardinal bio veliki štovatelj Majke Božje. Gotovo da nije bilo nijedne njegove propovjedi, a da nije spomenuo i Majku Božju. Za nju je kardinal rekao: „Ona je dar, ona je majčinsko srce kroz koje je Bog sebe htio darovati čovjeku. Ona je majčinsko srce koje čuva i vodi Bogu“. Slično je rekao i blaženi Alojzije Stepinac: „Tko se utječe Mariji, tko je iskreno štuje, taj će naći Krista“.

Slaveći danas 10. obljetnicu smrti kardinala Kuharića, zahvaljujemo dobrome Bogu što nam ga je dao, što nas je učio o dobrome Bogu, o pravom bogoljublju, čovjekoljublju i domoljublju; što nas je sve usmjeravao prema vječnoj Domovini, prema Ocu nebeskom i njegovom sinu Isusu Kristu, što nas je usmjeravao prema našoj i Isusovoj Majci Mariji, u društvo svetih gdje se on danas, vjerujemo, nalazi.

Poznato vam je da je kardinal Bozanić sinoć na večernjoj svetoj misi u katedrali najavio utvrđivanje postojanja kardinalovog kreposnog života za vrijeme njegova života i nakon smrti. Ukoliko se utvrdi da postoji, Sveta Stolica nakon toga daje „placet“ - dozvolu za pokretanje postupka kardinala blaženim. Daj Bože da doživimo i dan proglašenja kardinala Kuharića blaženim! Amen ■

Križni put Hrvatske vojske i policije Ksaver, 18. ožujka 2012.

Već je tradicija da katolički vjernici, predstavnici Hrvatske vojske i policije, zajedno s vjernim hrvatskim katoličkim pukom Grada Zagreba, svake godine u korizmi hodočaste na ovaj Ksaver na kojem je podignut povijesni križni put našega Gospodina Isusa Krista.

U povijesti duhovnosti pobožnost križnoga puta seže u 4. i 5. stoljeće kada su hodočasnici odlazili u Jeruzalem da bi na mjestima Isusove muke i smrti častili Otajstva našeg otkupljenja. Trajalo je to sve do turskog osvajanja Jeruzalema i unutar njega svetih mjesta. Time je kršćanima onemogućeno hodočašće, a pobožnost križnoga puta veoma brzo se proširila izvan tih svetih mjesta Svetе zemlje. Tada je i hrvatski vjernički narod prihvatio ovu pobožnost, i podizao je znamenja Isusovih križnih putova, o čemu daje svjedočanstvo i ovaj križni put Grada Zagreba. Uzeto je 14 postaja, to jest 14 jakih izdvojenih događaja Isusovog hoda s križem na leđima. Početak mu je Pilatova osuda, a kraj Isusova smrt. Neki danas

dodaju i 15. postaju kako bi istakli da uskrsnuće Isusovo nadilazi svaku muku i svaku smrt.

Vjerojatno je i Isus u svojem ljudskom životu i boravku u Jeruzalemu, na njegovim ulicama susretao osuđenike s križem na ramenima kako odlaze u smrt. Gledajući takvu potresnu sliku u Duhu je proživljavao i svoj križni put, optužbe, uvrede, osudu, uspinjanje na Golgotu, razapinjanje i smrt. O tom Isusovom križnom putu ne znamo ništa. Znademo da ga je bolio križ čovjeka, križ osuđenika, križ nevinih i pravednih ljudi.

Ta, već je davno prorok Izaija prorokovao misleći na Isusa Krista: „Poput ovaca svi smo mi lutali i svaki je hodio svojim putem. Za naše grijeha probodoše njega, za opačine naše njega satrješe. Na njega pade kazna radi mira, njegove nas rane iscijeliše“ (Iz 53, 5-6).

Uglednom židovskom učitelju Nikodemu Isus upravo ovo posvjedoči kazavši: „Bog je toliko ljubio svijet da je dao svoga Sina Jedinorođenca da svaki koji u njega vjeruje ne propadne nego

da ima život vječni".

Isus, dakle, dragovoljno prihvata smrt. On nas njome spašava i otkupljuje od grešaka. Poznato nam je da Bog ne želi smrt grešnika, nego da se obrati i da živi. Sve ovo nam govori da je Isus vrlo dobro znao otkupni smisao svoje patnje i snagu njezinu za spasenje drugih. Upravo zbog toga on od nje ne bježi, nego ju prihvata kao put slobode za svakog čovjeka.

Budući da je Isus umro na križu radi nas i radi našega spasenja, on nas poziva na suradnju da sudjelujemo u njegovom spasiteljskom činu ljudi. Sugerira nam ovu istinu: kao što je njegova muka i smrt imala spasenjsku ulogu za nas, tako i naš križ ima istu ulogu za druge. Izričito nam upućuje poziv: uzmite križ svoj i slijedite me. A za stanje našeg umora, viče nam: „Dođite k meni svi vi koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas odmoriti“ (Iv 11, 28).

Kada nas Isus poziva na prihvatanje križa, to znači da je križ nešto pozitivno, nešto što u sebi nosi božansko sjeme otkupljenja i slobode. On je, ako je u Isusovom duhu, simbol i put slobode. Naravno da sve ovo mogu razumjeti i prihvati samo ljudi vjere.

Živo svjedočanstvo ovakve snage križa i prihvatanja žrtve dali su hrvatski branitelji kada su na svojim ramenima iznijeli golemi križ obraće Domovine. Njihova je žrtva urodila plodom: priznanjem Hrvatske kao slobodne, samostalne i nezavisne zemlje. To bismo mogli nazvati svojim nacionalnim „otkupljenjem“ i „uskršnūćem“. Ono je do nas došlo putem njihove patnje, trpljenja i križa.

Danas imamo nove „križeve“. Kao da u ovoj zemlji postoji netko zadužen da ih nepresta-

no „kuje“ i „proizvodi“, i to redovite namijenjeni su drugima za druge. Imamo „križ“ sve praznijih ognjišta; imamo „križ“ sve nesretnijih brakova; imamo „križ“ sve praznijih duša; imamo „križ“ sve siromašnijih ljudi; imamo „križ“ sve većeg broja nezaposlenih i beskućnika; imamo „križ“ nasilja u obiteljima, nemoralne zlorabe maloljetnika; imamo „križ“ privrednog kriminala; imamo „križ“ medijskog nametanja mentaliteta koji jako odudara od stvarnih i povijesnih vrednota hrvatskog čovjeka; imamo „križ“ servilnosti koja graniči s dostojanstvom čovjeka i nacije; imamo „križ“ sve površnjeg odnosa prema životu, prema vjeri, prema Evandelju i prema Crkvi; imamo „križ“ izmanipuliranog i, isključivim interesom kapitala, nametnutog odnosa prema svetinjama, prema danima odmora i prema izgradnji zajedništva u obitelji. I bezbroj drugih križeva. Zavedeni smo i kao da se prvi put nađimo u ovoj zemlji koja se rađala snagom vjere i oživljavala snagom prolivenih krvi svojih svjedoka. Svi ovi i drugi „križevi“ jesu teški, ali nisu znak da smo pobijedeni. Oni su izazov zreloj vjeri pojedinca i crkve i odgovornom društvu.

Stoga molimo i za najodgovornije u društvu da ih Bog nadahne, prosvijetli, da donesu u ovoj složenoj situaciji najbolje odluke, da pred velikima ovoga svijeta ne idu na koljenima, nego s najjačim oružjem, a to su načela o dostojanstvu čovjeka kao slike Božje.

Da, Isus nas i danas poziva da prihvatom križ. Dapače, isključiv je u zahtjevu, jer kaže: „Tko ne uzme križ nije mene dostojan“. A taj križ danas jest: biti pošten unatoč klimi nepoštenja, biti pravedan unatoč ozračju nepravde, zauzeti se za istinu unatoč osjećaju da ne koristi, promicati

pravdu i slobodu unatoč činjenici nevidljivih pomaka, boriti se za dobro svoga naroda i svakog čovjeka unatoč pokazateljima beskorisnosti. Danas se za Isusove učenike traži hrabrost, svjeđnost, odgovornost i iznad svega spremnost na žrtvu u Isusovom stilu. Nikakva cijena nije previsoka cijeni ostati čovjek.

Zato, braćo i sestre, doživljavamo svoj aktualni križ kao i onaj Isusov kao poziv na obraćenje. Mnoge koji su bili daleko od Boga pod težinom bolesti i bezizlaznih sila zla, približili su se Bogu snagom križa. Bolest ili druge nevolje života ako se prihvata kao križ, ona rađa plodom, vlastitim obraćenjem, a često i obraćenjem drugih. Čini nam se, u tom duhu, govorljiv slučaj Fidela Castra, donedavno zakletog neprijatelja Crkve i ispružene ruke ateizma. Zašto se obratio ovaj čovjek? Sigurno je to zahvat Božje milosti u njega. Ipak, ne isključujemo ni snagu bolesti-križa koja ga je približila Bogu. U konačnici: tko zna čijim križem je dobio vjeru. Upravo zato, križ je najveći čin ljubavi i najjača propovjedaonica.

Ta, nikada ne možemo do kraja razumjeti tajnu križa. Križ nam govori koliko nas Bog ljubi i koliko mi ljubimo Boga i ljude. Mnogi su vrli i sveti ljudi, a vjerujem da ih je i među vama mnogo takvih, svojim odgovornim životom, ponašanjem i svjedočenjem odgovorili izazovu križa i tako uprisutnili spasenjsku snagu Isusovog križa među nama.

Život blaženog kardinala Stepinca, a vjerujem da ćemo uskoro vidjeti i snagu križa u životu blagopokojnog kardinala Kuharića, govori da nema srca koje istina života ne može dirnuti, osobito ako je ona posvjedočena križem. Ni jedan od njih nije se odrekao križa. Štoviše, prihvatali su ga sa svom cijenom koju je u sebi nosio. S pravom se oni mogu pridružiti svetom apostolu Pavlu koji kliče: dičimo se križem Gospodina našega Isusa Krista, a liturgija Velikog petka tumači kako nam je po tom križu došlo spasenje.

Evandeoski opis nevino osuđenog Isusa, kao i drama njegovog umiranja, jasna je poruka svremenom čovjeku. Bez križa, bez žrtve, bez ljubavi nema ni čovjeka. Tako umire čovjek koji je živio s Bogom za druge.

Papa Benedikt XVI. upozorava nas kako danas vlada mišljenje da treba odstraniti od sebe svaku patnju, okončati bolest i skinuti s leđa svaki križ. No, ako doista nastojimo živjeti tako da križ i patnja nema mjesta u našem životu, postat ćemo „umjetni”, hladne, bezdušne i bezosjećajne „lutke” ignorirajući

tuđu patnju. Samo onaj koji je prošao vlastiti križ može razumjeti patnju i križ drugoga.

Stoga je križ, prije svega onaj Isusov, jer je beskrajno nesebičan, naša najveća svetinja, znak Božje ljubavi prema nama, ali i naše ljubavi za ljude. Ovako shvaćen križ nikome ne može smetati ni u školi ni u javnim prostorima. Tko za takav križ nađe mjesto u srcu, tražit će da bude i na zidu. Zato su pravi kršćani veoma osjetljivi ako im netko dira tako shvaćen križ, jer su svjesni da su njegovom snagom postali drugačiji.

Pod križem Isusovim stoji Marija, majka Isusova i majka Crkve. Kao što je pratila Isusa na njegovom križnom putu, tako danas prati braću svoga Sina na križnim putovima njihovog osobnog i kolektivnog života. Ona je pod križem kao majka koja razumije i svojim razumijevanjem olakšava bol križa. Samo ona znade kako je nevinom čovjeku čudno da ga križ prati. Zato je blaženi Alojzije Stepinac poručio Crkvi da je križni put nezamisliv bez Marije, a naša hrvatska katolička duša rado pjeva pjesmu Majci Božjoj: „Stala majka pod raspelom“. Ova „Marijina škola“ vodi nas do vapaja kojeg opet vjernička duša izriče: „O Marijo mila mi sada smo tu. Na putu života križ čeka nas ljut. Daj Majko nam kaži ti u nebo put“.

Završavajući danas pobožnost križnog puta ovdje na Ksaveru, razmišljajući muku i smrt Isusa Krista, i hraneći svoj život hranom koja dolazi iz tog otajstva, stavimo se pod zaštitu i zagonvor Majke Božje, da možemo nositi vlastiti križ, da prihvaćanjem vlastitog križa pridonesemo ozdravljenju vlastitog društva.

Svima vama: braći svećenicima, vojnim i policijskim kapelanicima i njihovim pomoćnicima, predstavnicima Hrvatske vojske i policije, svim vjernicima Grada Zagreba, od srca zahvaljujem. Neka vas prati Božji blagoslov i zagovor Majke Marije. Vidiemo se, ako Bog dade, iduće godine! Amen ■

Dan Vojne kapelaniјe „Bl. Alojzije Stepinac“ u Karlovcu

Propovijed generalnog vikara o. Jakova Mamića, Karlovac, 10. veljače 2012.

Slavimo Boga kroz one ljude koji su ga očitovali riječju propovijedanja, naukom otajstava i svjedočenjem života. Takav je ovaj „gorostas“, blaženi Alojzije Stepinac. Smijemo se, bez ikakvog kolebanja, takvim Božjim čovjekom ponositi i zahvaljivati Bogu zbog njega. Sve češće dolazimo do objektivnih pokazatelja o nevinosti ove osobe i o čistoći njezinih stavova.

Stepinac je sin ove zemlje i sudionik zbivanja u zemlji i svijetu od 1898, kada se kao dijete pojavio u svojem rodnom Krašiću, pa sve do 10. veljače 1960, kada ga je otrov, unesen kroz zračenje u njegovo tijelo, doveo do smrti. Taj spomen „odlaska“ slavimo danas, 10. veljače, kao dan u kojem je Stepinac otišao Bogu, gospodaru života i smrti, onome kojeg je poznavao samo vjerom, ljubio istinom i priželjkivao nadom. Rijetko je naći tako „bogatu jedinku“ koja u rasponu od 62 godine života, od jednostavnog seoskog djeteta, gimnazijalca, zaljubljenika, vojnika, svećenika, teologa, biskupa, kardinala, zatočenika pa do neslućene mučeničke egzistencije, toliko toga nosi u sebi.

U njemu se ispreplitalo mnoštvo bogatsta-

va koje je i sam držao kao vrijednosti za koje vrijedi biti i trpjeti: od neupitnosti središnjice Boga u osobnom, crkvenom, društvenom životu, preko profinjene brige za čovjeka bez obzira na njegovo porijeklo, vjeru ili naciju, pa sve do one ljubavi prema narodu za koju reče da se u njoj „ne da ni od koga nadvisiti“.

Obilježila ga je, kako to kaže Zborna molitva „borba za pravdu do smrti“. Obilježila ga je nesebičnost ljubavi prema Bogu koja mu je davala snagu da podnese „sve protivštine“ u Kristovom duhu. Obilježila ga je neizmjerljiva i živa čežnja za Bogom „pravim životom“. Imamo, dakle, pravdu kao međuljudski odnos utemeljen na pravu svakog čovjeka da cjelovito bude i da bude bez ikakve diskriminacije; imamo bogoljublje koje ga je odvajalo od svakome prirođenog egoizma i usmjeravalo na veličanstveni altruzizam koji graniči s Božjim bićem; imamo, na koncu, „pravi život“ koji nema ništa zajedničko sa surrogatima života što su ga onda, i danas, nudili čovjeku kroz sustave misli, politike, gospodarstva i ideologije.

Pokazalo se, braćo i sestre, da takvo opre-

djeljenje blaženog Stepinca nije ostalo bez „mučnih posljedica“ koje ga neminovno prate: zamjeriti se onima koji na čovjeka ne gledaju vrijednošću čovjeka i koji na Boga ne gledaju kao na počelo i smisao svega; koji na život ne gledaju kao vrijednost koja ne pripada svijetu „tržišta“ nego svijetu „svetoga“ te se ne smije unovčiti ni u kojem obliku (kapitala, užitka, karijere, ili čega drugoga).

Ideologijama koje su harale njegovim značajnim i teškim vremenom, Stepinac je bio „kamen spoticaja“ i to naročito zbog svoje uporne dosljednosti oko tri stožerne vrednote koje smo naveli: pravda, Bog i život. Poznato je da se svaka ideologije hrani idejama, ali žrtve su joj uvijek konkretni ljudi: ideologija nacionalsocijalizma s pretenzijama diskriminacije koja jednakost ljudi i rasa nije prihvaćala kao temeljno polazište i urođeno pravo svakog čovjeka – ubijala je pojedince i narode; ideologija komunizma koja je sva ljudska prava stavila u vjernost ideji revolucije – ubijala je sve što nije prihvaćalo takav diktamen.

U takvima situacijama, izložen u „prvom planu“, kao čovjek i nadbiskup, Stepinac je morao imati vrlo jaka uporišta da ostane dosljedan i čist. Listajući njegovu egzistenciju, dolazimo do tih živih oslonaca njegovog hoda. Svi njegovi oslonci su osobe i ne pripadaju svijetu ideja: to su Bog, čovjek, Crkva i savjest. Svoje prvo nepokolebivo uporište nalazi u Bogu kojemu je vjerovao; taj Bog ga je naučio da je važnije umrijeti za čovjeka, nego proglašavati deklaracije o njegovoj slobodi. Stepinac je imao svoje drugo uporište u Crkvi kao božanskoj ustanovi i moliteljici, jer je vjerovao da je molitva stanje božanskog ozračenja koje ulazi u osobu i pretvara ju u Božju prisutnost. Stepinac je imao treće uporište u svojoj savjesti, jer je hranio tu neuništivu dubinu svoje osobe istinom koja dolazi od Boga ljubitelja ljudske slobode.

Braćo i sestre, ima li smisla promatrati ovaj lik i slušati njegov govor danas? Neka svatko to prosudi za sebe. Skrećem vam pozornost na vremena koja danas nisu ništa manje izazovna, ništa manje upitna i ništa manje dragocjena od njegovih vremena. Ako su tada navedene ideologije (slikovito rečeno) „pile krv“ svih onih koji nisu bili iste „krvne grupe“ (žute, crne ili crvene, to sada nije bitno), danas postoje „pijavice“ koje iz duše isisavaju „savjest“, iz našega ljudskog i

povjesnog hoda isisavaju „smisao“, a iz naših krijeva isisavaju „nadu“. Imamo, tako, činjenicu „života bez savjesti“, „hoda bez svijesti“ i „patnju bez nade“. Ovi suvremeni izazovi nisu nasilni kao oni nekadašnji, jer sve čine putem prividno nenasilne „ponude“ ali uz prethodnu klimu i uvjerenje da se bez toga ne može: služe se „opijatima“ da čovjeka razoružaju tamo gdje je po sebi nedodirljiv, u njegovoj savjesti. Ubivši nju, vladaju njime.

Blaženi Alojzije Stepinac i ljudi Stepinčeva kova izvrsna su pokaznica kako ne samo opstati nego i pobijediti neprijatelje čovjekove nutrine, i to:

1. osloniti se svim svojim pouzdanjem na Boga tvorca i održavatelja života;
2. motivirati svoje napore istinskim ljudskim dobrom u kojeg spada život, sloboda, pravda, mir;
3. staviti svoje darove i patnje u službu naroda i dobra ljudske zajednice;
4. čuvati Crkvu kao mjesto dodira s Isusom Kristom najprije autentičnim životom, a onda neiskriviljenom naukom i promicanjem vrednota etičko-moralne naravi;
5. molitvom zalaziti u prostranstva u kojima Bog i čovjek stolju u svojoj istini i tamo tražiti svjetlo za razumijevanje evanđelja, čovjeka i vremena.

Neka nam blaženi Stepinac danas pomogne svojim zagovorom i motivacijom, da ne plačemo nad nekim vremenima i da u svakom vremenu vidimo mogućnost za nastanak novog čovjeka koji se gradi svojim mukotrpnim ulogom i milošću koja dolazi od Boga. Valja nam graditi društvo po izvornoj mjeri čovjeka i tada ne trebamo strepititi za mjesto Boga u njemu. Amen ■

10. obljetnica smrti blagopokojnog kardinala Franje Kuharića

Homilija kardinala Josipa Bozanića, 10. ožujka 2012., zagrebačka katedrala

Liturgijska čitanja: Mih 7,14-15. 18-20; Lk. 15, 1-3. 11-32

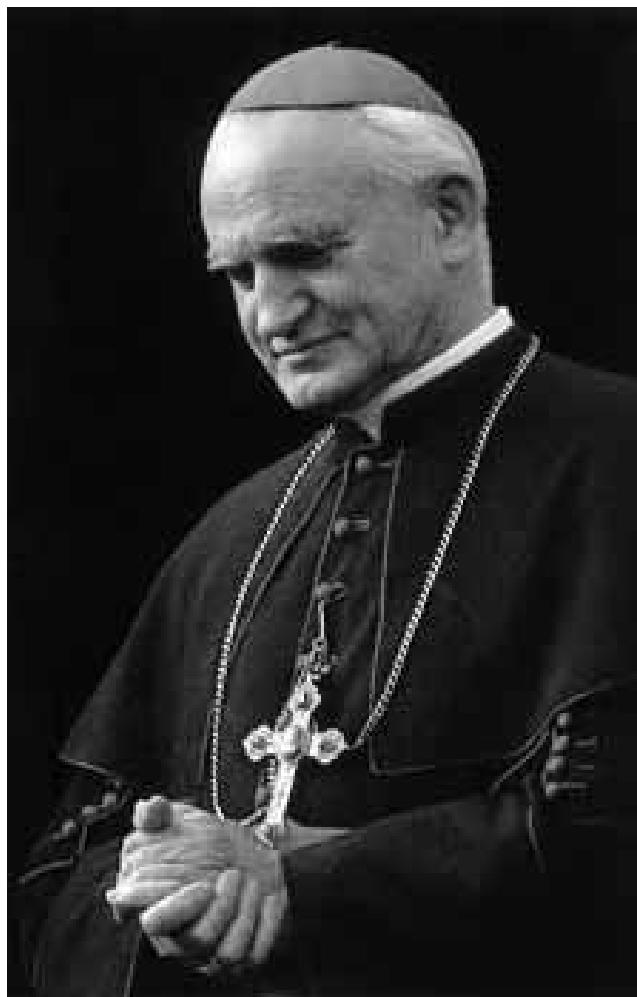
Preuzvišeni Apostolski nuncije,
draga braćo biskupi, prezbiteri i đakoni,
oci provincijali, redovnici i redovnice,
bogoslovi, sjemeništari, redovnički kan-
didati i kandidatice;
dragu braću i sestre u Kristu!

1. Godine što prolaze nemaju jednaku vrijednost u našim osjećajima, kada se odnose na drage ljude. Ni trajanje proživljenih trenutaka ne doživljavamo na isti način. Deset godina od smrti blagopokojnoga kardinala Franje Kuharića nosimo u svome vjerničkom iskustvu i spomenu, tako da – s jedne strane – osjećamo nedostatak vrijednoga pastira i službenika Crkve, i to nam se nedostajanje čini dugim, a – s druge strane – blizina u vjeri i živo sjećanje povezuju nas s njegovom milosnom nazočnošću među nama, te nam se čini da je tih deset godina prošlo veoma brzo. Štoviše, čvrsto vjerujemo da on u zajedništvu nebeske Crkve prati hod Crkve Zagrebačke nadbiskupije.

Stoga je razumljivo da nam se, o spomenu na njegov prijelaz k nebeskom Ocu, prva misao veže uz zahvalnost na čovjeka kojega je papa Benedikt XVI. u ovoj prvostolnici, 5. lipnja 2011. godine, nazvao "ljubljenim kardinalom", istaknuvši i njegovo ime među primjerima nositelja snažnoga svjedočanstva u našoj Crkvi.

To je svjedočanstvo bilo obilježeno dubokom vjerom, pouzdanjem i nadasve otajstvom Božje ljubavi. Puno je svetopisamskih tekstova koji nam dozivaju u svijest njegove riječi, poticaje, utjehu i životne okolnosti dugogodišnje pastirske službe. No, današnje evanđelje, s prispevkom o milosrdnom Ocu na jednostavan i dubok način izriče njemu dragu stvarnost koju je stavio u svoje biskupsko geslo, ali istodobno postavio i pred svakoga od nas: Bog je ljubav. To nije puka tvrdnja, nego izraz najdubljega životnog oslonca na Boga. Upravo u tome svjetlu razmatramo naviještenu Riječ i ono što je po toj riječi Bog činio i darovao svijetu životom i smrću blagopokojnoga Kardinala.

2. Razmatrajući poruku misnih čitanja vidimo da se milosrđe uvijek nalazi u odnosu

prema ljudskoj grješnosti, prema slobodi koja je zahtjevan dar. Na temelju našeg vjerničkog iskustva poznato nam je da nije lako prihvati vlastitu grješnost i očitovati potrebu za oproštenjem. Zbog toga pojedinci i neke ideologije radije niječu postojanje Boga; nastoje iz rječnika izbrisati riječ 'grijeh', kao prvi korak u pokušaju uklanjanja te stvarnosti iz osobnoga i društvenoga života. To se može iščitati i u našoj suvremenosti svaki put kada se napadno niječe Božja opstojnost ili umanjuje važnost čovjekova odnosa s Bogom.

Posljedica takvoga pristupa opisana je u Knjizi Postanka u kojoj čitamo da se time čovjek ne oslobađa od svoje ovisnosti o Stvoritelju, nego bolno spoznaje svu svoju ranjivost. Čovjek može postojati samo u odnosu prema Bogu,

prema bližnjima i stvorenomu. Napadom na tu istinu unosi se razdor u samu osobu. Reakcija može biti poput Adamove, koji izabire bijeg, ili poput mlađeg sina iz današnjeg Evanđelja, koji se usudio pogledati Očevo lice i vidjeti ljubav koja oprاشta i preporoda; koja potvrđuje ono što nije nikada izbrisano iz njegova srca: dostojanstvo ponovno pronađenoga ljubljenog djeteta.

Tada se rađa radost, koja se Bogu obraća sa zahvalnim divljenjem i s molbom za milosrđe, o kakvoj smo čuli u riječima proroka Miheja: "Tko je Bog kao ti koji prašta krivnju, koji grijeh oprاشta". Gorko iskustvo grijeha koje je preobraženo u radost oproštenja, na izvanredan način objavljuje Boga, milosrdnoga ljubitelja čovjeka. Njegovo su lice navještali proroci; prema njemu su usmjeravali srce izabranoga naroda koji je često zaboravljao Božja dobročinstva i otklanjao se od Saveza, tražeći svoje putove. Proroci su molili od Boga darove vjernosti i dobrote.

U ovom korizmenom vremenu, koje nas snažno potiče na obraćenje i na povratak Bogu, posebno je bremenita porukom evanđeoska riječ, koja se ostvaruje u liturgijskome navještaju, a objavljuje neizmjernu Božju ljubav. Čuli smo još jedanput tu predivnu prispodobu – neki će reći najljepšu – koju nam je Isus ostavio, o Ocu koji s raširenim rukama, iščekuje da se odlutali vratiti u njegov zagrljaj.

Dok smo na zemaljskome putu događa nam se da i mi, poput mlađega sina, zatražimo nešto što smatramo da nam pripada, što smatramo da nam je Bog dužan dati, te se udaljujemo od istinskoga dobra i od istinskoga doma. Čovjeka privlače neka neistražena prostranstva; zavede ga ideja apsolutne slobode, počne zaboravljati da je sloboda dar od Boga; ponese ga želja za trošenjem bez ograničenja... I tako umnažamo lutanja te produžujemo svoj bijeg. Gospodin nam pokazuje koje se provalije otvaraju u nama i izvan nas, ako zaboravimo Očev dom i Njegovu ljubav.

3. Koliko je samo puta i naš Kardinal, upravo na proročkome tragu, upozoravao na posljedice za čovjeka, Crkvu i društvo, ako se zaboravi polazište Božje ljubavi, izvoriste koje nam nije dano na raspolaganje. Naviještao je Boga koji ne prestaje čekati, niti onda kada je rasipnički potrošena dobrota, povrijeđena ljubav, poniženo vlastito dostojanstvo; kada čovjek misli da se životna glad može utažiti hranom koja nije u svome rastu zalijevana Božjim Duhom.

Vrijedno je vraćati se na životni govor toga pastira zagrebačke Crkve, jer iz tog je govora razvidan onaj isti pristup koji resi ljude privučene i prožete kršćanskom svetošću, one što žive uronjeni u Kristovu proročku, svećeničku i

kraljevsku službu. Takvi svjedoci iznose Kristov nauk u poniznosti, žive ga u vjeri i strpljivosti, a druge ljude upućuju prema svjetlu neprolaznoga. Iz tog se pristupa danas lakše može vidjeti ispravnost Kardinalovih riječi i zalaganja. I ne samo to. U njegovim se riječima i djelima vidi način na koji je Crkva živjela svoje poslanje u povijesnim okolnostima.

Kardinal Kuharić je nas vjernike, kao i sav hrvatski narod, ne samo tješio u tegobama, nego i ispravljaо, čak i onda kada je oholost bila prejaka, da bi se prihvatio njegov glas. Ali uvijek u nadi. Pozivao je da se ne padne u malodušnost te poticao da se ustane i krene prema izvoru radosti. Hrabrio je da se ne umori hodeći dugim i teškim putem prema Očevoj kući, pa makar bili iskušavani zlom i opterećeni križem. I sam se iskreno radovao kada je osjetio da je Bog progovorio i pokazao prisutnost raširenih ruku koje nude obnovljenu ljubav i novo ruho života milosti. Tim je otajstvom isprepleten cijeli njegov život.

4. Važnu je ulogu pridavao obitelji. Prepoznao je da je njegov život u obitelji bio skroman te da je upravo obitelj, osim skromnosti, njegovala i otvarala osjetljivost za druge, odgoj za dar i radost zbog zajedništva. U obitelji je učio moliti i prihvatio molitvu, s kojom je povezivao rad i odgovornost.

Temeljne obiteljske krjeposti unio je i u svoj svećenički poziv, na koji je odgovorio sa željom služenja u Crkvi i s velikim pouzdanjem u Isusa. Bila mu je draga Isusova riječ: Niste vi izabrali mene, nego sam ja izabrao vas, jer je znao da je to nadnaravni poziv koji se u njemu očitovao kao čvrsta odluka u vremenima koja su najavljuvala razdoblje suočenosti Crkve s progonstvima.

Njegov odaziv nije bila tek težnja za nejasnim pojmom svećeništva, nego iskrena želja odgovoriti Božjem pozivu i služiti čovjeku. Iskušio je "kravu kupelj" koju je njegovu naraštaju svećenika navijestio blaženi Alojzije Stepinac. No, sve što se događalo u susretu s nasiljem zapravo je potvrđivalo istinu da Crkvu vodi Božja providnost po ljudima koji se dopuste Bogom voditi. Koliko nam to i danas govori o važnosti podupiranja u ustrajnosti i toliko potrebne ujamne privrženosti vjernika i svećenika.

Blagopokojni Kardinal rado se prisjećao vedrine, unatoč svega bolno proživljavanoga. To je evanđeoska snaga da se bez mržnje i sebičnosti iskreno ispovijeda ono što se vjeruje i zbog toga se i u vrijeme neslobode može biti slobodan.

5. Taj je stav kasnije posebno došao do izražaja u neprihvaćanju lažne optužbe i osude bl.

Alojzija i u hrabrom prihvaćanju nositelja istine i tumačenja njegova života, u kojem se odražavala ne samo obrana ljudskoga dostojanstva, nego i sloboda Crkve u suočavanju s komunističkom ideologijom. Na primjeru te gorljivosti jasno je za svako vrijeme – a ne postoji nijedno povjesno razdoblje bez ideoloških težnja protiv čovječnosti – da nisu dostatni samo nauk i dokumenti, nego da su odlučujuće osobe koje utjelovljuju vrijednosti. Otkrivaо je lik nadbiskupa Stepinca i time davao snagu vjernicima, potičući ujedno i na čuvanje vjerničkoga dostojanstva.

Nikada nije dvojio da je kardinal Stepinac svet čovjek. Mnogi su pošteni ljudi osjećali isto. Ali, to je bilo puno više od obrane nevinosti jednoga čovjeka. To se pretočilo u način življenja Crkve i u pastoralno djelovanje "Stepinčeve Crkve": snažne u svijesti vjernika; katoličke u sveemu što taj pojam znači; svjedočke u jednostavnosti i neustrašive u zajedništvu.

Dragi vjernici, mi baštinici toga bogatstva, i danas smo iskušavani pokušajima razdora u istome Kristovu tijelu. Kardinal Kuharić je znao kakav nam je biser darovan i da je njegov sjaj moguće vidjeti samo ako se vjernici u neizmernoj snazi uma i duha drže zajedno. Poznavao je ljudsku grješnost, ali je uvijek isticao Božju veličinu i milosrđe koje jedino čini čudesna djela. Doživio je predivne primjere odgovornosti vjernika za svoju Crkvu. Njegov izričaj: "Mi odgovaramo za svoju Crkvu" – dopire i do nas u našoj odgovornosti svih vjernika. Jednako tako znao je da nije sam u svojoj službi, zbog čega je isticao: "Nadbiskup sam ne može puno učiniti". Kada vjernici žive svoje poslanje uprisutnuju Crkvu u svijetu, na svim putovima čovjeka. A svi smo pozvani da budemo pred Bogom i ponizni i zahvalni.

6. Svjesni smo, nadalje, da postoji puno razloga zbog kojih je Kardinal smatran braniteljem prava hrvatskoga naroda i ostao živjeti u spomenu kao zasluznik za slobodu hrvatske Domovine.

Imao je istančan smisao za pravdu, iz koje je ostao i njegov zalog, kojim nas trajno opominje naglašavajući važnost savjesnosti, poštenja, ulaganja u dobro zajednice, jer "kakvi budu ljudi takva će biti budućnost Hrvatske".

Draga braćo i sestre, puno je vrlina koje rese toga našega pastira i koje treba dublje razmatrati. Sjećamo se njegove dobrote, proizišle iz vjernosti Kristu i Crkvi. Ostao je živjeti njegov kršćanski mir i nutarnja radost. Povijest će ga lako pamtiti kao promicatelja istine i branitelja pravde. Hrvatski ga narod prepoznaje kao ču-

vara hrvatske nade i kao uporište nacionalnoga jedinstva. A u svjetlu vjere prepoznajemo ga i kao ogledalo Božjega milosrđa i ljubavi.

Blagopokojni Kardinal često je suprotstavljaо otajstvo zla i ljubavi. Zbog toga nas poziva da promatramo Oca koji dopušta sinu da ode, poštijući slobodu, premda zna da taj odlazak ima bolne posljedice. Pozvani smo vidjeti Oca koji ne skida oka s obzora, nadajući se povratku; koji ne traži račun plaćene bezumnosti, nego se raduje sinovljevom povratku; Oca koji ne optužuje, koji grli, prima ne zahtijevajući opravdanja; koji zove na slavlje. Promatramo Oca kojemu nije teško izići i pred starijega sina, objasniti razloge svojih postupaka i svoga milosrđa. Takav je naš Bog koji je pozvao na naslijedovanje nadbiskupa Franju i nebrojeno puta po njemu naš pogled usmjerio prema križu i uskrsnuću.

7. Braćo i sestre, budući da se ispunila kanonska dob i da danas slavimo 10. obljetnicu smrti blagopokojnog kardinala Franje Kuharića, ujedno primjećujući kako traje i raste vjernička i molitvena povezanost s blagopokojnim Kardinalom, kao i na temelju osobnog poznavanja, posebno iz razdoblja života u njegovoj blizini i u zajedništvu s njime, od 1997. do njegove smrti, u ranim jutarnjim satima 11. ožujka 2002. godine, odlučio sam poduzeti što traži Crkva kako bi se ispitala mogućnost za pokretanje kanonskog postupka o životu i kršćanskim krijepristima blagopokojnog kardinala Franje Kuharića. Stoga ću narednih dana imenovati postulatora u kauzi.

Vas i sve do kojih dopire moja poruka pozivam da od danas na Ured postulature Zagrebačke nadbiskupije dostavljate svoja svjedočanstva o kardinalu Franji Kuhariću. To će pomoći sustavnom očuvanju spomena toga velikog sina Crkve i hrvatskoga naroda, ali će prikupljeni materijali biti ujedno temelj za onaj postupak kojim Crkva vrjednuje život nekoga vjernika u svjetlu Evangeliјa i prosuđuje njegovu vrijednost u smislu primjera za naslijedovanje istih krjeposti. To nastojanje preporučujem u vaše molitve i usrdno stavljam pod zagovor Presvete Bogorodice Marije, Majke Crkve i blaženog Alojzija Stepinca.

U svojoj je oporuci blagopokojni Kardinal napisao: "Kao zagrebački nadbiskup i metropolit molim svoju veliku duhovnu obitelj – Zagrebačku nadbiskupiju i cijelu Crkvu u hrvatskom narodu da čuva i živi cjelovitu Katoličku vjeru u osobnom, obiteljskom i narodnom životu". To je večeras i naša nakana, želja i molitva. Amen ■

Uprava Vojne biskupije Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj	Odjel za potporu Vojnom ordinarijatu (MORH)	Odjel za suradnju s Vojnim ordinarijatom (MUP)
<p>Ksaverska cesta bb HR - 10 000 Zagreb tel: +385 1 4670 660 (centrala) tel: +385 1 4670 659 (centrala) faks: +385 1 4670 662 www.vojni-ordinarijat.hr uprava@vojni-ordinarijat.morh.hr</p> <p>Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij</p> <p>O. Jakov Mamić, generalni vikar tel: +385 1 3784 489 jakov.mamic@morh.hr</p> <p>Don Josip Stanić, biskupski vikar za pastoral tel: +385 1 4670 660 josip.stanic@morh.hr</p> <p>Robert Stipetić, kancelar tel: +385 1 4670 660 robert.stipetic@vojni-ordinarijat.hr</p> <p>Dragan Logarusic, ekonom tel: +385 1 4568 572 mob: +385 99 5793 911 dragan.logarusic@vojni-ordinarijat.hr</p> <p>S. M. Gordana Miškić, tajnica Vojnog ordinarijata tel: +385 1 3784 389 gordana.miskic@vojni-ordinarijat.hr</p> <p>Marinko Nikolić, osobni tajnik vojnog ordinarija tel: +385 1 4568 587 marinko.nikolic@vojni-ordinarijat.hr</p>	<p>Vojni ordinarijat u RH Odjel za potporu Vojnom ordinarijatu Ksaverska cesta bb HR - 10 000 Zagreb tel: +385 1 4670 660 faks: +385 1 4670 662</p> <p>Bojinik Petar Klarić, načelnik Odjela tel: +385 1 4670 657 perica.klaric@morh.hr</p> <p>Vladimir Krpan, osobni tajnik generalnog vikara tel: +385 1 4568 580 vladimir.krpan@vojni-ordinarijat.hr</p> <p>Ivana Crnjač, viši stručni savjetnik za organizaciju tel: +385 1 4568 577</p> <p>Mladen Čobanović, stručni savjetnik - arhivar tel: +385 1 4568 570</p> <p>Marija Vukovojac, stručni savjetnik tel: +385 1 4670 660</p>	<p>Policijска akademija Avenija Gojka Šuška 1 HR -10 000 Zagreb tel: +385 1 2391 525 (specijal 26 525) faks: +385 1 2391 496 (specijal 26 496)</p> <p>Josip Zagorščak, načelnik Odjela tel: +385 1 2391 525 (specijal 26 525) jzagorscak@mup.hr</p> <p>Mato Topić, policijski službenik za međunarodnu vjersku suradnju tel: +385 1 2391 527 (specijal 26 527) mob: 091 4554 649 (specijal 82 649) mtopic@mup.hr</p> <p>Mario Dokmanić, policijski službenik za međunarodnu vjersku suradnju tel: +385 1 2391 523 (specijal 26 523)</p> <p>Branko Šarkanj, policijski službenik za organizaciju i potporu tel: +385 1 2391 528 (specijal 26 528) mob: (specijal 82 958) bsarkanj@mup.hr</p> <p>Darko Šantek, policijski službenik za organizaciju i potporu tel: +385 1 2391 529 (specijal 26 529) mob: 091 / 4565 464 (specijal 82 644) dsantek@mup.hr</p> <p>Sanja Vrklijan Horvat, administrativna tajnica tel: +385 1 2391 525 (specijal 26 525)</p>

ZAŠTITNIK KAPELJANJE	POSTROJBA	KONTAKT UREDA	KAPELAN	POMOĆNIK KAPELJANA
„Gospa Strježna“ 5. kolovoza	MORH I GSOSRH Stančeva 4 Zagreb	tel: 01/486-1345 faks: 01/456-7986	fra Marko Medo mob: 098/9044-000	stn Srećko Žmalet srecko.zmalec@morph.hr tel: 01/456-8080 mob: 091/7635-866
„Bl. Alojzije Stepinac“ 10. veljače	Zapovedništvo HKoV Karlovac	tel: 047/626-525 (536) faks: 047/626-456	vlč. Andrija Markač, dekan Karlovac mob: 098/213-393	npr Dražen Čulig drazen.culig@morph.hr mob: 091/8811-862
„Sv. Leopold Mandić“ 12. svibnja	Zapovedništvo ZOD „FKF“ Osijek	tel: 031/236-623 faks: 031/236-841	o. Ante Mihaljević, dekan Osijek ante.mihaljevic@morph.hr mob: 098/269-599	sk Darko Boban darko.boban@morph.hr voj Marko Buzuk marko.buzuk@morph.hr mob: 091/533-8266
„Gospa Velikog hrvatskog krsnog zavjeta“ 11. rujna	2. motorizirana bojna „Pauci“ vojarna „Kralj Zvonimir“ Knin	tel/faks: 022/617-841	fra Ivan Lukać mob: 098/9090-165	stn Anton Žic anton.zic@morph.hr mob: 098/917-0427
„Sv. Martin Tourski“ 11. studenoga	BSD Delnice	tel: 051/652-806 faks: 051/652-940	p. Mirko Vučkoja mob: 099/6226-236	voj Lorenz Tomkić mob: 098/946-7773
„Sv. Petar i Pavao“ 29. lipnja	Zapovedništvo HRZ i PZO Zagreb	tel: 01/6228-862 faks: 01/6228-484	o. Viktor Grbeša mob: 098/9737-473	ds Manda Sartori mob: 098/9554-1177
„Sv. Nikola Biskup“ 6. prosinca	Zapovedništvo HRM Split	tel: 021/354-913 faks: 021/354-323	don Branimir Projic@morph.hr branimir.projic@morph.hr mob: 098/510-737	sk Dario Rajičić mob: 098/744-330
„Sv. Nikola Biskup“ 6. prosinca	Pomorska baza Split Split	tel: 021/354-160 (650) faks: 021/354-650	o. Jozo Mravak mob: 091/579-4868	npr Damir Sedlar mob: 091/943-0134
„Sv. Antun Padovanski“ 13. lipnja	Dom Glavnog stožera Zagreb	tel: 01/6631-299 faks: 01/6631-397	o. Ivan Magdić mob: 091/8870-374	Nenad Veriga mob: 098/905-0816 mob: 091/908-3417
„Sv. Petar i Pavao, apostoli“ 29. lipnja	VOB Ogulin	tel: 047/627-483 faks: 047/627-483	fra. Marian Jelušić mob: 098/245-294	Mario Baraćić tel: 044/562-345
„Sv. Ilija Prorok“ 20. srpnja	Logistička pukovnija Petrinja	tel: 044/562-250 (345) faks: 044/562-346	don Milenko Majić mmajic@morph.hr mob: 098/924-1483	npr Adam Dakić adam.dakic@morph.hr mob: 091/725-8290
„Kraljica svete Krunice“ i „Sv. Ivan Kapistran“ 7. listopada	GOMB Vinkovci	tel: 032/348-460 faks: 032/348-460	vlč. Alojz Kovacek@morph.hr alojz.kovacek@morph.hr mob: 091/251-0821	sžn Borislav Lapenda mob: 091/172-8512
„Uzvišenje svetog Križa“ 14. rujna	Gardijska motorizirana brigada Knin	tel: 022/617-810 faks: 022/617-722	fra Ilija Mikulić mob: 098/432-607	
„Sv. Frane Asisiški“ 4. listopad	1. motorizirana bojna „Vučkovi“ voj. „Eugen Kvaternik“ Gospic			
„Sv. Andeli čuvari“ 2. listopada	Inženjerijska pukovnija Karlovac	tel: 047/626-603 faks: 047/626-622	p. Vladislav Mandura vladislav.mandura@morph.hr mob: 091/586-3400	ds Daniel Radinović 098/186-3426 tel: 047/626-621
„Bl. Ivan Merz“ 10. svibnja	SBO poligon „Eugen Kvaternik“ Slunj	Tel: 047/626-824 faks: 047/626-846	stn Jurica Hećimović jurica.hecimovic@gs.t-com.hr mob: 098/980-7134	stn Dolores Rečić-Vragović drecic@morph.hr mob: 091/5570-112
„Sv. Valentīn“ 14. veljače	Počasno-zastitna bojna Zagreb	tel: 01/4566-344 (367) faks: 01/4566-368	o. Zdravko Barać mob: 091/576-2764	
„Sv. Mihael Arkanđeo“ 29. rujna	HVU „Petr Zrinski“ Zagreb	tel: 01/3786-004 (272) faks: 01/3784-657	p. Zoran Vujčić mob: 098/337-162	prč Marijan Puljiz mob: 098/903-9305

„Sv. Gabrijel Arkandeo“ 29. rujna	93. zrakoplovna baza Zadar	tel: 023/358-209 (239) faks: 023/358-209	o. Ivo Topalović, dekan Split mob: 098/423-533	npr Vinka Rogić vinka.rogic@morth.hr mob: 098/532-045
„Sv. Ivan Krstitelj“ 24. lipnja	SzOIDL Požega	tel/faks: 034/245-117	vlč. Željko Volarić mob: 098/340-798	stn Antun Mandić amandic@morth.hr mob: 091/786-1333
„Sv. Obitelji“ 28. prosinca	ZPP Velika Buna	tel/faks: 01/2025-802	vlč. Slavko Rajič slavko.rajic@morth.hr mob: 098/1632-359	prč Gordana Slukan mob: 091/530-7819
„Sv. Nikola Tavelić“ 14. studenog	Središnjica EI Zagreb	tel/faks: 01/ 6631-422	vlč. Željko Savić mob: 098/197-5987	npr Ranko Vrban mob: 098/969-6794
„Sv. Sebastijan“ 20. siječnja	Pješačka pukovnija vojarna „Dratiće“ Dakovo	tel: 031/839-166 faks: 031/839-329	p. Drago Majić mob: 098/186-6901	
„Majka Božja Kamenitih vrata“ 31. svibnja	MUP PU zagrebačka Petrinska 20 10 000 Zagreb	tel: 01/4563 295 (293) faks: 01/4563 699	vlč. David Klarić dklarić@mup.hr mob: 099/245-9276 (spec. 85 855)	Mišo Josipović mjsipovic@mup.hr mob: 099/229-2432 (spec. 25 293)
„Sv. Mihovil Arkandeo“, podružnica Split 29. rujna	MUP PU splitsko-dalmatinska 2. policijska postaja 21 000 Split	tel: 021/215-659 faks: 021/309-395	don Stjepan Lončar mob: 098/423-717	Luka Galić tel. 021/309 307 (specijal 41 987) mob: 098/9591 333
„Sv. Mihael Arkandeo“ 29. rujna	MUP Policijska akademija Av. G. Šuška 1 10 000 Zagreb	tel/faks: 01/2391-490 (specijal 26 490)	fra Frano Musić mob: 099/2584-982	Luka Norac Kevo tel. 01/2391 326 (specijal 26 526) mob: 098/918-7427
„Sv. Vid“ 15. lipnja	MUP PU primorsko-goranska 1. Policijska postaja 51 000 Rijeka	tel: 051/430-495 faks: 051/430-687	p. Mirko Vučkoja mob: 099/6226-236	Branko Mustapić mob. 091/731-7287
„Sv. Mihael Arkandeo“ 29. rujna	MUP Zagreb Sjedište i Ravnnateljstvo Av. gr. Vukovara 33	tel: 01/6122-712 (715) faks: 01/3788-653	o. Stjepan Harić, dekan mob: 098/473-185	Vinko Bakula tel: 01/3788 853 (specijal 88 853) mob: 098/208-304
„Sv. Mauro“ 21. studenoga	MUP PU istarska Trg Republike 1 52 100 Pula	tel: 042/272-105	don Ivan Borić mob: 098/1935-705	
„Sv. Juraj“ 23. travnja	MUP PU varaždinska Ivana Milčeca 10 42 000 Varaždin	vlč. Ivica Horvat mob: 098/763-822		
„Sv. Matej“ 21. rujna	MUP PU bijelovarsko-bilogorska Vlahe Paletka bb 43 000 Bjelovar	fax: 043/886-955	vlč. Damir Vrabec mob: 091/2376-470	
„Sv. Jeronim“ 30. rujna	MUP PU osječko-baranjska Trg Lavorava Ružičke 1 31 000 Osijek	tel.: 031/237-553 faks: 031/237-267	p. Željko Rakošec mob: 099/7065-885	
„Sv. Luka evanđelist“ 18. listopada	MUP PU šibensko-kninska Velimiria Škorpika 5 22 000 Šibenik		don Darko Poljak mob: 091/4446-432	
„Sveti Filip i Jakov, apostoli“ 3. svibnja	MUP PU koprivničko-križevačka Andrije Hebranga bb 23 000 Zadar			
„Sveti Marko Križevčanin“ 7. rujna	MUP PU koprivničko-križevačka Trg Eugena Kumičića 18 48 000 Koprivnica		vlč. Ozren Bizek mob: 098/551-421	
„Sveti Hrvatski mučenici“ 9. rujna	MUP PU ličko-senjska Ulica Hrvatskog sokola 2 53 000 Gospić	tel / faks: 053 / 572-380	vlč. Ivan Blaževac mob: 098/9084-983	